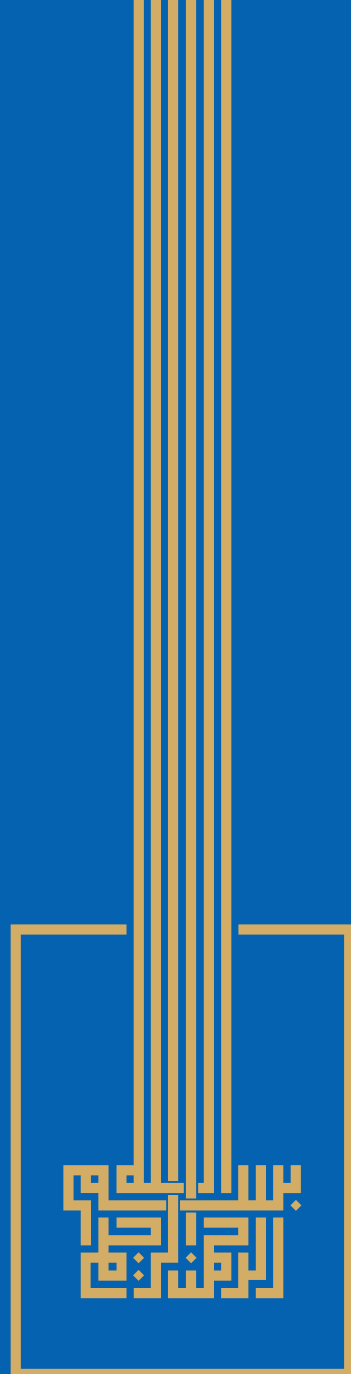

مرکز پژوهش‌های اتاق ایران

عنوان: گزارش پایش اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

تاریخ انتشار: آبان ماه ۱۴۰۴

شناسه یکتا: شماره 4 - 1403 / RC-1404-CSM-S2-1142

صاحب انتشار: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

محقق و مجریان پروژه: محمدرضا دوست محمدی، محمدرضا نوربخش، زهرا ناصری، حانیه زیادللو، فاطمه بهروزی هما

ناظر علمی: احمد مرکز مال میری

تلفن تماس: ۰۲۱-۸۵۷۳۳۶۰۰

ملاحظات: الف- حقوق معنوی اثر متعلق به پدیدآورندگان و حقوق مادی آن، به مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع،

معادن و کشاورزی ایران تعلق دارد و استفاده از آن با ذکر ماخذ بلامانع خواهد بود.

ب- مطالب این گزارش لزوماً بیانگر نظر رسمی مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران نمی باشد.

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، نبش خیابان شهید موسوی (فرصت)، پلاک ۱۷۵

گزارش پایش اجرای قانون بهبود

مستمر محیط کسب و کار

شماره ۴- ۱۴۰۳

مرکز پژوهش های اتاق ایران

آبان ۱۴۰۴

فهرست مطالب

۸	پیشگفتار
۹	خلاصه یافته‌ها
۱۰	فصل اول: روش‌شناسی اجرای پایش
۱۱	مقدمه
۱۲	معرفی اهداف
۱۳	معرفی احکام و تعیین وزن آن‌ها
۱۹	معرفی شاخص‌ها و نحوه دریافت اطلاعات
۲۱	معرفی نظرسنجی و نحوه انتخاب خبرگان
۲۲	نحوه محاسبه مقادیر کمی شاخص‌ها و استانداردسازی امتیازها
۲۳	نحوه محاسبه شاخص اجرای احکام
۲۳	نحوه محاسبه شاخص اهداف
۲۵	فصل دوم: گزارش تفصیلی مربوط به اجرای احکام قانون بر اساس شاخص‌های عملکردی
۲۶	مقدمه
۲۷	حکم شماره یک
۲۸	حکم شماره دو
۲۹	حکم شماره سه
۳۰	حکم شماره چهار
۳۱	حکم شماره پنج
۳۲	حکم شماره شش
۳۳	حکم شماره هفت
۳۴	حکم شماره هشت
۳۵	حکم شماره نه
۳۶	حکم شماره ده
۳۷	حکم شماره یازده
۳۸	حکم شماره دوازده
۳۹	حکم شماره سیزده
۴۰	حکم شماره چهارده
۴۱	حکم شماره پانزده
۴۳	حکم شماره شانزده

فهرست مطالب

۴۴	حکم شماره هفده
۴۵	حکم شماره هجده
۴۶	حکم شماره نوزده
۴۷	حکم شماره بیست
۴۸	حکم شماره بیست و یک
۴۹	حکم شماره بیست و دو
۵۰	حکم شماره بیست و سه
۵۱	حکم شماره بیست و چهار
۵۲	حکم شماره بیست و پنج
۵۳	حکم شماره بیست و شش
۵۴	حکم شماره بیست و هفت
۵۵	حکم شماره بیست و هشت
۵۶	حکم شماره بیست و نه
۵۷	حکم شماره سی
۵۸	حکم شماره سی و یک
۵۹	حکم شماره سی و دو
۶۰	حکم شماره سی و سه
۶۱	حکم شماره سی و چهار
۶۲	حکم شماره سی و پنج
۶۳	حکم شماره سی و شش
۶۴	حکم شماره سی و هفت
۶۵	حکم شماره سی و هشت
۶۶	حکم شماره سی و نه
۶۷	حکم شماره چهل
۶۸	حکم شماره چهل و یک
۶۹	حکم شماره چهل و دو
۷۰	حکم شماره چهل و سه
۷۱	حکم شماره چهل و چهار
۷۲	حکم شماره چهل و پنج

فهرست مطالب

۷۳	حکم شماره چهل و شش
۷۴	حکم شماره چهل و هفت
۷۵	حکم شماره چهل و هشت
۷۶	حکم شماره چهل و نه
۷۷	حکم شماره پنجاه
۷۸	حکم شماره پنجاه و یک
۷۹	حکم شماره پنجاه و دو
۸۲	حکم شماره پنجاه و سه
۸۱	حکم شماره پنجاه و چهار
۸۲	حکم شماره پنجاه و پنج
۸۳	حکم شماره پنجاه و شش
۸۴	حکم شماره پنجاه و هفت
۸۵	حکم شماره پنجاه و هشت
۸۶	حکم شماره پنجاه و نه
۸۷	حکم شماره شصت
۸۸	فصل سوم: گزارش نظرسنجی از خبرگان و فعالان اقتصادی در زمینه میزان اجرا و تحقق برخی احکام قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار
۸۹	مقدمه
۹۰	الف: نتایج بخش پرسش‌های نظرسنجی شامل ۳۲ پرسش دارای مقیاس عددی
۹۸	ب: نتایج بخش پیشنهاد اصلاح و بازنگری و بیان دیدگاه‌های کلی شامل ۳ پرسش تشریحی
۱۱۲	فصل چهارم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
۱۱۴	الف: جمع‌بندی نتایج پایش حاصل از تلفیق اطلاعات و شاخص‌های کمی و کیفی
۱۲۱	ب: نتیجه‌گیری و نکات کلی پایش
۱۲۲	پیوست‌ها
۱۲۲	پیوست ۱: انواع فرم‌ها و راهنمای تکمیل آن‌ها (کمی و کیفی)
۱۲۶	پیوست ۲: پرسشنامه نظرسنجی
۱۳۱	الف) فهرست اشخاص حقوقی که پرسشنامه را تکمیل نموده‌اند.
۱۳۴	ب) فهرست اشخاص حقیقی که پرسشنامه را تکمیل نموده‌اند.
۱۳۴	پ) محقق و مجریان پروژه
۱۳۵	منابع و مأخذ

فهرست جدول ها

۱۴	جدول ۱- رابطه بین اهداف، احکام، مواد و تبصره‌های قانون
۱۹	جدول ۲- احکام، شاخص‌های متناظر و منبع تأمین داده‌ها و اطلاعات آن
۲۴	جدول ۳ - رابطه اهداف، احکام و پرسش‌های نظرسنجی
۹۰	جدول ۴- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک بخش‌های عمده اقتصادی از ۱۰۰ امتیاز
۹۱	جدول ۵- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک خبرگان سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون از ۱۰۰ امتیاز
۹۲	جدول ۶- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک اشخاص حقیقی/ حقوقی و جنس از ۱۰۰ امتیاز
۹۴	جدول ۷- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک مدرک و گروه تحصیلی از ۱۰۰ امتیاز
۱۱۴	جدول ۸- امتیاز اجرای احکام قانون بهبود بدون اعمال وزن (سال ۱۴۰۳ در مقایسه با سال های قبل)
۱۱۶	جدول ۹- وزن و درصد اجرای نهایی قانون بهبود با احتساب وزن(سال ۱۴۰۳ در مقایسه با سال های قبل)
۱۱۸	جدول ۱۰- امتیاز نهایی در مورد میزان دستیابی به اهداف قانون بهبود مستمر کسب و کار- مقایسه سال ۱۴۰۳ و دوره های قبل
۱۱۹	جدول ۱۱- امتیاز نهایی در مورد میزان دستیابی به اهداف قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مقایسه سال ۱۴۰۳ و سال های قبل
۱۲۰	جدول ۱۲- امتیاز نهایی اجرای احکام به تفکیک متولیان اجرا در سال ۱۴۰۳ و مقایسه با دوره های قبل
۱۲۲	جدول ۱۳- نمونه فرم شاخص کمی
۱۲۴	جدول ۱۴- نمونه فرم شاخص کیفی

فهرست نمودارها

۹۶	نمودار ۱- میانگین نظرات خبرگان به هریک از سوالات نظرسنجی
۹۶	نمودار ۲- میانگین نمرات نظر خبرگان به تفکیک سه اتاق و مقایسه با دو سال گذشته
۹۷	نمودار ۳ - میانگین نمرات نظر خبرگان به تفکیک رشته فعالیت و مقایسه با دو سال گذشته

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، یکی از مهم‌ترین قوانین مرتبط با محیط کسب و کار کشور است که به زعم طراحان و تصویب‌کنندگان آن، اجرای کامل و دستیابی به اهداف تعیین‌شده آن، تا حد بسیاری در بهبود شرایط کسب و کار در کشور و رفع موانع موجود مؤثر واقع خواهد شد. در همین راستا و از زمان تصویب این قانون در بهمن ماه ۱۳۹۰ تاکنون، گزارش‌های نظارتی مختلفی از عملکرد اجرای این قانون توسط نهادهای گوناگون به ویژه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی تهیه و انتشار یافته‌اند که رویکرد عمده آنها، دریافت گزارش عملکرد (عمدتاً فرایندی) از دستگاه‌های اجرایی مرتبط به صورت شفاهی یا کتبی و جمع‌بندی آن در قالب سه گروه احکام اجراشده، ناقص اجرا شده و اجرانشده به همراه ارائه تحلیل‌ها و مستندات فرایندهای اجرایی مربوط بوده است که در جای خود قابل تقدیر است.

باتوجه به اهمیت اجرای این قانون از منظر بخش خصوصی کشور، رویکرد جدید اتاق ایران، پایش دوره‌ای و مستمر شاخص‌های عملکردی مرتبط با اهداف قانون توسط مرکز پژوهش‌های اتاق ایران به منظور آگاهی از آخرین وضعیت اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و ارزیابی میزان تحقق اهداف و اثربخشی آن است. در این گزارش که چهارمین گزارش مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران در زمینه پایش اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ است؛ با استفاده از تعریف شاخص‌های عملکردی مرتبط با اهداف تدوین قانون و استعلام اطلاعات شاخص‌ها از دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط، نسبت به دریافت نظرهای خبرگان حوزه کسب و کار از طریق نظرسنجی از فعالان اقتصادی در سه اتاق اصناف، تعاون و بازرگانی ایران نیز اقدام شده و محاسبه نهایی میزان (درصد) تحقق احکام و اثربخشی اجرای قانون براساس تلفیق نتایج این دو گروه از اطلاعات حاصل شده است. همچنین در فصل‌های مختلف این گزارش به صورت تفصیلی در مورد روش‌شناسی اجرای پایش، وضعیت اجرای هریک از ۶۰ حکم مندرج در قانون (به دلیل اصلاح قانون و افزایش مواد قانونی جدید، تعداد احکام از ۵۳ به ۶۰ افزایش یافت)، دلایل ناکامی در تحقق اهداف، بررسی نقاط قوت و ضعف قانون و تعیین موارد نیاز به بازنگری و اصلاح و پیشنهاد راهکارهایی برای هر چه بهتر اجرا شدن و افزایش اثربخشی قانون ارائه شده است.

ضمن تشکر از برخی دستگاه‌های اجرایی کشور که همکاری مناسبی در زمینه تأمین اطلاعات بهنگام مورد نیاز برای محاسبه شاخص‌های مربوط داشتند، در گزارش حاضر، در مورد آن دسته از اطلاعاتی که دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط در اختیار اتاق ایران نگذاشتند نیز از داده‌های موجود در گزارش سال گذشته یا نتایج نظرسنجی استفاده شده است. با تقدیر از خبرگان حوزه کسب‌وکار کشور که ما را در تهیه این گزارش یاری نمودند، امید است که تهیه این گزارش بتواند ضمن اصلاح نقایص موجود، نقشه راهی برای همگرایی و تعامل بیشتر میان ارکان نظام اقتصادی کشور (بخش‌های دولتی، تعاونی و خصوصی) برای بهبود محیط کسب‌وکار با استفاده از ظرفیت‌های قانونی فراهم آورد.

خلاصه یافته‌ها

- براساس یافته‌های پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در سال ۱۴۰۳، رقم شاخص کل اجرای احکام ۶۰ گانه قانون معادل ۶۸/۸۷ درصد بدست آمده است که نسبت به سال ۱۴۰۱ (۵۹/۴۴)، بیش از ۹ واحد افزایش یافته است.
- براساس یافته‌های پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در سال ۱۴۰۳، رقم شاخص کل دستیابی به اهداف ۱۴ گانه قانون معادل ۶۰/۷۵ درصد بدست آمده است که نسبت به سال ۱۴۰۱ (۵۷/۰۶)، ۴ واحد افزایش یافته است.
- براساس یافته‌های پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در سال ۱۴۰۳، رقم شاخص کل اجرای احکام ۶۰ گانه قانون در بخش حاکمیت (دستگاه‌های اجرایی) معادل ۶۰/۵۰ درصد، در بخش خصوصی و تعاونی (اتاق‌ها) معادل ۷۶/۸۲ درصد و در بخش مشترک (شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی) معادل ۸۳/۱۱ درصد بوده است که شاهد افزایش در مقادیر عملکرد حاکمیت و شورای گفتگو و کاهش عملکرد اتاق‌ها نسبت به سال ۱۴۰۱ بوده ایم.
- در گزارش سال ۱۴۰۳ میزان اجرای احکام شماره ۴، ۱۸، ۲۲، ۲۵، ۲۹، ۳۱، ۳۵، ۳۸، ۴۳، و ۵۷ با مقدار ۱۰۰ درصد، بیشترین و میزان اجرای احکام شماره ۳۴ (صفر درصد) و ۴۷ (۶/۵۷ درصد)، کمترین مقدار را نشان می‌دهند. البته برای احکام شماره ۵، ۲۴، ۲۷ و ۶۰ هیچ مقداری قابل دستیابی نبوده و وزن آن در دیگر احکام سرشکن شده است.
- میزان دستیابی به هدف شماره ۱۲ «حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی» دارای بیشترین مقدار (۸۵/۳۲ درصد) و دستیابی به هدف شماره ۱۴ «جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات» دارای کمترین مقدار (۲۲/۱۱ درصد) بوده است.
- فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار شرکت‌کننده در نظرسنجی پایش قانون (۷۹ شخص حقیقی و حقوقی)، میزان اجرا و تحقق اهداف ۴۲ حکم از احکام ۶۰ گانه قانون را معادل ۴۷/۱۴ درصد اعلام نموده‌اند.
- از بین ۱۸ دستگاه اجرایی یا نهادی که به طور مستقیم در این قانون برای آنها وظایف و احکامی تعریف شده و با آنها مکاتبه به عمل آمده بود؛ ۱۶ دستگاه و نهاد نسبت به ارسال پاسخ نامه و یا اطلاعات مورد نیاز در قالب جداول درخواستی و یا تهیه گزارش عملکرد، اقدام نمودند.

فصل اول

روش‌شناسی اجرای پایش

مقدمه

بیش از ۱۳ سال از ابلاغ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار که به پیشنهاد اتاق‌ها در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید، می‌گذرد و همواره این پرسش مطرح بوده است که این قانون به چه میزان اجرا شده و آن بخش از احکام و مواد از قانون که تاکنون به مرحله اجرا درآمده‌اند تا چه حد توانسته‌اند در بهبود محیط کسب و کار مؤثر واقع شوند. در طول سال‌های اخیر گزارش‌های متعددی توسط مراجع مختلف از جمله مرکز پژوهش‌های مجلس و دبیرخانه شورای گفتگو به صورت کلی و جزئی در خصوص وضعیت اجرای قانون تهیه شده که در نهایت با طبقه‌بندی احکام در قالب سه گروه: اجرا شده، ناقص اجرا شده و اجرا نشده و ارائه تحلیل‌های مربوط به هریک از احکام (بدون در نظر گرفتن وزن و میزان اهمیت آنها) به کار خود پایان داده‌اند. در مورد دو بخش اجرا شده و اجرا نشده، تاحدودی وضعیت پایش مشخص بوده هرچند که در مورد میزان اثربخشی آن بخش از احکام اجرا شده، کمتر تحلیلی صورت پذیرفته است ولی در مورد آن دسته از احکامی که به عنوان ناقص اجرا شده طبقه‌بندی شده‌اند؛ شواهد مشخصی مبنی بر درصد اجرای احکام ارائه نشده و همه موارد اجرا از ۱ تا ۹۹ درصد، در این گروه جای گرفته‌اند. نکته دیگر این که ارزیابی انجام شده در گزارش‌های یاد شده بیشتر مبتنی بر تحلیل نتایج فرایندهاست در حالی که توجه به خروجی‌ها، محصولات و پیامدهای اجرای قانون نیز از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در رویکرد جدید مرکز پژوهش‌های اتاق ایران که با استفاده از تجربیات و دستاوردهای ارزشمند گزارش‌های قبلی و با هدف رفع اشکالات مورد اشاره و داشتن نگاه جامع به پایش اجرای قانون و اثربخشی آن تعریف شده، چند تحول اساسی در روش اجرا در دو سال اخیر مورد توجه قرار گرفته است:

۱. بازنگری در اهداف تدوین و اجرای قانون و به دنبال آن معرفی شاخص‌های عملکردی در مورد هریک از اهداف و احکام مرتبط با مواد قانون؛
 ۲. وزندگی به احکام و اهداف قانون با نظر خبرگان و ارزیابی عملکرد مبتنی بر وزن تخصیص داده شده؛
 ۳. استفاده از مقیاس ترکیبی دوگانه برای انجام محاسبات پایش شامل اطلاعات دریافتی از مجریان احکام قانون و محاسبه شاخص‌های عملکردی مربوط و دیگری نتایج حاصل از نظرسنجی از خبرگان حوزه کسب و کار؛
 ۴. جمع‌بندی و ارائه نظرهای فعالان اقتصادی و خبرگان در زمینه‌های موارد نیاز به اصلاح و بازنگری در مواد قانون، راهکارهای رفع موانع و بهبود اجرای قانون و تعیین نقش عوامل داخلی و خارجی در عدم دستیابی به اهداف قانون.
- در ادامه این فصل، به تفصیل در مورد هریک از گامهای مدنظر در مراحل اجرای پایش خواهیم پرداخت.

معرفی اهداف

براساس آخرین گزارش نظارتی موجود در زمینه اجرای قانون بهبود مستمر کسب و کار که توسط کمیسیون ویژه حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۷ تهیه شده، مهم‌ترین اهداف این قانون که با رویکرد رفع موانع تولید و سرمایه‌گذاری در قالب ۲۹ ماده (۵۳ حکم) تدوین شده بود، عبارتند از:

۱. تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه از طریق تسریع در صدور مجوزها؛
۲. الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پیش از تصمیم‌گیری اقتصادی؛
۳. شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی؛
۴. شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی؛
۵. ایجاد دسترسی به بازار برای تولیدکنندگان کوچک؛
۶. باثبات و قابل پیش‌بینی کردن تغییر سیاست‌ها، تصمیم‌ها و رفتارهای مسئولان اقتصادی؛
۷. ایجاد سامانه‌های پنجره واحد معاملات بخش عمومی و تجارت فرامرزی؛
۸. هدایت ظرفیت‌های سیاست خارجی در جهت افزایش صادرات غیرنفتی و جذب سرمایه خارجی.

با شروع فرایند اجرای پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در سال ۱۳۹۹، مرکز پژوهش‌های اتاق با تشکیل کارگروهی از نمایندگان تمامی معاونت‌های اتاق ایران، نسبت به بازنگری اهداف و تعیین سهم برای این اهداف منطبق با احکام متناظر آن اقدام نمود و در سال ۱۴۰۳ نیز از همین طبقه‌بندی استفاده نمود. مبنای گزارش سال ۱۴۰۳ نیز بر همان پایه استوار شده است. بر این اساس ۱۴ هدف به شرح زیر برای قانون تعیین شد:

۱. تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه تسریع در صدور مجوزها از طریق ایجاد و استقرار پنجره واحد کسب و کار؛
۲. الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پیش از تصمیم‌گیری‌های اقتصادی؛
۳. شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی؛
۴. شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی؛
۵. ایجاد دسترسی امن به بازار عرضه برای تولیدکنندگان کوچک و متوسط کشور؛
۶. اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری؛
۷. ایجاد و استقرار پنجره واحد تجارت فرامرزی؛
۸. معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های تجاری متقابل و ایجاد تسهیلات برای تردد و اقامت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی؛
۹. رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی در کانال مجزا از جرائم عمومی توسط افراد خبره (دادگاه‌های تجاری)؛

۱۰. ساماندهی، ایجاد و ثبت تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ارائه فهرست بهنگام تشکلهای اقتصادی؛

۱۱. افزایش نقش شورای گفتگو در اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار؛

۱۲. حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخشهای خصوصی

و تعاونی؛

۱۳. کاهش مداخله دستگاههای اجرایی در مدیریت شرکتهای و مؤسسات بخشهای خصوصی و تعاونی و نهادهای

و مؤسسات عمومی غیردولتی؛

۱۴. جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیمهای دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات.

تعیین این اهداف به گونه ای صورت پذیرفت تا شامل حداکثر پوشش مواد و تبصره های قانون و به تبع آن احکام منبث از آن باشد. با این حال امکان انتساب برخی مواد و یا تبصره های قانون به یک یا تعدادی از اهداف فوق میسر نگردید. در ادامه مطالب این فصل به این نکته اشاره خواهد شد که برای این ۱۴ هدف نیز وزن و اهمیت تعریف شده و در محاسبه نهایی مربوط به میزان اجرا و اثربخشی اهداف، ملاک ارزیابی قرار گرفته است.

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در تاریخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۴ مورد بازنگری قرار گرفت و با اصلاحات و الحاقات بعدی مشتمل بر سی و دو ماده و بیست و سه تبصره شد که در گزارش حاضر در قالب ۶۰ حکم و ۱۴ هدف مورد بررسی قرار می گیرد.

معرفی احکام و تعیین وزن آنها

بنا به تعریف، حکم به فرمان یا دستوری اطلاق می شود که براساس مواد و تبصره های قانون، وضع شده و اجرای آنها برای مجری یا مجریان تعریف شده برای آن الزامی است. با این تعریف، ۶۰ حکم یا اقدام مهم در این قانون تعیین شده که در پایش اتاق ایران مورد استناد و استفاده قرار گرفته است. با این حال، از آنجا که در رویکرد مورد استفاده اتاق ایران، انتساب اهداف به احکام و شاخص های ارزیابی اهمیت ویژه ای دارد؛ لذا در جدول زیر به تفصیل به جزئیات روابط بین اهداف، احکام و مواد و تبصره های قانون پرداخته شده است.

جدول ۱- رابطه بین اهداف، احکام، مواد و تبصره های قانون

شماره حکم	موضوع ماده	خلاصه حکم	دستگاه/ نهاد متولی	ویژگی			وزن از ۱۰۰
				ارتباط با هدف	نوع رویکرد	روش بررسی	
۱	ماده ۱	تأسیس «مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب» و افزایش توانمندی بخش خصوصی و تعاونی در حیطه کشاورزی، آب، منابع طبیعی و صنایع غذایی	اتاق‌ها	ندارد	فرآیندی	کیفی	۱/۶۷
۲	ماده ۲	درخواست و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها و آن دسته از تشکلهای ذیربط که عضو اتاق‌ها نیستند توسط دولت هنگام بررسی موضوعات کسب و کار	دولت	الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پیش از تصمیم‌گیری‌های اقتصادی	نتیجه‌گرا	کمی	۴/۰۰
۳	ماده ۳	استعلام نظر تشکلهای ذیربط توسط دستگاه‌های اجرایی هنگام تدوین مقررات و بخشنامه‌ها	دستگاه‌های اجرایی	الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پیش از تصمیم‌گیری‌های اقتصادی	نتیجه‌گرا	کمی	۳/۰۰
۴	صدر ماده ۴	تدوین، سنجش و اعلام شاخص ملی محیط کسب و کار در ایران	اتاق‌ها	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	نتیجه‌گرا	کمی	۲/۰۰
۵	تبصره ماده ۴	بهبود جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی محیط کسب و کار («شاخص سهولت انجام کسب و کار» بانک جهانی)	وزارت امور اقتصاد و دارایی	تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه تسریع در صدور مجوزها از طریق ایجاد و استقرار پنجره واحد کسب و کار	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۰۰
۶	صدر ماده ۵	تهیه فهرست ملی تشکلهای اقتصادی	اتاق‌ها	ساماندهی، ایجاد و ثبت تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ارائه فهرست بهنگام تشکلهای اقتصادی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۰۰
۷	تبصره ماده ۱۵	جלוگیری از فعالیت موازی تشکلهای در فعالیت‌های صادرات غیرنفتی	اتاق‌ها	ساماندهی، ایجاد و ثبت تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ارائه فهرست بهنگام تشکلهای اقتصادی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۸۹
۸	تبصره ماده ۲۵	بررسی نظرات اصناف یا تشکلهای جدید اقتصادی سراسری	شورای گفتگو	ندارد	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۴۴
۹	ماده ۶	ارائه مستمر آمارهای مورد نیاز فعالان اقتصادی	مرکز آمار ایران	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۰۰
۱۰	ماده ۷	ساماندهی مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی به واحدهای تولیدی	سازمان اداری و استخدامی	ندارد	فرآیندی	کیفی	۲/۴۴
۱۱	قسمت پایانی ماده ۷	صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی به شکل پنجره واحد	دستگاه‌های متولی صدور مجوزهای کسب و کار	تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه تسریع در صدور مجوزها از طریق ایجاد و استقرار پنجره واحد کسب و کار	نتیجه‌گرا	کمی	۴/۴۴
۱۲	ماده ۸	الکترونیکی کردن فرم‌ها و فرایندهای تجارت خارجی	وزارت صمت	ایجاد و استقرار پنجره واحد تجارت فرامرزی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۶۷
۱۳	ماده ۹	قرار دادن ظرفیت‌های روابط خارجی و نمایندگی‌های سیاسی ایران در خارج از کشور در اختیار فعالان اقتصادی	وزارت امور خارجه	معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های تجاری متقابل و ایجاد تسهیلات برای تردد و اقامت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی	نتیجه‌گرا	کمی	۲/۴۴

شماره حکم	موضوع ماده	خلاصه حکم	دستگاه / نهاد متولی	ویژگی			وزن از ۱۰۰
				ارتباط با هدف	نوع رویکرد	روش بررسی	
۱۴	ماده ۱۰	تسهیل تردد سرمایه‌گذاران خارجی و شرکای تجاری ایران	وزارت امور خارجه	معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های تجاری متقابل و ایجاد تسهیلات برای تردد و اقامت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی	نتیجه‌گرا	کمی	۲/۱۱
۱۵	صدر ماده ۱۱	تشکیل شورای گفتگو	شورای گفتگو	ندارد	فرآیندی	کمی و کیفی	۱/۱۱
۱۶	بند الف ماده ۱۱	پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات یا رویه اجرایی در جهت بهبود محیط کسب و کار در ایران به مسئولان مربوطه براساس گزارش تهیه شده از سوی دبیرخانه شورای گفتگو	شورای گفتگو	افزایش نقش شورای گفتگو در اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۷۸
۱۷	بند ب ماده ۱۱	استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکلهای اقتصادی سراسری	شورای گفتگو	ندارد	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۷۸
۱۸	بند پ ماده ۱۱	ارائه خواسته‌ها، پیشنهادها و تذکرات متقابل مسئولان دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان تشکلهای بخش‌های خصوصی و تعاونی	شورای گفتگو	افزایش نقش شورای گفتگو در اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۳۳
۱۹	بند ت ماده ۱۱	ارائه پیشنهاد برای ارتقای فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و مهارت‌های شغلی و کارآفرینی در کشور	شورای گفتگو	ندارد	فرآیندی	کیفی	۱/۱۷
۲۰	بند ث ماده ۱۱	بررسی گزارش‌های کمیته موضوع ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (کمیته ماده ۷۶ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه سابق) و زمینه‌سازی برای تصمیم‌گیری درباره آنها	شورای گفتگو	ندارد	فرآیندی	کیفی	۲/۲۲
۲۱	بند ج ماده ۱۱	پیگیری گزارش اتاق‌ها درباره امتیازات موجود در قوانین و مقررات و رویه‌ها برای بنگاه‌های با مالکیت غیر از بخش‌های خصوصی و تعاونی و زمینه‌سازی برای حذف یا تعمیم این امتیازات	شورای گفتگو	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۸۹
۲۲	بند چ ماده ۱۱	ارائه پیشنهاد در مورد قراردادهای دستگاه‌های اجرایی با فعالان اقتصادی بخش‌های خصوصی و تعاونی به منظور ایجاد ترازوی و منع تحمیل شرایط ناعادلانه به طرف مقابل در این قراردادها	شورای گفتگو	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۲۲
۲۳	بند ح ماده ۱۱	زمینه‌سازی برای شناسایی واحدهای تولیدی مشمول پرداخت مالیات با همکاری تشکلهای اقتصادی به منظور دریافت مالیات از همه فعالان اقتصادی و گسترش پایه مالیاتی	شورای گفتگو	ندارد	فرآیندی	کیفی	۱/۶۷
۲۴	بند خ ماده ۱۱	تعیین و انتشار اطلاعات آماری مورد نیاز برای فعالان اقتصادی	شورای گفتگو	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۵۶
۲۵	بند د ماده ۱۱	تعیین مصادیق امتیازات تخصیص یافته به بخش‌های تعاونی و خصوصی	شورای گفتگو	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	فرآیندی	کیفی	۱/۱۱

شماره حکم	موضوع ماده	خلاصه حکم	دستگاه / نهاد متولی	ویژگی			وزن از ۱۰۰
				ارتباط با هدف	نوع رویکرد	روش بررسی	
۲۶	تبصره ۴ ماده ۱۱	قرار گرفتن مصوبات شورای گفتگو در دستور کار هیئت وزیران ظرف مدت ۳۰ روز	شورای گفتگو	ندارد	فرآیندی	کمی	۲/۱۱
۲۷	ماده ۱۲	ارائه کتبی دلایل مخالفت شورای گفتگو با درخواست‌های رد شده تشکلهای اقتصادی توسط دبیرخانه	شورای گفتگو	ندارد	فرآیندی	کیفی	۱/۰۰
۲۸	صدر ماده ۱۳	تشکیل شوراهای استانی گفتگوی دولت و بخش خصوصی	استانداران	ندارد	فرآیندی	کمی و کیفی	۱/۱۱
۲۹	تبصره ماده ۱۳	دستورالعمل نحوه تشکیل و اداره جلسات شورای گفتگو	دبیرخانه شورای گفتگو	ندارد	فرآیندی	کمی و کیفی	۰/۶۱
۳۰	ماده ۱۴	تعیین یکی از معاونان دستگاه‌های اجرایی و قضایی مرتبط با محیط کسب و کار در تهران و مراکز استان‌ها به عنوان مسئول بهبود محیط کسب و کار	دستگاه‌های اجرایی و قضایی مرتبط با محیط کسب و کار	ندارد	فرآیندی	کمی و کیفی	۱/۲۲
۳۱	تبصره ماده ۱۴	تعیین دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار	وزیر امور اقتصادی و دارایی	ندارد	فرآیندی	کمی	۰/۶۷
۳۲	ماده ۱۵	پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی سراسر کشور به سؤالات نمایندگان تشکلهای فعالان اقتصادی	کلیه دستگاه‌های اجرایی	ندارد	فرآیندی	کمی و کیفی	۱/۵۶
۳۳	ماده ۱۶	آماده سازی مکان‌هایی برای عرضه کالاهای ایرانی، دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار مصرف و ایجاد امنیت برای فروشندگان کم سرمایه	شهرداری‌ها	ایجاد دسترسی امن به بازار عرضه برای تولیدکنندگان کوچک و متوسط کشور	نتیجه گرا	کمی	۱/۸۹
۳۴	ماده ۱۷	تشکیل سازمان نظام مشاوره مدیریت	دولت	ندارد	فرآیندی	کمی و کیفی	۱/۲۲
۳۵	ماده ۱۸	فراهم آوردن زمینه شکل‌گیری تشکلهای صنفی بخش ساختمان	وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	ساماندهی، ایجاد و ثبت تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ارائه فهرست بهنگام تشکلهای اقتصادی	نتیجه گرا	کمی	۰/۸۳
۳۶	صدر ماده ۱۹	ایجاد پایگاه جامع معاملات بخش عمومی و انتشار اطلاعات کلیه معاملات متوسط و بزرگ بخش عمومی شامل خرید، فروش، اجاره به تفکیک دستگاه و موضوع و نیز به تفکیک شهرستان، استان و ملی	سازمان برنامه و بودجه - وزارت صمت	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	نتیجه گرا	کمی	۳/۰۰
۳۷	قسمت پایانی ماده ۱۹	ارائه اطلاعات یاد شده در صدر ماده به پایگاه اطلاع رسانی جامع معاملات بخش عمومی	کلیه دستگاه‌های اجرایی	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	نتیجه گرا	کمی	۱/۱۱
۳۸	تبصره ۲ ماده ۱۹	رسیدگی و تصمیم‌گیری در صورت عدم انتشار اطلاعات معاملات بخش عمومی در پایگاه اطلاع رسانی معاملات بخش عمومی	شورای رقابت	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	نتیجه گرا	کمی	۱/۰۰
۳۹	ماده ۲۰	شمول قانون برگزاری مناقصات به همه دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته	دستگاه‌های اجرایی	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	نتیجه گرا	کمی	۱/۸۹

شماره حکم	موضوع ماده	خلاصه حکم	دستگاه / نهاد متولی	ویژگی			وزن از ۱۰۰
				ارتباط با هدف	نوع رویکرد	روش بررسی	
۴۰	ماده ۲۱	انتشار اطلاعات ترك مناقصه‌های برگزار شده در پایگاه اطلاع‌رسانی معاملات بخش عمومی	کلیه دستگاه‌های اجرایی	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۱۷
۴۱	ماده ۲۲	اولویت دادن به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی در معاملات دستگاه‌های اجرایی	کلیه دستگاه‌های اجرایی	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۸۹
۴۲	صدر ماده ۲۳	استفاده از فرم‌های یکسان در قرارداد با شرکت‌های بخش خصوصی و تعاونی	کلیه دستگاه‌های اجرایی	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۳۳
۴۳	تبصره ماده ۲۳	تهیه فرم‌های یکنواخت برای عقود مالی در بانک‌ها و همچنین نحوه اعطای تسهیلات و شیوه‌های اخذ ضمانتنامه از بخش‌های خصوصی و تعاونی، با اعتبارسنجی مشتریان توسط بانک مرکزی و تصویب آن در شورای پول و اعتبار	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۳۳
۴۴	صدر ماده ۲۴	اطلاع‌رسانی تغییرات سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اجرایی مدتی قبل از اعمال تغییر	دولت و دستگاه‌های اجرایی	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	نتیجه‌گرا	کمی	۲/۰۰
۴۵	تبصره ماده ۲۴	تعیین زمان اطلاع‌رسانی قبل از تغییرات برای هریک سیاست‌ها و مقررات و رویه‌های اجرایی پس از مشورت با شورای گفتگو	هیئت وزیران	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۳۳
۴۶	ماده ۲۵	پیش‌بینی وجه التزام قطع برق، یا گاز یا خدمات مخابرات در هنگام قرارداد با واحدهای تولیدی	شرکت‌های عرضه‌کننده برق، گاز و مخابرات	جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۱۱
۴۷	تبصره ۲ ماده ۲۵	تمهید خرید بیمه نامه پوشش‌دهنده خسارات ناشی از قطع برق یا گاز برای واحدهای تولیدی توسط شرکت‌های عرضه‌کننده برق و گاز	شرکت‌های عرضه‌کننده برق، گاز و مخابرات	جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۰۶
۴۸	ماده ۲۶	منع اعلام تعطیلی روزهای کاری	دولت	ندارد	فرآیندی	کمی	۰/۹۴
۴۹	صدر ماده ۲۷	منع استفاده اشخاص حقوقی که دولت و دستگاه‌های اجرایی در آنها هر نوع سهام مدیریتی دارند از امتیازات و منافع تخصیصی به بخش‌های تعاونی و خصوصی	دولت	کاهش مداخله دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌ها و مؤسسه‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۳۳
۵۰	تبصره ۲ ماده ۲۷	اتخاذ ترتیبات قانونی برای منع مداخله و نفوذ دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی	دولت	کاهش مداخله دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌ها و مؤسسه‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی	نتیجه‌گرا	کمی	۱/۸۹

شماره حکم	موضوع ماده	خلاصه حکم	دستگاه / نهاد متولی	ویژگی			وزن از ۱۰۰
				ارتباط با هدف	نوع رویکرد	روش بررسی	
۵۱	ماده ۲۸	اِعمال اقدامات قانونی برای نحوه رسیدگی به اعتراض مؤدیان مالیاتی و نحوه رسیدگی به اعتراض پرداخت کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی	دولت	ندارد	فرآیندی	کمی و کیفی	۱/۴۴
۵۲	صدر ماده ۲۹	اِعمال اقدامات قانونی برای تنظیم آیین دادرسی تجاری و تشکیل دادگاه‌های تجاری	قوه قضاییه - دولت	رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی در کانال مجزا از جرائم عمومی توسط افراد خبره (دادگاه‌های تجاری)	نتیجه گرا	کمی	۳/۰۰
۵۳	تبصره ماده ۲۹	رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های تجاری و اختلافات بین بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی حسب مورد در شوراهای حل اختلاف یا شعب خاصی که رؤسای دادگستری استان‌ها با رعایت صلاحیت محلی در حوزه‌های قضایی تعیین می‌نمایند، تا زمان تأسیس دادگاه‌های تجاری	قوه قضاییه	رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی در کانال مجزا از جرائم عمومی توسط افراد خبره (دادگاه‌های تجاری)	نتیجه گرا	کمی	۲/۰۰
۵۴	قسمت مقدماتی ماده ۳۰	اصلاح و ارتقاء «پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار»	وزارت امور اقتصادی و دارایی	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	نتیجه گرا	کیفی	۲/۰۰
۵۵	قسمت میانی ماده ۳۰	قراردادن پیش نویس آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه در تارنمای (سایت) دستگاه مربوطه برای اعلام نظرات عموم یا فعالان اقتصادی و شکل‌ها	کلیه دستگاه‌های اجرایی	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	نتیجه گرا	کیفی	۳/۰۰
۵۶	قسمت پایانی ماده ۳۰	ثبت آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقررده دستگاه در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار برای اطلاع عموم	کلیه دستگاه‌های اجرایی	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	نتیجه گرا	کیفی	۲/۰۰
۵۷	صدر ماده ۳۱	تهیه دستورالعمل نحوه ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی برای دسترسی هر تسهیلات گیرنده به اطلاعات تسهیلات خود	بانک مرکزی	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	نتیجه گرا	کیفی	۲/۰۰
۵۸	تبصره ۱ ماده ۳۱	تحويل یک نسخه از قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات به مشتری در صورت درخواست	بانک‌ها و موسسات اعتباری	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	نتیجه گرا	کیفی	۱/۰۰
۵۹	تبصره ۲ ماده ۳۱	تحويل نسخه‌ای از قرارداد تسهیلات به مشتری در صورت درخواست (به صورت نسخه کاغذی یا از طریق سامانه الکترونیکی)	بانک‌ها و موسسات اعتباری	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	نتیجه گرا	کیفی	۱/۰۰
۶۰	تبصره ۳ ماده ۳۱	پیش بینی ضوابط انضباطی لازم برای بانک‌ها و موسسات اعتباری در صدر ماده ۳۱	بانک مرکزی	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	نتیجه گرا	کیفی	۱/۰۰

معرفی شاخص‌ها و نحوه دریافت اطلاعات

همان‌گونه که در مقدمه این فصل نیز به آن اشاره شد، به منظور بررسی میزان تحقق اهداف قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، شاخص‌های عملکردی تدوین شده است که پس از دریافت اطلاعات مورد نیاز محاسبه این شاخص‌ها از دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌ها و نهادهای مختلف، مبنای اصلی (با ضریب ۷۰ درصد) برای ارزیابی میزان تحقق اجرای قانون قرار خواهند گرفت. از آنجا که برای پایش اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، ۳۱ ماده قانونی آن در قالب ۶۰ حکم مجزا تدوین شده اند؛ لذا شاخص‌هایی که بتواند خروجی عددی داشته باشد جزو شاخص‌های کمی قرار می‌گیرد که برای آنها فرم‌هایی تحت عنوان فرم شاخص کمی تدوین شد که با ارسال آن به دستگاه‌های متولی هر حکم و دریافت اطلاعات از آنها بتوان شاخص‌های کمی مورد نظر را محاسبه کرد. همچنین شاخص‌هایی که نتوانند حکم مورد نظر را به صورت عددی اندازه‌گیری نمایند و پایش انجام آن صرفاً با عبارات کیفی قابل بیان باشد شاخص‌های کیفی هستند. در صورتی که اطلاعات دریافتی جهت اندازه‌گیری حکمی به صورت عددی قابل بیان نباشد فرم‌هایی تحت عنوان فرم شاخص کیفی تدوین می‌شود که این فرم‌ها جهت بررسی حکم مرتبط با شاخص کیفی به دستگاه متولی ذی‌ربط ارسال و اطلاعات دریافتی برای رصد میزان تحقق حکم مربوطه، مورد استفاده قرار می‌گیرد. در هر دو نوع فرم (پیوست ۱ و ۲)، عنوان قلم آماری به همراه واحد سنجش، ذکر شده و سپس از دستگاه متولی درخواست گردیده بسته به اطلاعات موجود دوره تناوب (فصلی، شش‌ماهه، سالانه) و دوره گزارش قلم را مشخص و مقدار یا میزان عملکرد قلم آماری را بیان کنند. در ادامه درخواست گردیده برای اطلاعاتی که داده شده، شرح مستندات و یا منبع داده را ذکر نموده و در صورت عدم پاسخ، دلایل تاخیر یا عدم اقدام را بیان کنند. در پایان نیز تاریخ تکمیل فرم و مشخصات تکمیل کننده درخواست شده است. فهرست شاخص‌های مورد نظر برای پایش اهداف و احکام قانون به شرح زیر است:

جدول ۲- احکام، شاخص‌های متناظر و منبع تامین داده‌ها و اطلاعات آن

شماره حکم	شاخص‌ها یا نامگرها	منابع تأمین داده‌ها
۱	تعداد طرح‌ها و پروژه اجرا شده، تعداد نشریات منتشره و سمینار برگزار شده، تعداد پیشنهادات اصلاحی، آسیب‌شناسی به منظور بهبود وضعیت کشاورزی و فرهنگ‌سازی به دولت	گزارشات مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب - نظرسنجی
۲	نسبت مقررات نظرخواهی شده از اتاق‌ها به کل مصوبات دولت و دستگاه‌های اجرایی	پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مقررات معاونت حقوقی ریاست جمهوری - نظرسنجی
۳	نسبت مقررات نظرخواهی شده از تشکل‌ها به کل مصوبات دولت و دستگاه‌های اجرایی	سامانه اتوماسیون اداری اتاق - نظرسنجی
۴	شاخص ملی محیط کسب و کار	طرح پایش ملی محیط کسب و کار اتاق بازرگانی
۵	شاخص‌های Doing Business	گزارش بانک جهانی
۶	تعداد تشکل‌های ثبت شده -نسبت تشکل‌های ایجادشده به کل تشکل‌های هدف گذاری شده برای ایجاد	فهرست ملی تشکل‌ها- مستندات اتاق (آیین‌نامه ماده ۵)
۷	نسبت تشکل‌های ادغام شده به کل تشکل‌های موازی شناسایی شده	فهرست ملی تشکل‌ها
۸	تعداد شکایت واصله به اتاق مبنی بر ممانعت از عضویت در تشکل‌ها	گزارش تشکل‌ها
۹	نسبت اقلام آماری و شاخص‌های تولیدشده به کل اقلام و شاخص‌های مورد نیاز اعلام شده به مرکز آمار ایران	سامانه آماری اتاق - فهرست اقلام آماری موضوع ماده ۶- مرکز آمار ایران
۱۰	میزان ساماندهی به مراجعان (کیفی)	سامانه ساماندهی مراجعان - وزارت صمت
۱۱	نسبت مجوزهای صادره در پنجره واحد به کل مجوزهای صادره در کشور - تعداد استان‌های دارای پنجره واحد به کل استان‌های برنامه‌ریزی شده برای اجرا در طول سال	سامانه صدور مجوزهای وزارت اقتصاد
۱۲	نسبت تعداد فرم‌های الکترونیکی شده در تجارت فرامرزی به کل فرم‌های مورد استفاده در تجارت فرامرزی در سه سامانه تجارت، گمرک و بانک مرکزی	سامانه‌های سه گانه

شماره حکم	شناسنامه شاخص یا نماگر	
	شاخص‌ها یا نماگرها	منابع تأمین داده‌ها
۱۳	تعداد نشریه، بروشور و گزارش در رسانه‌های مکتوب در زمینه معرفی فرصت‌ها- نسبت تعداد ویزاهای تجاری صادره به کل درخواست‌های صدور ویزا- تعداد مجوز اقامت تجاری صادره به کل درخواست‌های مجوز اقامت- تعداد سفارتخانه‌های دارای رایزن بازرگانی به کل سفارت خانه‌های خارج از کشور	وزارت امور خارجه- نظرسنجی
۱۴	نسبت تعداد ویزاهای تجاری صادره به کل درخواست‌های صدور ویزا- تعداد مجوز اقامت تجاری صادره به کل درخواست‌های مجوز اقامت	وزارت امور خارجه- نظرسنجی
۱۵	گزارش‌ها برگزاری جلسات و مصوبات شورای گفتگو	گزارش شورای گفتگو - نظرسنجی
۱۶	نسبت تعداد پیشنهادات اصلاح، حذف یا وضع مقررات مطرح شده در شورا به کل موارد پیشنهادی طرح شده در شورا	گزارش عملکرد و صورتجلسات شورای گفتگو - نظرسنجی
۱۷	تعداد نظرات و پیشنهادات مربوط مطرح شده در شورا در سال- تعداد جلسات کارشناسی برگزار شده در خصوص نظرات اصناف و تشکل‌ها	گزارش عملکرد و صورتجلسات شورای گفتگو - نظرسنجی
۱۸	تعداد نظرات و پیشنهادات مربوط مطرح شده در شورا در سال به تفکیک مسئولان اجرایی و نمایندگان تشکل‌های بخش خصوصی و تعاونی	گزارش عملکرد و صورتجلسات شورای گفتگو - نظرسنجی
۱۹	تعداد نشریه، بروشور و گزارش در رسانه‌های مکتوب تولیدشده در زمینه ارتقای فرهنگ اقتصادی و ...	انتشارات اتاق بازرگانی ایران
۲۰	تعداد مقررات زائد حذف شده در سال- تعداد گزارش ارسالی به شورای گفتگو در سال	گزارش شورای گفتگو - نظرسنجی
۲۱	تعداد موارد تبعیض گزارش شده در قوانین به کل موارد قانونی بررسی شده در سال	نظرسنجی از فعالان اقتصادی و خبرگان
۲۲	تعداد موارد تبعیض و تحمیل شرایط ناعادلانه گزارش شده در قراردادهای در کل قراردادهای منعقد شده بررسی شده در سال	نظرسنجی از فعالان اقتصادی و خبرگان
۲۳	گزارش توصیفی از جلسات شورا	صورت جلسات شورا
۲۴	تعداد شاخص و قلم آماری بروز رسانی شده	فهرست اقلام سامانه آماری
۲۵	گزارش توصیفی از جلسات شورا	صورت جلسات شورا- نظرسنجی
۲۶	تعداد مصوبات مطرح شده در دولت به کل مصوبات شورا	گزارش شورای گفتگو
۲۷	گزارش عملکرد شورای گفتگو	صورت جلسات و گزارش
۲۸	گزارش برقراری جلسات	صورت جلسات و گزارش- نظرسنجی
۲۹	گزارش برقراری جلسات	صورت جلسات و گزارش- نظرسنجی
۳۰	تعداد معاونان منصوب شده در استان‌ها به کل استان‌ها	صورت جلسات و گزارش
۳۱	گزارش بروز رسانی فهرست دستگاه‌ها	وزارت امور اقتصادی و دارایی
۳۲	تعداد موارد پاسخگویی به سوالات و پیشنهادات ارسالی از سوی تشکل‌ها نسبت به تعداد کل سوالات	گزارش شورای گفتگو
۳۳	تعداد نمایشگاه‌های عرضه محصولات تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایجاد شده توسط شهرداری‌ها	گزارش سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌ها- نظرسنجی از فعالان اقتصادی
۳۴	گزارش آخرین وضعیت ساماندهی مراجعه به بنگاه‌ها	سازمان اداری و استخدامی کشور
۳۵	تعداد تشکل‌های ایجاد شده در بخش ساختمان / کل تشکل‌های ساختمانی مورد نیاز	فهرست تشکل‌ها
۳۶	تعداد معامله ثبت شده در سامانه به کل معاملات دستگاه‌های اجرایی	سامانه ستاد
۳۷	تعداد آگهی‌های منتشر شده نسبت به تعداد کل معاملات انجام گرفته در بخش عمومی	سامانه ستاد
۳۸	تعداد فقره معاملات اطلاع رسانی نشده رسیدگی شده به کل معاملات مزبور	گزارش شورای رقابت
۳۹	تعداد دستگاه‌های اجرایی موجود در سامانه معاملات به کل دستگاه‌های اجرایی	سامانه ستاد

شماره حکم	شناسنامه شاخص یا نماگر	
	شاخص‌ها یا نماگرها	منابع تأمین داده‌ها
۴۰	تعداد ترک مناقصه اطلاع رسانی شده به کل معاملات ترک مناقصه	سامانه ستاد
۴۱	تعداد معامله واگذار شده به بخش خصوصی و تعاونی به کل معاملات	سامانه ستاد
۴۲	قراردادهای با فرم یکسان به کل قراردادهای	معاونت حقوقی ریاست جمهوری
۴۳	تعداد فرم‌های یک نواخت عقود مالی به کل فرم‌های مزبور	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۴۴	درصد مقررات اطلاع رسانی شده دارای تغییرات به کل مقررات تغییر یافته	پایگاه ملی قوانین و مقررات دولت
۴۵	تعداد مقررات تعیین تکلیف شده برای اطلاع رسانی به کل مقررات مورد نظر	پایگاه ملی قوانین و مقررات دولت
۴۶	تعداد قراردادهای دارای وجه التزام به کل قراردادهای	وزارت نیرو، نفت و ارتباطات - نظرسنجی
۴۷	تعداد بیمه نامه خسارت صادره به کل قراردادهای	وزارت نیرو، نفت و ارتباطات - نظرسنجی
۴۸	گزارش سالانه	دولت
۴۹	بررسی گزارش تعداد استفاده از امتیازات و منافع بخش خصوصی و تعاونی توسط شرکت‌های خصوصی و یا دارای سهم دولتی	گزارش دریافتی - رسانه‌ها - نظرسنجی
۵۰	تعداد عزل و نصب مدیران شرکت‌های خصوصی، تعاونی و خصوصی توسط دولت به تعداد مدیران کل شرکت‌های مزبور	گزارش دریافتی - رسانه‌ها - نظرسنجی
۵۱	تعداد پرونده‌های حل و فصل شده بیمه و مالیاتی به کل پرونده‌های موجود	سامانه‌های موجود در سازمان‌های ذی ربط
۵۲	تعداد پرونده‌های رسیدگی شده براساس آیین دادرسی تجاری در دادگاه‌های تجاری به کل پرونده‌های بررسی شده	قوه قضاییه - نظرسنجی
۵۳	تعداد استان‌های دارای دادگاه‌های تجاری به کل استان‌ها تعداد موارد حل اختلاف شده در مراکز مذکور نسبت به تعداد موارد ارجاعی به آنها	قوه قضاییه
۵۴	میزان اصلاح قابلیت‌های پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات نسبت به زمان و براساس برنامه مقرر	وزارت امور اقتصادی و دارایی و معاونت حقوقی ریاست جمهوری
۵۵	میزان پیش‌نویس آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه که در تارنمای دستگاه‌های اجرایی بارگذاری شده	کلیه دستگاه‌های اجرایی - نظرسنجی
۵۶	میزان آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه که در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار بارگذاری شده	معاونت حقوقی ریاست جمهوری و کلیه دستگاه‌های اجرایی
۵۷	تدوین دستورالعمل حوه ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی / ایجاد سامانه الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی / میزان ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی ها	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۵۸	میزان نسخ تحویل شده از قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات براساس درخواست مشتری	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران - نظرسنجی
۵۹	میزان نسخ تحویل شده یا دسترسی به قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات در سامانه براساس درخواست مشتری	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
۶۰	میزان امور بانکی از جمله صدور اجراییه، دادخواست مطالبه وجه، تهاثر، تسویه حساب و امهال قرارداد از سوی بانک براساس محاسبات سامانه الکترونیکی انجام شده	بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

معرفی نظرسنجی و نحوه انتخاب خبرگان

یکی دیگر از امتیازات این گزارش، پایش دیدگاه‌های خبرگان حوزه کسب و کار و به ویژه فعالان اقتصادی در زمینه نحوه اجرا و اثربخشی قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و استفاده از آن (با ضریب ۳۰ درصد) در محاسبه شاخص‌هایی پایش در هریک از احکام، اهداف و کل قانون است. استفاده از این رویکرد کمک میکند تا در مواردی که اهداف کیفی مدنظر است یا در مواردی که احتمال کمتری برای دریافت مقادیر و اطلاعات آماری مرتبط برای پایش اهداف کمی اجرای قانون از سوی دستگاه‌های

اجرایی وجود دارد، اطلاعات حاصل از نظرهای خبرگان را به عنوان ارزیابی اصلی (با ضریب ۱۰۰ درصد) در محاسبه شاخص بکار برد. پرسشنامه نظرسنجی با هدف سنجش ادراک صاحب‌نظران در زمینه میزان تحقق و اثربخشی اجرای احکام قانون طراحی گردیده است. در بخش اول پرسشنامه، اطلاعات تکمیل‌کننده پرسشنامه به منظور انجام تحلیل‌های توصیفی بیشتر مورد پرسش قرار گرفته است. در بخش دوم پرسشنامه، نظر فعالان اقتصادی در مورد هریک از ۳۲ پرسش مطرح شده، از طریق پاسخ عددی دهگانه دریافت گردیده و در بخش سوم پرسشنامه، نظرهای فعالان اقتصادی در خصوص نیاز به بازنگری مواد قانون و پیشنهادهای اصلاحی آنان در این زمینه به صورت تشریحی مورد پرسش قرار گرفته است. با توجه به این که سه اتاق اصناف، بازرگانی و تعاون به عنوان بخش خصوصی متولیان بعضی از احکام قانون بوده و در شیوه سنجش آن احکام، به روش نظرسنجی اشاره شده، بنابراین فرم‌های نظرسنجی مذکور (پیوست ۳) جهت تکمیل اطلاعات توسط خبرگان اقتصادی (اعضای تشکل‌های اقتصادی، اعضای کمیسیون‌های تخصصی، فعالان اقتصادی در اتاق‌های شهرستانی و سایر خبرگان در حوزه کسب و کار) به اتاق‌های فوق‌الذکر ارسال گردید و پیگیری‌های مکرری صورت گرفت تا علاوه بر سرعت در تکمیل، تعداد بیشتری پرسشنامه تکمیل شده، دریافت شود که نهایتاً پس از پالایش تعداد ۷۹ پرسشنامه (فهرست پاسخگویان در پیوست ۴) مورد قبول واقع شد و اطلاعات آن پس از استخراج در محاسبه میزان تحقق هر حکم، استفاده گردید.

نحوه محاسبه مقادیر کمی شاخص‌ها و استانداردسازی امتیازها

رویکرد مورد استفاده در این گزارش، پایش میزان اجرای احکام و ارزیابی اثربخشی اهداف قانون به معیار درصد (از ۱۰۰ امتیاز) است؛ به این معنی که اجرای یک حکم و اثربخشی کامل آن معادل ۱۰۰ درصد و عدم اجرای حکم به میزان صفر درصد در محاسبات منظور شده است و برای هر میزان اجرای ناقص، بسته به اندازه شاخص، رقمی بین ۱ تا ۹۹ درصد تخصیص می‌یابد. بر همین اساس، خروجی امتیازات و مقادیر حاصل از همه شاخص‌های کمی و کیفی و نتایج حاصل از نظرسنجی باید به مقیاس درصد تبدیل شوند. در فرم شاخص‌های کمی (فرم شماره یک)، واحدهای سنجش شامل درصد، تعداد، امتیاز از ۱۰ و رتبه بوده و در فرم شاخص‌های کیفی (فرم شماره دو)، واحد سنجش بر اساس «میزان دستیابی به اهداف (از ۱۰۰)» در نظر گرفته شده بود. در فرم نظرسنجی نیز، پاسخ‌ها بین ۱ تا ۱۰ طیف‌بندی شده که قابل تبدیل به مقیاس ۱۰۰ خواهد بود و البته اگر کسی راجع به سوالی نظری نداشت می‌توانست امتیاز صفر را انتخاب کند. درکل، هرچقدر مقدار امتیاز نهایی به ۱۰۰ درصد نزدیک‌تر باشد، میزان تحقق قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار نیز بیشتر است. برای این منظور:

- در صورتی که واحد سنجش در فرم شماره یک «درصد» باشد، مقدار مورد نظر را در ۱۰۰ ضرب نموده و آن را مورد استفاده قرار می‌دهیم.
- در صورتی که واحد سنجش در فرم شماره یک «تعداد» باشد؛ باید یک عدد معیار جهت دستیابی کامل به هدف در نظر گرفت و سپس میزان تحقق هدف را به عدد نهایی که نمایانگر تحقق کامل هدف است، تقسیم و سپس در ۱۰۰ ضرب نمود.
- در صورتی که واحد سنجش در فرم شماره یک «امتیاز از ده» باشد؛ باید عدد بدست آمده را در ۱۰ ضرب کرد تا همگنی با امتیاز نهایی حاصل شود.
- در صورتی که واحد سنجش در فرم شماره یک «رتبه» باشد؛ باید نرخ بهبود رتبه بدست آمده را با مستندات قانونی و یا معیارهای قرارداد شده مقایسه و درصد موفقیت را به عنوان امتیاز نهایی در نظر گرفت.
- واحد سنجش در فرم شماره دو «میزان دستیابی به اهداف (از ۱۰۰)» در نظر گرفته شده که همان عدد مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- در صورتی که واحد سنجش در فرم نظرسنجی در نظر گرفته شود؛ امتیاز حاصل در ۱۰ ضرب می‌شود.

- در صورتی که پاسخ در اهداف کیفی به صورت «بله-خیر» و مانند آن (دو حالتی) باشد؛ «خیر» به عنوان صفر و «بله» به عنوان ۱۰۰ در نظر گرفته می‌شود.

لازم به ذکر است با توجه به این که مقرر گردیده، شاخص پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در گزارش به صورت سالانه محاسبه شود؛ لذا با توجه به دوره‌های زمانی دریافت اطلاعات (فصلی، شش ماهه و سالانه) از مراجع ذی ربط، بسته به نوع داده دریافتی در صورتی که داده، سالانه نبود، مقدار سالانه برآورد و مبنای محاسبه قرار گرفته است.

نحوه محاسبه شاخص اجرای احکام

با توجه به نحوه استاندارد سازی (بر مبنای ۱۰۰) که در بخش قبل بیان شد، نحوه محاسبه شاخص احکام بدین صورت پی‌ریزی شده است:

الف) در صورتی که قلم آماری در نظر گرفته شده برای محاسبه شاخص حکم مربوطه، کمی بود؛ پس از استانداردسازی و در صورت لزوم تبدیل مقدار به صورت سالانه، مقداری که بین صفر تا صد است به عنوان میزان امتیاز حاصل از شاخص کمی بیان می‌شود.

ب) در صورتی که قلم آماری در نظر گرفته شده برای محاسبه شاخص حکم مربوطه، کیفی بود؛ با عنایت به این که مقدار تحقق آن از سوی مجری، بین صفر تا صد بیان می‌شود؛ همان عدد به عنوان میزان امتیاز حاصل از شاخص کیفی در نظر گرفته می‌شود.

در صورتی که علاوه بر شاخص‌های کمی یا کیفی برای محاسبه شاخص حکم، سوال نظرسنجی نیز طراحی شده بود با اختصاص وزن ۷۰ درصد به امتیاز کمی/کیفی و ۳۰ درصد به امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی، درصد اجرای حکم از طریق میانگین موزون محاسبه می‌شود. اگر اطلاعاتی برای محاسبه امتیاز کمی/کیفی توسط دستگاه متولی ارائه نشده بود با اختصاص وزن ۱۰۰ درصد به امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی، درصد تحقق حکم محاسبه می‌شود. نهایتاً در صورتی که دستگاه متولی، اطلاعاتی را ارائه ننماید و هیچ سوالی از فرم نظرسنجی، به بررسی حکم مربوطه نپردازد، از اطلاعات سایر منابع در سال جاری یا سال‌های گذشته (مانند گزارش عملکرد اتاق بازرگانی، گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس و) استفاده می‌شود.

امتیاز نهایی هر حکم در اجرای قانون (به صورت تفصیلی در فصل بعد به آن خواهیم پرداخت)، از حاصل ضرب درصد تحقق اجرای آن حکم در وزنی که توسط خبرگان برای آن مشخص شده، محاسبه می‌شود و از جمع امتیازات تمامی احکام، میزان تحقق احکام قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (فصل ۴) بدست می‌آید.

نحوه محاسبه شاخص اهداف

برای محاسبه میزان تحقق و یا اثربخشی اجرای هریک از اهداف ۱۴ گانه اشاره شده در این فصل، ابتدا امتیازات شاخص‌ها و همچنین پرسش‌های نظرسنجی متناظر با احکام مرتبط با آن هدف، مورد استفاده قرار گرفته‌اند با گرفتن میانگین از درصد تحقق اجرای حکم/ احکام متناظر با هر هدف می‌توان میزان تحقق هر هدف را بدست آورد و از مجموع مقادیر بیان شده برای تحقق هر هدف با احتساب وزن آن هدف، میزان تحقق اهداف قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار بدست آمده است. لازم به ذکر است که برخی از احکام ۶۰ گانه موجود در این قانون به هیچ یک از اهداف ۱۴ گانه تعیین شده انتساب پیدا نکرده‌اند. به عنوان مثال: ایجاد سازمان نظام مشاوره مدیریت، موضوع ماده ۱۷ قانون بهبود در قالب هیچ یک از اهداف مد نظر گنجانده نشده است؛ به همین دلیل شاخص تحقق اهداف که در فصل چهارم این گزارش به آن اشاره شده است در مقایسه با شاخص

اجرای احکام، تا حدودی بالاتر از میزان واقعی برآورد شده است.

جدول ۳- رابطه اهداف، احکام و پرسش‌های نظرسنجی

شماره هدف	متن هدف	شماره احکام متناظر	شماره سوال پرسشنامه
۱	تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه تسریع در صدور مجوزها از طریق ایجاد و استقرار پنجره واحد کسب و کار	۵ - ۱۱	۹
۲	الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پیش از تصمیم‌گیری‌های اقتصادی	۲-۳	۲-۳
۳	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	۴-۹-۲۴-۵۷-۵۸-۵۹	۳۲ و ۷
۴	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	۳۶-۳۷-۳۸-۳۹-۴۰-۴۱	۲۲-۲۳
۵	ایجاد دسترسی امن به بازار عرضه برای تولیدکنندگان کوچک و متوسط کشور	۳۳	۲۱
۶	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	۴۴-۴۵-۵۴-۵۵-۵۶	۳۱ و ۲۵
۷	ایجاد و استقرار پنجره واحد تجارت فرامرزی	۱۲	۱۰
۸	معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های تجاری متقابل و ایجاد تسهیلات برای تردد و اقامت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی	۱۳-۱۴	۱۱-۱۲
۹	رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی در کانال مجزا از جرائم عمومی توسط افراد خبره (دادگاه‌های تجاری)	۵۲-۵۳	۳۰
۱۰	ساماندهی، ایجاد و ثبت تشکل‌های اقتصادی فعال در کشور و ارائه فهرست بهنگام تشکل‌های اقتصادی	۶-۷	۴-۵
۱۱	افزایش نقش شورای گفتگو در اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار	۱۶-۱۸-۲۸	۱۳-۱۴-۱۵-۱۹
۱۲	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	۲۱-۲۲-۲۵-۴۲-۴۳-۶۰	۱۷-۲۴
۱۳	کاهش مداخله دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌ها و مؤسسه‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی	۴۹-۵۰	۲۷-۲۸
۱۴	جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات	۴۶-۴۷	۲۶

فصل دوم

گزارش تفصیلی مربوط به اجرای احکام قانون بر اساس شاخص‌های عملکردی

مقدمه

در این فصل نتایج پایش هریک از احکام قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار با توجه به رویکرد جدید مورد استفاده مبتنی بر ارزیابی شاخص‌های عملکردی پایش قانون به تفصیل مورد بررسی قرار می‌گیرد. همان‌گونه که در فصل روش‌شناسی به آن اشاره شد، نتایج مندرج در جداول پایش رو از اطلاعات مندرج در فرم‌های تعیین‌کننده شاخص‌های کمی و کیفی، دریافتی از دستگاه‌ها و نهادهای مجری و استخراج اطلاعات از فرم‌های نظرسنجی دریافتی از خبرگان حوزه کسب و کار از زیر مجموعه سه اتاق، بدست آمده است. امتیاز کمی / کیفی (با ضریب ۷۰ درصد) و یا فرم نظرسنجی (با ضریب ۳۰ درصد) بین صفر تا صد اندازه‌گیری شده (۱۰۰ بهترین مقدار است) و امتیاز هر حکم به‌صورت میانگین وزنی از هر دو مقدار امتیاز بدست آمده است. نهایتاً درصد اجرای هر حکم بر اساس میزان وزنی که در مجموع احکام دارد؛ محاسبه و درج شده است. توجه شود در صورتی که برای یک حکم بیش از یک شاخص تعریف شده باشد و هریک از این شاخص‌ها دارای مقدار باشد، میانگین امتیازکل مبنای محاسبه قرار می‌گیرد و در صورت وجود شاخص نظرسنجی با آن به‌صورت موزون ترکیب می‌شود.

در ابتدای هر جدول ماده یا تبصره قانون متناظر به اختصار ذکر شده و در دنباله، متن حکم نیز مورد اشاره قرار گرفته است. سپس عنوان دستگاه، سازمان یا نهاد مجری حکم مذکور قید شده و پس از آن جدول محاسبات مربوط به هر حکم به تفکیک ارائه شده است. در ادامه اگر شاخص‌های کیفی مد نظر باشد، گزارش دریافتی از مجری در زمینه اقدامات انجام شده و یا دلایل عدم اجرای حکم مزبور به طور خلاصه درج شده و تحلیل مرکز پژوهش‌ها در این زمینه ذکر شده و در انتها نیز اطلاعات مربوط به مستندات و عناوین مدارک دریافتی از مجری (نامه، گزارش، صورتجلسه، عنوان سامانه یا سایت و...) مورد اشاره قرار گرفته‌اند.

لازم به ذکر است که مرکز پژوهش‌های اتاق ایران، اطلاعات اظهار شده توسط مجریان قانون در زمینه مقدار عملکرد، مقدار مورد انتظار و یا درصد پیشرفت شاخص و همچنین دلایل عدم اجرای آنها در سال ۱۴۰۳ را با رعایت امانت در جدول مربوط به هر حکم درج کرده است و در صورتی که اطلاعات جدید از سوی دستگاه اجرایی اعلام نشده باشد (درج علامت -) نیز از داده‌های موجود در گزارش دو سال گذشته (۱۴۰۱) استفاده شده است. اگر مجریان قانون علاوه بر اعلام مقدار شاخص در سال ۱۴۰۳ به مقدار شاخص در سال ۱۴۰۲ نیز اشاره کرده باشند؛ آن مقادیر نیز در جدول مد نظر قرار خواهند گرفت. با این حال، در زمان محاسبه امتیاز هر حکم با توجه به نظرهای دریافتی از خبرگان و اطلاعاتی که از فعالان اقتصادی دریافت کرده است با رعایت حداکثر بی‌طرفی، نسبت به ارائه تحلیل خود در خصوص موارد اظهار شده و محاسبه نهایی رقم امتیاز اجرای شاخص‌های احکام، اقدام نموده است.

حکم شماره یک

ماده ۱- اتاق ایران موظف است وظایف ناشی از قانون تأسیس اتاق و بند (د) ماده (۹۱) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی در حیطه کشاورزی، آب، منابع طبیعی و صنایع غذایی را در اولویت برنامه‌های خود قرار دهد و با اجرای يك برنامه سه ساله ویژه، شامل ایجاد «مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب (غیردولتی)» توانمندی خود در این بخش‌ها را ارتقا بخشد.

خلاصه حکم شماره یک: تأسیس «مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب»؛

دستگاه متولی: اتاق‌ها

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	طرح‌ها و پروژه‌های مطالعاتی اجرا شده	پروژه	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۵۹	۷۱
۲	نشریات منتشره (کتاب، مجله، بروشور، گزارش، جلسات کارشناسی و...)	تعداد	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۱۵۵۶	۹۹
۳	همایش و سمینار برگزار شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۲۹	۸۸
۴	پیشنهادهای اصلاحی	تعداد	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۴۲	۱۰۰
۵	پیشنهادهای آسیب‌شناسی به منظور بهبود وضعیت کشاورزی و فرهنگ‌سازی به دولت	تعداد	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۷۰	۱۰۰
۹۱٫۶	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۵۱٫۷۹	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۷۹٫۶۵	درصد نهایی اجرای حکم یک					
۱٫۳۳۰	میزان اجرای حکم یک قانون بهبود با احتساب وزن (۰٫۱۶۷)					

مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب در سال ۱۳۹۳ در اتاق ایران تأسیس شد و از آن تاریخ نسبت به ارائه گزارش‌ها، مطالعات و نشریات ادواری متعدد در زمینه‌های کشاورزی، آب و محیط‌زیست اقدام نموده است. همچنین کنفرانس‌ها و همایش‌های مرتبط با موضوع آب و کشاورزی نیز با توضیح جدول بالا توسط این مرکز در هر سال برگزار می‌شود. بر اساس نظر خبرگان نیز این مرکز در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ به میزان ۵۱٫۷۹ درصد در تحقق اهداف خود با موفقیت عمل کرده است. لذا امتیاز نهایی اجرای این حکم معادل ۷۹٫۶۵ از ۱۰۰ محاسبه می‌شود.

مستندات:

نامه شماره ۲۶/۹۰۴۷/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۱ مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران.

حکم شماره دو

ماده ۲- دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب و کار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین‌نامه‌ها، نظر کتبی اتاق‌ها و آن دسته از تشکل‌های ذی‌ربطی که عضو اتاق‌ها نیستند، اعم از کارفرمایی و کارگری را درخواست و بررسی کند و هرگاه لازم دید آنان را به جلسات تصمیم‌گیری دعوت نماید.

خلاصه حکم شماره دو: درخواست و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها و آن دسته از تشکل‌های ذی‌ربط که عضو اتاق‌ها نیستند توسط دولت هنگام بررسی موضوعات کسب و کار؛

دستگاه متولی: دولت

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	مقررات نظرخواهی شده از اتاق‌ها	تعداد	سالانه	۱۴۰۳ و ۱۴۰۲	۶۵۶	۵۴/۱۸
۲	مصوبات دولت	تعداد	سالانه	۱۴۰۳ و ۱۴۰۲	۸۰۶	
۳	مصوبات دستگاه‌های اجرایی	تعداد	سالانه	۱۴۰۳ و ۱۴۰۲	۴۰۴	
۵۴/۱۸	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۵۴/۱۸	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۵۴/۱۸	درصد نهایی اجرای حکم دو					
۲/۱۶۷	میزان اجرای حکم دو قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۴)					

معاونت حقوقی ریاست جمهوری در زمینه شاخص‌های مورد نظر، اطلاعات خود را در اختیار مرکز پژوهش‌های اتاق قرار داده است و اعلام داشته‌اند که تعداد کل مصوبات بارگذاری شده هیئت وزیران، کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر موضوع اصل ۱۳۸ قانون اساسی و دستگاه‌های اجرایی طی دو سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ برابر ۱۲۱۰ مورد بوده که ۸۰۶ مورد آن مصوبه هیئت وزیران و ۴۰۴ مورد آن مصوب کمیسیون‌های متشکل از چند وزیر است. از این میان تعداد کل مصوبات مرتبط با محیط کسب و کار ۶۵۶ مورد بوده است.

لازم به ذکر است که اتاق‌ها در بسیاری از شوراها و انجمن‌های قانونی عضویت دارند و بالطبع ممکن است در جریان تصویب برخی مصوبات قرار گیرند ولی آنچه در این حکم مدنظر قرار گرفته، دریافت و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها بوده است. با احتساب موارد فوق میزان اجرای این حکم معادل ۵۴/۱۸ به دست آمده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۰۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری.

اطلاعات پایگاه ملی قوانین و مقررات کشور مستقر در معاونت حقوقی ریاست جمهوری به آدرس <https://dotic.ir>

حکم شماره سه

ماده ۳- دستگاه‌های اجرایی مکلفند هنگام تدوین یا اصلاح مقررات، بخشنامه‌ها و رویه‌های اجرایی، نظر تشکل‌های اقتصادی ذی‌ربط را استعلام کنند و مورد توجه قرار دهند.

خلاصه حکم شماره سه (ماده ۳): استعلام نظر تشکل‌های ذیربط توسط دستگاه‌های اجرایی هنگام تدوین مقررات و بخشنامه‌ها؛ دستگاه‌های متولی: دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	مقررات نظرخواهی شده از تشکل‌ها	تعداد	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۶۴۲	۵۳/۰۴
۲	مصوبات دولت	تعداد	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۸۰۶	
۳	مصوبات دستگاه‌های اجرایی مرتبط	تعداد	سالانه	۱۴۰۲ و ۱۴۰۳	۴۰۴	
۵۳/۰۴	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					۵۳/۰۴
۵۳/۰۴	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					۵۳/۰۴
۵۳/۰۴	درصد اجرای حکم سه					۵۳/۰۴
۱/۵۹۱	سهم حکم سه از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۳)					۱/۵۹۱

با توجه به نامه دریافتی از معاونت حقوقی ریاست جمهوری و دبیرخانه هیئت دولت در زمینه شاخص‌های مورد نظر و تعداد مصوبات مربوط به هیئت وزیران و دستگاه‌های اجرایی مرتبط با موضوع کسب و کار که از پایگاه ملی قوانین و مقررات کشور استخراج شده است و با این فرض که تعداد مقررات نظرخواهی شده از تشکل‌ها قابل دستیابی نیست، لذا میزان آن از نظر خبرگان و فعالان اقتصادی عضو تشکل‌ها در قالب نظرسنجی از تشکل‌های عضو اتاق، اتحادیه‌های تعاونی و اتحادیه‌های صنفی استفاده شده است و معادل ۵۳/۰۴ از ۱۰۰ محاسبه شده است که نسبت به گزارش دوره قبل به میزان ۳/۸۹ درصد افزایش داشته است.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۰۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری.

اطلاعات پایگاه ملی قوانین و مقررات کشور مستقر در معاونت حقوقی ریاست جمهوری به آدرس <https://dotic.ir>.

حکم شماره چهار

ماده ۴- اتاق‌ها موظفند به منظور اطلاع سیاستگذاران از وضعیت محیط کسب و کار در کشور، شاخص‌های ملی محیط کسب و کار در ایران را تدوین و به طور سالانه و فصلی حسب مورد به تفکیک استان‌ها، بخش‌ها و فعالیت‌های اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند.

خلاصه حکم شماره چهار: تدوین، سنجش و اعلام شاخص ملی محیط کسب و کار در ایران؛

دستگاه متولی: اتاق‌ها.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	شاخص ملی محیط کسب و کار	امتیاز از ۱۰	سالانه	۱۴۰۲	۶/۰۵	۱۰۰
			سالانه	۱۴۰۳	۶/۰۱	
۲	شاخص ملی ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی مرتبط با کسب و کار	امتیاز از ۱۰	سالانه	۱۴۰۲	۴/۷۱	
			سالانه	۱۴۰۳	۴/۹۰	
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم چهار					
۳	درصد اجرای حکم چهار از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱+۰/۰۲)					

طرح پایش ملی محیط کسب و کار از پاییز سال ۱۳۹۵ با مدیریت اتاق بازرگانی ایران و همکاری اتاق‌های اصناف و تعاون به صورت فصلی اجرا و تا پایان سال ۱۴۰۳ تعداد ۳۴ گزارش از نتایج آن منتشر شده است. همچنین طرح ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار از سال ۱۳۹۸ به صورت سالانه در اتاق ایران اجرا و تاکنون هفت گزارش به صورت نشریه از نتایج آن منتشر شده است.

مستندات:

نشریات فصلی پایش ملی محیط کسب و کار و سالانه ارزیابی عملکرد دستگاه‌های اجرایی اتاق بازرگانی ایران.

حکم شماره پنج

تبصره ماده ۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری دستگاه‌های اجرایی و نهادهای بین‌المللی، جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی کسب و کار را بهبود بخشد و وضعیت اقتصادی مناسب کشور را به سرمایه‌گذاران خارجی معرفی کند.

خلاصه حکم شماره پنج: بهبود جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی محیط کسب و کار («شاخص سهولت انجام کسب و کار» بانک جهانی)؛

دستگاه متولی: وزارت امور اقتصاد و دارایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	شاخص‌های Doing Business	امتیاز	سالانه	۲۰۲۰	۵۸/۵	-
۲	شاخص‌های Doing Business	رتبه	سالانه	۲۰۲۰	۱۲۷	-
-	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
-	درصد نهایی اجرای حکم پنج					
-	درصد اجرای حکم پنج از قانون بهبود با احتساب وزن (صفر)					

با توجه به اینکه از سال ۲۰۲۰ به بعد اطلاعات مربوط به این شاخص در گزارش بانک جهانی منتشر نمیشود، وزن این شاخص صفر منظور شده و وزن آن به حکم شماره ۴ منتقل می‌شود.

مستندات:

اطلاعات پایگاه بانک جهانی به آدرس

<https://www.worldbank.org/en/businessready> .

حکم شماره شش

ماده ۵ - اتاق‌ها مکلفند فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی را تهیه و تغییرات آن را اعلام نمایند. در آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی که فاقد تشکل فعال هستند، اتاق‌ها موظفند برای ساماندهی، ایجاد و ثبت تشکل‌های اقتصادی فعال، زمینه‌های لازم را ایجاد کنند و در فعالیت‌هایی که تشکل‌های موازی وجود دارد، زمینه ادغام، شبکه‌سازی، یکپارچه‌سازی و انسجام تشکل‌های موازی را فراهم نمایند.

خلاصه حکم شماره شش: تهیه فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی؛

دستگاه متولی: اتاق‌ها.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰	
۱	تشکل‌های ثبت شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۳	۱۰۰	
				۱۴۰۳	۱		
۲	تشکل‌های ایجادشده	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۳		
				۱۴۰۳	۱		
۳	کل تشکل‌های هدف‌گذاری شده برای ایجاد	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۳		
				۱۴۰۳	۱		
۱۰۰ میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی							
۶۴/۵۶ میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی							
۸۹/۳۷ درصد نهایی اجرای حکم شش							
۰/۸۹۳ درصد اجرای حکم شش از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱)							

اتاق ایران در سال ۱۳۹۷ برای نخستین بار کتاب فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی را منتشر و هرساله نسبت به بروزرسانی اطلاعات آن و تغییرات ایجاد شده در اطلاعات تشکل‌ها از جمله اعضای هیئت مدیره و آدرس آن اقدام می‌نماید. البته به نظر می‌رسد اتاق‌ها نتوانسته‌اند در زمینه شناسایی آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی که فاقد تشکل هستند و همچنین شبکه‌سازی، یکپارچه‌سازی و انسجام بخشی به فعالیت تشکل‌های اقتصادی به شکل مطلوب عمل کنند و این موضوع از نظر خبرگان حوزه کسب و کار نیز پوشیده نمانده و در این خصوص امتیاز ۶۴/۵۶ را به اتاق‌ها تخصیص داده‌اند که نسبت به مقدار نظرسنجی در دوره قبل ۴/۴۵ درصد افزایش داشته است. با این حال مجموع عملکرد این حکم در سال‌های ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ معادل ۸۹/۳۷ از ۱۰۰ محاسبه شده که عملکرد خوبی تلقی می‌شود و نسبت به دوره قبل ۱/۳۴ واحد رشد داشته است.

مستندات:

نامه شماره ۱۴/۱۳۰۰۰/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۶ معاونت استان‌ها و تشکل‌های اتاق ایران.

حکم شماره هفت

تبصره ۱ ماده ۵- اتاق‌ها موظفند در فعالیت‌های صادرات غیرنفتی با ایجاد انسجام، هماهنگی و تقسیم کار، از فعالیت موازی تشکل‌ها جلوگیری کنند. همه تشکل‌های اقتصادی موظفند در اجرای احکام این ماده با اتاق‌ها همکاری کنند.

خلاصه حکم شماره هفت: جلوگیری از فعالیت موازی تشکل‌ها در فعالیت‌های صادرات غیرنفتی؛

دستگاه‌های متولی: اتاق‌ها.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	تشکل‌های ادغام شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۰	۰
				۱۴۰۳	۰	
۲	کل تشکل‌های موازی شناسایی شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۱۲	۰
				۱۴۰۳	۱۲	
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۵۰٫۲۶ میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
۱۵٫۰۸ درصد نهایی اجرای حکم هفت						
۰٫۲۸۴ درصد اجرای حکم هفت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰٫۱۸۹)						

در مورد ردیف اول، براساس تصمیم کارگروه ساماندهی تشکل‌های اقتصادی مقرر گردید به دلیل مشکلات ایجاد شده در خصوص ادغام تشکل‌ها پروژه همسان سازی و یکپارچه سازی صورت پذیرد. اتاق‌ها براساس این حکم موظف به شناسایی تشکل‌های موازی و ادغام آنها به منظور ساماندهی فعالیت تشکل‌های اقتصادی در کشور بوده‌اند. همان‌طور که در توضیحات مربوط به حکم ۶ نیز ذکر شد، اتاق‌ها در زمینه شناسایی و حذف تشکل‌های اقتصادی موازی به توفیقات چندانی دست نیافته‌اند که شاید یکی از مهمترین عوامل آن نبود اختیارات کافی و تفاسیر مختلفی است که توسط نهادهای مختلف درباره مفاد این ماده قانون ارائه می‌شود. بنابراین مقدار عملکردی این شاخص بر اساس مقدار صفر برای فرم کمی و میزان ۵۰/۲۶ درصد^۲ برای فرم نظرسنجی در نظر گرفته شده و میانگین وزنی جایگزین شده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۴/۱۳۰۰۰/د مورخ ۱۴/۰۲/۱۶ معاونت استان‌ها و تشکل‌های اتاق ایران.

آیین‌نامه اجرایی ماده ۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار.

۲. نسبت به دوره قبل ۱/۶۶ درصد افزایش داشته است.

حکم شماره هشت

تبصره ۲ ماده ۵- مؤسسات و مدیران تشکلهای اقتصادی نباید مانع عضویت داوطلبان جدید واجد شرایط و استفاده آنها از منافع حضور در این تشکلهای شوند. نظرات اصناف یا تشکلهای جدید اقتصادی سراسری با حضور رئیس شورای اصناف کشور و یا رؤسای این تشکلهای در شورای گفتگو بررسی می‌شود.

خلاصه حکم شماره هشت: بررسی نظرات اصناف یا تشکلهای جدید اقتصادی سراسری؛

دستگاه متولی: شورای گفتگو.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	شکایت واصله به اتاق مبنی بر ممانعت از عضویت در تشکل‌ها	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۲	۱۰۰
				۱۴۰۳	۲	
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۲/۳۱	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۸۲/۶۹	درصد نهایی اجرای حکم هشت					
۱/۱۹۱	درصد اجرای حکم هشت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۴۴)					

در مورد بخش اول حکم با عنایت به این که در طول سال ۱۴۰۲ دو گزارش و در سال ۱۴۰۳ نیز دو گزارش مبنی بر ممانعت تشکلهای اقتصادی از ورود اعضای جدید به آن تشکلهای از سوی فعالان اقتصادی به اتاق ایران و دبیرخانه شورای گفتگو واصله شده است عملکرد این شاخص ۱۰۰ درصد تلقی شده است. در مورد بخش دوم حکم که به بررسی نظرات اصناف و تشکلهای جدید در شورای گفتگو اشاره دارد، نظر آن شورا آنگونه است که با توجه به موضوعات برنامه‌ریزی شده برای طرح در دستور کار شورا در طول سال، به این موضوع به اندازه کافی توجه شده است ولی براساس نظرات خبرگان، میزان رضایت از عملکرد شورای گفتگو در مورد مفاد این حکم معادل ۴۲/۳۱ درصد^۳ ارزیابی شده است که در محاسبه نهایی درصد اجرای حکم مدنظر قرار گرفته است.

مستندات:

نامه شماره ۱۳۰۰۰/۱۴/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۶ معاونت استان‌ها و تشکلهای اتاق ایران.

۳. نسبت به دوره قبل ۵/۶۱ واحد رشد داشته است.

حکم شماره نه

ماده ۶- مرکز آمار ایران موظف است برنامه ملی آماری کشور موضوع ماده (۵۴) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران را طوری تهیه کند که براساس آن اطلاعات آماری مورد نیاز برای فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در ایران در پایگاه اطلاعات آماری کشور به شکل مستمر و روزآمد ارائه گردد.

اقدام و اطلاعات آماری مورد نیاز سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی که باید به شکل مستمر در این پایگاه منتشر شود، توسط شورای گفتگو تعیین می‌شود.

خلاصه حکم شماره نه: ارائه مستمر آمارهای مورد نیاز فعالان اقتصادی؛

دستگاه متولی: مرکز آمار ایران.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	اقدام آماری و شاخص‌های تولیدشده	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۵۴۳	۸۶
۲	کل اقدام و شاخص‌های مورد نیاز اعلام شده به مرکز آمار ایران	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۶۳۲	۸۶
۸۶	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۵/۰۶	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۷۳/۷۱	درصد اجرای حکم نه					
۰/۷۳۷	درصد اجرای حکم نه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱)					

براساس مصوبه شورای گفتگو در سال ۱۳۹۵، اقدام و شاخص‌های مورد نیاز فعالان اقتصادی موضوع این ماده تعیین و پس از تصویب به مرکز آمار ایران ابلاغ گردید. از آنجا که بخش عمده‌ای از اطلاعات مورد نیاز از جمله فهرست چارچوبی کارگاه‌های کشور، اطلاعات حساب‌های ملی به تفکیک بخش خصوصی و تعاونی، اطلاعات موردی از اجزای صادرات و واردات (تجارت خارجی کشور) و ... توسط مرکز آمار ایران یا سایر دستگاه‌های اجرایی تولید و یا منتشر نشده است، خبرگان اقتصادی میزان رضایت خود از انتشار آمارهای مورد نیاز را معادل ۴۵/۰۶ درصد عنوان کرده‌اند. با توجه به اینکه اطلاعات مربوط به شاخص‌های مورد نیاز نسبت به سال‌های قبل تغییر نکرده (سال قبل برابر ۶۳۲ مورد) لذا در محاسبات این مقدار مورد ارزیابی قرار گرفته است. بدیهی است که شاخص کل به صورت میانگین دو مقدار حاصل از نظرسنجی و داده‌های مرکز آمار ایران محاسبه شده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۴۰۳/۲۸۶۹۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ مرکز آمار ایران.

حکم شماره ده

ماده ۷- به منظور ساماندهی و کاهش مراجعات نمایندگان دستگاه‌های اجرایی به واحدهای تولیدی، افزایش اعتماد متقابل میان دولت و کارآفرینان و در راستای تحقق دولت الکترونیک، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور موظف است با تشکیل «کمیته ساماندهی مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی به واحدهای تولیدی» ضمن دعوت از نمایندگان دستگاه‌های ذی‌ربط و اتاق‌ها، پیش‌نویس آیین‌نامه هرگونه بازدید و مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی به واحدهای تولیدی را تدوین نماید و به تصویب هیئت وزیران برساند. کلیه دستگاه‌های اجرایی موظف به همکاری با کمیته یادشده و اجرای تصمیمات و دستورالعمل‌های آن هستند.

خلاصه حکم شماره ۱۰: ساماندهی مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی به واحدهای تولیدی؛

دستگاه / سازمان متولی: سازمان اداری و استخدامی کشور؛ وزارت صمت و دستگاه‌های اجرایی

ردیف	رویه گزارش	شرح عملکرد	میزان دستیابی به اهداف	امتیاز از ۱۰۰
۱	سالانه	اخذ اطلاعات مورد نیاز سامانه مستقر در وزارت صمت از دستگاه‌های مرتبط موضوع، طی فرم‌های جمع‌آوری اطلاعات دستگاه‌های اجرایی مراجعه کننده به واحدهای تولیدی	۵۰	۵۰
میانگین امتیاز حاصل از فرم کیفی				
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی				
درصد اجرای حکم ده				
سهم حکم ده از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۲۴۴)				
۱/۲۲۱				

آیین‌نامه اجرایی موضوع این حکم در تاریخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۳ توسط هیئت وزیران به تصویب رسیده و سازمان اداری و استخدامی نسبت به ایجاد کارگروه ساماندهی مراجعات دستگاه‌های اجرایی به واحدهای تولیدی موضوع ماده (۵) آیین‌نامه اجرایی ماده ۷ قانون بهبود محیط کسب و کار اقدام نموده و جلسات مربوط را برگزار کرده است؛ براساس اطلاع واصله از سوی سازمان مزبور، همکاری مناسب از سوی دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط (۵۰ درصد) در ارتباط با موضوع «ماده ۲ آیین‌نامه و ایجاد سامانه ثبت مراجعات ماموران دستگاه‌های اجرایی به واحدهای اقتصادی» و ارسال اطلاعات مورد نیاز برای تکمیل سامانه «بازدید» صورت نگرفته است. همچنین اتاق‌ها نیز گزارشی مبنی بر عملکرد مفاد آیین‌نامه (موضوع ماده ۷) ارائه ننموده‌اند؛ لذا موضوع ساماندهی مراجعه دستگاه‌های اجرایی به بنگاه‌ها به صورت ناقص انجام شده است. نظر فعالان اقتصادی از اجرای این حکم برابر ۵۰/۲۵ درصد بوده است که نسبت به دوره گذشته ۱۰/۳۶ واحد رشد داشته است. در کل درصد اجرای این حکم با اعمال ضرائب حدود ۵۰/۰۷ درصد بوده است.

مستندات:

نامه شماره ۵۶۲۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۷ سازمان اداری و استخدامی کشور (معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی).

نامه شماره ۵۴۰۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۷ (معاون حکمرانی الکترونیک و هوشمندسازی دولت).

بند ۱: آیین‌نامه اجرایی ماده ۷ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار به شماره ۵۳۵۶۷/ت ۵۱۷۲۱ ه مورخ ۱۳۹۵/۵/۳؛

بند ۲: نامه‌های شماره ۱۱۱۳۲۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ - ۱۱۸۷۲۵ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۹ (مرکز فناوری داده و اطلاعات و امنیت فضای مجازی).

حکم شماره یازده

قسمت پایانی ماده ۷- همچنین ماده (۷۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران درباره صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی به شکل پنجره واحد، پس از پایان مدت آن قانون استمرار می‌یابد.

خلاصه حکم شماره یازده: صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی به شکل پنجره واحد؛

دستگاه متولی: دستگاه‌های اجرایی مرتبط با صدور مجوزهای کسب و کار.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	داشبورد اطلاعات درگاه ملی مجوزها	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۱۲۸۸۸۳۲	۹۵
				۱۴۰۳	۱۵۸۵۰۸۰	
۲	کل مجوزهای صادره در کشور	تعداد	سالانه	-	-	
۳	استان‌های دارای پنجره واحد مستقر	درصد	سالانه	۱۴۰۱	٪۱۰۰	
۴	کل استان‌های برنامه‌ریزی شده برای اجرا در طول سال	درصد	سالانه	۱۴۰۱		
۹۵	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۵۸/۶۱	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۸۴/۰۸	درصد نهایی اجرای حکم یازده					
۳/۵۷۷	درصد اجرای حکم یازده از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۴۴۴)					

در متن این حکم استقرار پنجره واحد به منظور صدور مجوزهای فعالیت‌های اقتصادی پیش‌بینی شده است. اطلاعات دریافتی از وزارت امور اقتصادی و دارایی حاکی از آن است که در سال ۱۴۰۳ درگاه ملی مجوزهای کسب و کار به صورت برخط در سراسر کشور مستقر و عملیاتی بوده است و اکثر دستگاه‌های اجرایی به طور کامل به آن ملحق شده‌اند. البته این سامانه همچنان دارای مشکلاتی است و رضایت متوسطی را از طرف خبرگان حوزه کسب و کار نیز با امتیاز ۵۸/۶۱ در پی داشته که با احتساب شاخص کمی ۹۵ درصد، درصد اجرای نهایی این حکم برابر ۸۴/۰۸ بدست آمده است. لازم به ذکر است که نظر خبرگان در این دوره نسبت به دوره قبل ۲/۷ واحد افزایش داشته است.

مستندات:

نامه شماره ۸۰/۱۰۳۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ وزارت امور اقتصاد و دارایی.

درگاه ملی مجوزهای کشور.

حکم شماره دوازده

ماده ۸- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و جهاد کشاورزی، اتاق‌ها و سایر دستگاه‌های ذیربط، ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، فرایند تجارت خارجی اعم از واردات و صادرات کالا و خدمات و صدور اسناد و مدارک مربوط از قبیل گواهی مبدأ، فرم‌های تجاری، گواهی‌های بهداشت و استاندارد، اعتبار اسنادی، ثبت سفارش، پروانه گمرکی و بیمه‌نامه، بدون نیاز به مراجعه حضوری ذی‌نفع را به‌صورت الکترونیکی درآورد. منابع مالی مورد نیاز برای اجرای این ماده از سرفصل‌های دولت الکترونیک در بودجه‌های سنواتی و نیز صرفه‌جویی‌های حاصل از بهبود فرایندها و کاهش دیوان‌سالاری، تأمین می‌شود.

خلاصه حکم شماره دوازده: الکترونیکی کردن فرم‌ها و فرآیند اداری تجارت خارجی؛

دستگاه متولی: وزارت صنعت، معدن و تجارت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	فرم‌های الکترونیکی شده در تجارت فرامرزی	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	-	۴۲/۷۳
۲	کل فرم‌های مورد استفاده در تجارت فرامرزی در سامانه تجارت	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	-	
۳	کل فرم‌های مورد استفاده در تجارت فرامرزی در سامانه گمرک	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	-	
۴	کل فرم‌های مورد استفاده در تجارت فرامرزی در سامانه بانک مرکزی	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	-	
۴۲/۷۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					۴۲/۷۳
۴۲/۷۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					۴۲/۷۳
۴۲/۷۳	درصد اجرای حکم دوازده					۴۲/۷۳
۰/۷۱۳	سهم حکم دوازده از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۶۷)					۰/۷۱۳

با توجه به عدم دریافت اطلاعات از وزارت صمت در مورد فرم‌های الکترونیکی در تجارت فرامرزی، اطلاعات فرم‌های نظرسنجی به عنوان امتیاز این شاخص تعیین شد.

مستندات:

نامه شماره ۴۶۴۰۵۲۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت (موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی).

حکم شماره سیزده

ماده ۹- وزارت امور خارجه موظف است ظرفیت‌های روابط خارجی و نمایندگی‌های سیاسی کشور در خارج را در خدمت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه‌گذاران در ایران و به‌ویژه صادرکنندگان کالاها و خدمات قرار دهد. وزارت امور خارجه موظف است ظرف شش ماه با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و سایر دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط و اتاق‌ها، آیین‌نامه اجرایی این ماده را تهیه و برای تصویب به هیئت وزیران ارائه نماید.

خلاصه حکم شماره سیزده: قرار دادن ظرفیت‌های روابط خارجی و نمایندگی‌های سیاسی ایران در خارج از کشور در اختیار فعالان اقتصادی؛

دستگاه متولی: وزارت امور خارجه.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	نشریه، بروشور و گزارش در رسانه‌های مکتوب در زمینه معرفی فرصت‌ها	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۱۶۳۳۲	۱۰۰
۲	ویزاهای تجاری صادره	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۴۵۳۰۴	۷۹
۳	کل درخواست‌های صدور ویزای تجاری	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۵۷۳۱۰	
۴	مجوز اقامت تجاری صادره	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	-	-
۵	کل درخواست‌های مجوز اقامت	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	-	
۶	سفارتخانه‌های دارای رایزن بازرگانی	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۲۲	-
۷	کل سفارتخانه‌های خارج از کشور	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۱۳۸	
۸	تدوین آیین‌نامه	فقره	سال ۱۳۹۳	تصویب و ابلاغ شده		۱۰۰
۹۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۳۸/۰۸	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۶۵/۱	درصد نهایی اجرای حکم سیزده					
۱/۸۶۷	سهم حکم سیزده از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۲۴۴)					

وزارت امور خارجه، آمار و ارقام مربوط به شاخص‌های این حکم را به‌صورت کامل ارائه ننموده است. علیرغم پیشرفت مناسب کشور طی سال‌های اخیر در ایجاد بخش رایزن بازرگانی و تهیه گزارش‌های مکتوب معرفی فرصت‌ها در سایر کشورها (جزئیات آن مشخص نیست)، به دلیل عدم ارائه اطلاعات، برای مجوزهای اقامت برای فعالیت اقتصادی، امتیازی در نظر گرفته نشد که منجر به کاهش امتیاز نهایی نسبت به سال قبل گردید. با توجه به موارد ذکر شده و نظر فعالان اقتصادی (۳۸/۰۸)، محاسبات انجام شد که مقدار عملکرد این حکم معادل ۶۵/۱ درصد بدست آمد.

مستندات:

نامه شماره ۵۲۲/۲۴۰۸۳۳۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۵ وزارت امور خارجه (دفتر دیپلماسی اقتصاد مقاومتی).

نامه شماره ۱۷/۱۳۱۰۵/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۷ معاونت امور بین‌الملل اتاق ایران.

نامه شماره ۱۷/۹۱۹۸/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۴ معاونت امور بین‌الملل اتاق ایران.

حکم شماره چهارده

ماده ۱۰- وزارت امور خارجه موظف است با انجام اقداماتی از قبیل لغو روادید تجاری با کشورهای طرف تجاری، تنظیم توافقات صدور روادید تجاری بلندمدت و پرتدد و نظایر آن، ترتیبی اتخاذ نماید تا اخذ روادید تجاری برای صادرکنندگان کالاها و خدمات فنی مهندسی از ایران و نیز تردد و اقامت داوطلبان سرمایه‌گذاری خارجی و مرتبطین آنها در کشور، به سهل‌ترین و سریع‌ترین شکل ممکن محقق شود.

خلاصه حکم شماره چهارده: تسهیل تردد سرمایه‌گذاران خارجی و شرکای تجاری ایران؛

دستگاه متولی: وزارت امور خارجه.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	ویزاهای تجاری صادره	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۴۵۳۰۴	۷۹
۲	کل درخواست‌های صدور ویزا	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۵۷۳۱۰	
۳	مجوز اقامت تجاری صادره	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	-	-
۴	کل درخواست‌های مجوز اقامت	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	-	
۷۹	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۳۰/۶۶	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۶۴/۴۹	درصد نهایی اجرای حکم چهارده					
۱/۳۶۰	درصد اجرای حکم چهارده قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۲۱۱)					

وزارت امور خارجه در رابطه با ردیف‌های ۳ و ۴ جدول فوق اذعان داشته‌است که متولی آن پلیس مهاجرت و گذرنامه فراجا است. لذا به دلیل فقدان اطلاعات در خصوص مجوزهای اقامت تجاری صادره، برای محاسبه امتیاز حاصل از فرم کمی صرفاً از اطلاعات نسبت ویزاهای تجاری صادره استفاده شده است. همچنین میانگین نظر خبرگان اقتصادی برابر ۳۰/۶۶ درصد است که با احتساب شاخص کمی ۷۹ و اعمال ضرائب مربوط معادل ۶۴/۴۹ محاسبه می‌شود.

مستندات:

نامه شماره ۵۲۲/۲۴۰۸۳۳۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۵ وزارت امور خارجه (دفتر دیپلماسی اقتصاد مقاومتی).

نامه شماره ۱۷/۱۳۱۰۵/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۷ معاونت امور بین‌الملل.

نامه شماره ۱۷/۹۱۹۸/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۴ معاونت امور بین‌الملل.

حکم شماره پانزده

ماده ۱۱- به منظور تبادل نظر دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی و تسهیل فعالیت‌های اقتصادی این بخش‌ها، بررسی و رفع موانع کسب و کار و اتخاذ تصمیم موثر برای اقدامات لازم در چارچوب قوانین و مقررات موجود و ارائه پیشنهادها و راهکارهای اجرایی مناسب به مراجع ذی‌ربط، شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی با ترکیب اعضای زیر تشکیل می‌شود:

- ۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی (رئیس شورا)
- ۲- وزیر صنعت، معدن و تجارت
- ۳- وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی (یا معاون)
- ۴- وزیر جهاد کشاورزی (یا معاون)
- ۵- وزیر نفت (یا معاون)
- ۶- وزیر نیرو (یا معاون)
- ۷- وزیر کشور (یا معاون)
- ۸- رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- ۹- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور (یا معاون)
- ۱۰- دو نفر از معاونان قوه قضاییه به انتخاب رئیس قوه
- ۱۱- رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی
- ۱۲- رئیس کمیسیون برنامه و محاسبات مجلس شورای اسلامی
- ۱۳- رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی
- ۱۴- رئیس کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی
- ۱۵- سایر روسای کمیسیون‌های تخصصی و ویژه مجلس شورای اسلامی (حسب مورد)
- ۱۶- رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (دبیر شورا)
- ۱۷- رئیس اتاق اصناف ایران
- ۱۸- رئیس شورای عالی استان‌ها
- ۱۹- رئیس اتاق تعاون جمهوری اسلامی ایران
- ۲۰- شهرداری یکی از کلان‌شهرها به انتخاب شهرداران کلان‌شهرها
- ۲۱- هشت نفر از مدیران عامل شرکت‌های برتر خصوصی و تعاونی از بخش‌ها و رشته‌های مختلف.

خلاصه حکم شماره پانزده (صدر ماده ۱۱): تشکیل شورای گفتگو؛

دستگاه یا نهاد متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	جلسات برگزار شده	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵	۵۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷	
۲	مصوبات شورای گفتگو	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۲۶	۹۶
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۲۰	
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
						۷۳
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
						۵۹/۲۳
درصد نهایی اجرای حکم پانزده						
						۶۸/۸۶
درصد اجرای حکم پانزده از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۱۱)						
						۰/۷۶۴

با عنایت به این که بر اساس قانون، در هر ماه حداقل یک جلسه شورای گفتگو باید تشکیل شود، میزان موفقیت شورا در تشکیل جلسات معادل ۵۰ درصد و اثربخشی تشکیل و اتخاذ تصمیم‌های آن (به میزان ۴۶ مصوبه در طول دو سال منتهی به شهریور ۱۴۰۳) بوده است؛ همچنین از نظر تعداد مصوبات در هر جلسه، از آنجا که حداقل دو مصوبه، معیار در نظر گرفته شده، از منظر این شاخص، عملکرد شورا ۹۶ درصد لحاظ شده است. باید این نکته را نیز در نظر گرفت که به دلیل مشکلات ایجاد شده ناشی از انتخابات اتاق ایران در سال ۱۴۰۲ و تغییر مجدد دولت در سال ۱۴۰۳، جلسات شورا تا تعیین تکلیف وضعیت برگزار نگردید (در پاییز سال ۱۴۰۲ جلسه‌ای منعقد نشد).

با این حال، انتظارات فعالان اقتصادی از عملکرد شورای گفتگو برای رفع مشکلات فراروی آنان بیشتر از این مقدار بوده و بر اساس نظر فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار، عملکرد این شورا نزدیک به ۵۹ درصد همراه با موفقیت بوده است. درصد اجرای حکم (۶۸/۸۶) نسبت به دوره گذشته کاهش یافته است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی. گزارش عملکرد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در وب سایت شورا به آدرس www.pppdc.ir.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره شانزده

بند الف ماده ۱۱- پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات اعم از آیین‌نامه، بخشنامه، دستورالعمل، شیوه‌نامه یا رویه اجرایی در جهت بهبود محیط کسب و کار در ایران به مسئولان مربوطه بر اساس گزارش تهیه شده از سوی دبیرخانه این شورا.

خلاصه حکم شماره شانزده: ارائه خواسته‌ها، پیشنهادهای و تذکرات متقابل مسئولان دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان تشکلهای بخش‌های خصوصی و تعاونی؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	مصوبات شورا مبتنی بر پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۲۲	۸۴٫۶۱
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۲۰	
۲	کل مصوبات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۲۶	۹۶
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۲۰	
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۹۰٫۳۱						
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
۶۰٫۱۳						
درصد نهایی اجرای حکم شانزده						
۸۱٫۲۵						
درصد اجرای حکم شانزده قانون بهبود با احتساب وزن (۰٫۰۱+۰٫۰۱۷۸)						
۲٫۲۷۵						

براساس گزارش شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی و بررسی در سایت دبیرخانه شورا، موضوع پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات در مصوبات شورا مورد توجه قرار گرفته و از این منظر عملکرد آن ۸۴/۶۱ درصد منظور شده اما از آنجا که از نظر فعالان اقتصادی میزان اهتمام شورا به حل مشکلات مربوط به قوانین و مقررات ۶۰/۱۳ درصد اعلام شده لذا اثر بخشی فعالیت‌های شورا در این حکم معادل ۸۱/۲۵ درصد بدست آمده است. لازم به ذکر است که وزن اجرای حکم ۲۷ به میزان (۰/۰۱) به وزن این حکم اضافه شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی. (گزارش عملکرد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در وب سایت شورا به آدرس www.ppdc.ir).

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره هفده

بند ب ماده ۱۱- استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکلهای اقتصادی سراسری با حضور رییس شورای اصناف کشور و یا حسب مورد رؤسای این تشکلهای در جلسات شورا

خلاصه حکم شماره هفده: استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکلهای اقتصادی سراسری؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰	
۱	تعداد جلسات شورای گفتگو با حضور نمایندگان اصناف یا تشکل های اقتصادی سراسری	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵	۱۰۰	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷		
۲	کل جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵		
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷		
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی							۱۰۰
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی							۶۱/۴۱
درصد نهایی اجرای حکم هفده							۸۸/۴۲
درصد اجرای حکم هفده از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۷۸)							۱/۵۷۴

با توجه به این که امکان تفکیک جلسات کارشناسی برای بررسی نظرات نمایندگان اصناف یا تشکلهای اقتصادی در گزارش دبیرخانه شورا میسر نبود؛ این دو مقدار در قالب یک شاخص محاسبه و با استناد به نظرات فعالان اقتصادی، محاسبه نهایی نشان داد که درصد اجرای این حکم برابر ۸۸/۴۲ است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی. (گزارش عملکرد شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در وب سایت شورا به آدرس www.ppdc.ir).

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره هجده

بند پ ماده ۱۱- ارائه خواسته‌ها، پیشنهادهای و تذکرات متقابل مسئولان دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان تشکلهای بخش‌های خصوصی و تعاونی و بحث و بررسی و اقناع و تفاهم درباره خواسته‌های مذکور؛

خلاصه حکم شماره هجده: ارائه خواسته‌ها، پیشنهادهای و تذکرات متقابل مسئولان دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان تشکلهای بخش‌های خصوصی و تعاونی؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	تعداد جلسات شورای گفتگو با دستور جلسات اقتصادی و ارائه خواسته‌ها، پیشنهادهای و تذکرات متقابل مسئولان دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان تشکلهای	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱+۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵	۱۰۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲+۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷	
۲	کل جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱+۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲+۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷	
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم هجده					
۱/۰۳۳	درصد اجرای حکم هجده قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۳۳)					

با توجه به این که امکان تفکیک جلسات کارشناسی برای بررسی خواسته‌ها، پیشنهادهای و تذکرات متقابل مسئولان دستگاه‌های اجرایی و نمایندگان تشکلهای بخش‌های خصوصی و تعاونی در گزارش دبیرخانه شورا میسر نبود؛ این دو مقدار در قالب یک شاخص مورد محاسبه قرار گرفته است. بنابراین مبنای محاسبه شبیه حکم شماره ۱۶ در نظر گرفته شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی. (گزارش عملکرد شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در وب سایت شورا به آدرس www.pppdc.ir).

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره نوزده

بند ت ماده ۱۱- ارائه پیشنهاد برای ارتقای فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و مهارت‌های شغلی و کارآفرینی در کشور

خلاصه حکم شماره نوزده: ارائه پیشنهاد برای ارتقای فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و مهارت‌های شغلی و کارآفرینی در کشور؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	تعداد جلسات شورای گفتگو با دستور جلسه مرتبط با موضوع ارتقای فرهنگ اقتصادی و...	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۰	۵۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۱	
۲	کل جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷	
۳	نشریه، بروشور و گزارش در رسانه‌های مکتوب تولید شده در زمینه ارتقای فرهنگ اقتصادی	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۰	۵۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۲	
۴	برگزاری همایش، سمینار، میزگرد و... در زمینه ارتقای فرهنگ اقتصادی	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۱	۵۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۰	
۵۰/۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۵۷/۰۵	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۵۲/۱۱	درصد اجرای حکم نوزده					
۰/۶۰۹	سهم حکم نوزده از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۱۷)					

بنابر اظهار دبیرخانه شورای گفتگو تعداد جلسات مطلوب برای طرح موضوع ارتقای فرهنگ اقتصادی در هر سال یک نوبت است و با این شرایط، در طول دو سال، یک جلسه شورا با این موضوع برگزار شده که عملکرد ۵۰ درصدی را به همراه داشته است. همچنین دبیرخانه این شورا در طول سال، نسبت به تهیه و انتشار نشریات ترویجی، آموزشی و برگزاری جلسات مختلف با هدف ارتقای فرهنگ اقتصادی اقدام نموده است که در جدول فوق انعکاس یافته است. با این حال نظر فعالان اقتصادی و خبرگان، میزان موفقیت این فعالیت حدود ۵۷ درصد بوده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست

بند ث ماده ۱۱- بررسی گزارش‌های کمیته موضوع ماده (۷۶) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و زمینه‌سازی برای تصمیم‌گیری درباره آنها

خلاصه حکم شماره بیست: بررسی گزارش‌های کمیته موضوع کمیته ماده ۱۲ قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور (کمیته ماده ۷۶ قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه سابق و کمیته حمایت از کسب و کار جدید) و زمینه‌سازی برای تصمیم‌گیری درباره آنها؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	گزارش عملکرد کمیته ماده ۱۲ در جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۰	۵۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۱	
۲	طرح دستور جلسه در راستای پیگیری تصمیمات کمیته ماده ۱۲ و اتخاذ تصمیم برای آنها	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۳	۱۰۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۲	
۷۵	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۷۵	درصد نهایی اجرای حکم بیست					
۱/۶۶۵	درصد اجرای حکم بیست از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۲۲۲)					

بنابر اظهار دبیرخانه شورای گفتگو تعداد جلسات مطلوب برای طرح موضوع گزارش‌های کمیته موضوع کمیته ماده ۱۲ در هر سال یک نوبت است و با این شرایط، در طول دو سال، یک جلسه شورا با این موضوع برگزار شده که عملکرد ۵۰ درصدی را به همراه داشته است. همچنین در دو سال ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ پیگیری تصمیمات کمیته ماده ۱۲ و اتخاذ تصمیم برای آنها بیش از دوبار در جلسات شورا مطرح شده و عملکرد ۱۰۰ درصدی داشته است. با میانگین شاخص‌های یادشده، عملکرد شورا در این حکم معادل ۷۵ در نظر گرفته شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و یک

بند ج ماده ۱۱. پیگیری گزارش اتاق‌ها درباره امتیازات موجود در قوانین و مقررات و رویه‌ها برای بنگاه‌های با مالکیت غیر از بخش‌های خصوصی و تعاونی و زمینه‌سازی برای حذف یا تعمیم این امتیازات به منظور اجرای کامل و مؤثر ماده (۸) قانون اصل (۴۴)؛

خلاصه حکم شماره بیست و یک: پیگیری گزارش اتاق‌ها درباره امتیازات موجود در قوانین و مقررات و رویه‌ها برای بنگاه‌های با مالکیت غیر از بخش‌های خصوصی و تعاونی و زمینه‌سازی برای حذف یا تعمیم این امتیازات؛
دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰	
۱	دستور جلسات مطروحه در شورا با موضوع پیگیری گزارش اتاق‌ها درباره امتیازات موجود در	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۱	۱۰۰	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۱		
۲	کل جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵		
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷		
۱۰۰ میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی							
۵۰/۱۳ میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی							
۸۵/۰۴ درصد نهایی اجرای حکم بیست و یک							
۱/۶۰۷ درصد اجرای حکم بیست و یک از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۸۹)							

بنابر اظهار دبیرخانه شورای گفتگو تعداد جلسات مطلوب شورا برای طرح موضوع پیگیری گزارش اتاق‌ها درباره امتیازات موجود در قوانین و مقررات و رویه‌ها برای بنگاه‌های با مالکیت غیر از بخش‌های خصوصی و تعاونی در هر سال یک نوبت است و با این شرایط، در طول دو سال، دو جلسه شورا با این موضوع برگزار شده که عملکرد ۱۰۰ درصدی را به همراه داشته است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و دو

چ - ارائه پیشنهاد در مورد قراردادهای دستگاه‌های اجرایی با فعالان اقتصادی بخش‌های خصوصی و تعاونی به منظور ایجاد تراضی و منع تحمیل شرایط ناعادلانه به طرف مقابل در این قراردادها.

خلاصه حکم شماره بیست و دو (بند چ ماده ۱۱): ارائه پیشنهاد در مورد قراردادهای دستگاه‌های اجرایی با فعالان اقتصادی بخش‌های خصوصی و تعاونی به منظور ایجاد تراضی و منع تحمیل شرایط ناعادلانه به طرف مقابل در این قراردادها؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار	امتیاز از ۱۰۰
۱	تعداد دستور جلسات مطروحه در شورا با موضوع ارائه پیشنهاد در مورد قراردادهای دستگاه‌های اجرایی ...	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۱	۱۰۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۱	
۲	کل جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷	
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم بیست و دو					
۱/۲۲	درصد اجرای حکم بیست و دو از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۲۲)					

به نظر میرسد با توجه به برنامه‌ریزی انجام شده برای طرح این گونه موارد در جلسات شورا، بررسی موضوع که برای یک بار در طول سال انجام شده از نظر دبیرخانه شورا کفایت داشته و حکم فوق به طور ۱۰۰ درصد محقق شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و سه

بند ح ماده ۱۱- زمینه‌سازی برای شناسایی واحدهای تولیدی مشمول پرداخت مالیات با همکاری تشکلهای اقتصادی به منظور دریافت مالیات از همه فعالان اقتصادی و گسترش پایه مالیاتی.

خلاصه حکم شماره بیست و سه: زمینه‌سازی برای شناسایی واحدهای تولیدی مشمول پرداخت مالیات با همکاری تشکلهای اقتصادی به منظور دریافت مالیات از همه فعالان اقتصادی و گسترش پایه مالیاتی؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار	امتیاز از ۱۰۰	
۱	دستور جلسات شورا در ارتباط با موضوع تسهیل شرایط پرداخت مالیات توسط فعالان اقتصادی و گسترش پایه‌های مالیاتی	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۳	۱۰۰	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۱		
۲	کل جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵		
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷		
۱۰۰ میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی							
۴۳/۲۹ میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی							
۸۲/۹۸ درصد نهایی اجرای حکم بیست و سه							
۲/۶۸۰ درصد اجرای حکم بیست و سه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۵۶+۰/۰۱۶۷)							

به نظر می‌رسد با توجه به برنامه‌ریزی انجام شده برای طرح این گونه موارد در جلسات شورا، بررسی موضوع که به طور متوسط برای دو بار در طول سال انجام شده از نظر دبیرخانه شورا کفایت داشته و حکم فوق به طور صد درصد محقق شده است. با این حال از نظر فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار، این میزان فعالیت کافی نبوده (ثبت امتیاز ۴۳/۲۹) و اقدامات بیشتری از سوی شورا برای شناسایی واحدهای تولیدی مشمول پرداخت مالیات با همکاری تشکلهای اقتصادی به منظور دریافت مالیات از همه فعالان اقتصادی و گسترش پایه مالیاتی مورد نیاز است. وزن اجرای حکم ۲۴ به وزن این حکم اضافه شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و چهار

بند خ ماده ۱۱- تعیین و انتشار اطلاعات آماری مورد نیاز برای فعالان اقتصادی با قید روزآمدسازی مستمر در پایگاه اطلاعات آماری کشور موضوع ماده (۶) این قانون.

خلاصه حکم شماره بیست و چهار: تعیین و انتشار اطلاعات آماری مورد نیاز برای فعالان اقتصادی؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	عناوین شاخص‌ها و اقلام آماری بروزرسانی و مصوب شده توسط شورا	تعداد	سالانه	با توجه به اعلام آمادگی شورای گفت‌وگو مبنی بر طرح موضوع (فهرست اقلام و شاخص‌های آماری به روز شده) در جلسات شورا، اقدامی از سوی مرکز آمار و اطلاعات اقتصادی و پایش اصل ۴۴ اتاق ایران صورت نگرفته است.	۰	-
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲+۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۰	-
-	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
-	درصد نهایی اجرای حکم بیست و چهار					
-	درصد اجرای حکم بیست و چهار از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۵۶)					

فهرست اقلام و شاخص‌های موضوع ماده ۶ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار که در قالب بند خ ماده ۱۱ نیز مورد استناد قرار گرفته در سال ۱۳۹۵ توسط شورای گفتگو تصویب و به مرکز آمار ایران ابلاغ شده است و مقرر گردیده بود که هر دو سال یکبار نسبت به بازنگری و بروزرسانی اقلام اقدام شود. این مهم در دستور کار اتاق ایران برای نیمه دوم سال ۱۳۹۹ پیش‌بینی شده بود که با توجه به شرایط خاص حاکم در آن سال، در سال ۱۴۰۰ عملیاتی شد ولی برای تصویب شورا ارسال نشد. لذا اصل موضوع تعیین اقلام و شاخص‌های آماری از نظر شورا انجام شده ولی بروزرسانی این اقلام متناسب با نیازهای روز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در کشور کامل نشده است. بنابراین امتیازی به این حکم تعلق نمی‌گیرد و ضریب وزنی آن به وزن حکم شماره ۲۳ اضافه می‌شود.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و پنج

بند د ماده ۱۱- تعیین مصادیق امتیازات تخصیص یافته به بخش‌های تعاونی و خصوصی موضوع مواد (۲۲) و (۲۷) این قانون.

خلاصه حکم شماره بیست و پنج: تعیین مصادیق امتیازات تخصیص یافته به بخش‌های تعاونی و خصوصی؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	تعداد دستور جلسات مطروحه در شورا با موضوع تعیین مصادیق امتیازات تخصیص یافته به بخش های تعاونی و خصوصی (حالت بهینه: حداقل یک دستور در سال)	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۱	۱۰۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۱	
۲	کل جلسات شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۷	
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم بیست و پنج					
۱/۱۱	درصد اجرای حکم بیست و پنج از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۱۱)					

به نظر می‌رسد با توجه به برنامه‌ریزی انجام شده برای طرح این گونه موارد در جلسات شورا، بررسی موضوع برای یکبار در طول سال جهت طرح در جلسات شورا، از نظر دبیرخانه کفایت داشته و حکم فوق به طور صد درصد محقق شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و شش

تبصره ۴ ماده ۱۱ - مصوبات شورا حداکثر ظرف مدت سی روز در دستور کار هیئت دولت قرار می‌گیرد تا در جلسه هیئت دولت مطرح و نسبت به آن تصمیم‌گیری شود.

خلاصه حکم شماره بیست و شش: قرار گرفتن مصوبات شورای گفتگو در دستور کار هیئت وزیران ظرف مدت ۳۰ روز؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی و هیئت دولت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰	
۱	مصوبات شورا که در دستور کار هیات وزیران قرار گرفته	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۱	۸۰	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲+ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۳		
۲	کل مصوبات ارسالی از سوی دبیرخانه شورا به دبیرخانه هیات دولت	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱+ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۵		
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲+ ماهه اول سال ۱۴۰۳	-		
۸۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۸۰	درصد نهایی اجرای حکم بیست و شش						
۱/۷۶	درصد اجرای حکم بیست و شش از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۲۱۱)						

از نظر شورای گفتگو بررسی پیشنهادهای آیین‌نامه جدید مشاغل سخت و زیان آور، دریافت مالیات علی الحساب از صادرات مواد خام و نیمه‌خام، مشکلات شرکت‌های آب شیرین کن و مشکلات واردکنندگان دارو، افزودنی و مواد بیولوژیک در خصوص دریافت تعرفه صدور مجوزهای ورود و ثبت و عوارض ۶۵/۱ درصد فوب کالاهای دامپزشکی از ابتدای سال جاری با ارز ETS به هیئت وزیران ارسال شده و در دستور کار قرار گرفته است. هرچند چهار مورد از پنج مورد ارسالی به هیئت وزیران در جلسات مطرح شده است ولیکن رعایت ظرف زمانی سی روزه برای طرح موضوع در دستور کار هیئت وزیران، قابل تأیید نیست.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و هفت

ماده ۱۲- تشکل‌های اقتصادی سراسری می‌توانند درخواست‌های خود را برای اصلاح قوانین، مقررات، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و رویه‌های اجرایی مخل کسب و کار، به همراه استدلال فنی و حقوقی مربوطه به دبیرخانه شورای گفتگو ارسال و درخواست خود را پیگیری کنند. در صورت مخالفت شورای گفتگو با درخواست ارسال شده، دبیرخانه شورا موظف است دلایل مخالفت با درخواست مربوطه را به طور کتبی به تشکل ذی‌ربط اطلاع دهد.

خلاصه حکم شماره بیست و هفت: ارائه کتبی دلایل مخالفت شورای گفتگو با درخواست‌های رد شده تشکل‌های اقتصادی توسط دبیرخانه؛ دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	درخواست‌های رد شده تشکل‌های اقتصادی در صحن شورا که توسط دبیرخانه کتبا ارائه دلیل شده است	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	.	-
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	.	
۲	کل درخواست‌های رد شده در صحن شورا	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ ماهه اول سال ۱۴۰۲	.	-
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ ماهه اول سال ۱۴۰۳	.	
-	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
-	درصد نهایی اجرای حکم بیست و هفت					
-	درصد اجرای حکم بیست و هفت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱)					

به دلیل اینکه درخواستی از سوی تشکل‌ها در صحن شورا مطرح و رد نشده، بنابراین موضوعی برای ارائه کتبی به فعالان اقتصادی وجود نداشته و امتیازی برای این حکم در نظر گرفته نشده و وزن اجرای آن به وزن حکم شماره ۱۶ تعلق گرفت.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره بیست و هشت

ماده ۱۳- در هر يك از استان‌ها، استاندار موظف است با همکاری رؤسای اتاق‌ها در استان، شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در استان را با ترکیبی متناسب با این شورا و به ریاست خود تشکیل دهد و فرایند دریافت و بررسی درخواست تشکیل‌ها و فعالان اقتصادی و اتخاذ تصمیم در جهت بهبود محیط کسب و کار در استان را سازماندهی کند. شوراهای گفتگو در استان‌ها موظفند آن دسته از گزارش‌ها و درخواست‌های رسیده که ابعاد ملی و فراگیر داشته باشد را جهت بررسی و تصمیم‌گیری به دبیرخانه شورای گفتگو ارسال کنند.

خلاصه حکم شماره بیست و هشت: تشکیل شوراهای استانی گفتگوی دولت و بخش خصوصی؛

دستگاه متولی: استانداران.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	جلسات برگزار شده شوراهای گفتگوی استانی	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱	۲۴۵	۶۵/۸۶
				ماهه اول سال ۱۴۰۲		
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲	۲۹۹	
				ماهه اول سال ۱۴۰۳		
۲	کل جلسات مورد انتظار برای برگزاری در استان‌ها	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱	۳۷۲	۸۰/۳۷
				ماهه اول سال ۱۴۰۲		
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲	۳۷۲	
				ماهه اول سال ۱۴۰۳		
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۷۳/۱۲						
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
۵۴/۶۲						
درصد نهایی اجرای حکم بیست و هشت						
۶۷/۵۶						
درصد اجرای حکم بیست و هشت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۱)						
۰/۷۵۰						

با توجه به نقش شورای گفتگوی استانی دولت و بخش خصوصی و تاثیر آن بر حل مشکلات و موانع فعالان اقتصادی در استان‌ها، برگزاری منظم (حداقل ۱۲ جلسه در سال) و پیگیری موضوعات توسط این شورا از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است که با بررسی آمار مربوط به جلسات تشکیل شده، عملکرد این حکم در ۳۱ استان کشور از نظر دبیرخانه شورای گفتگو حدود ۶۶ درصد است. از سوی دیگر، فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار در استان‌ها نیز عملکرد شورای گفتگوی استانی و تأثیرگذاری آن بر بهبود فضای کسب و کار را معادل ۵۴/۶۲ اعلام نموده‌اند که با این حساب، درصد تحقق اجرای این حکم برابر ۶۷/۵۶ درصد محاسبه شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی. (گزارش عملکرد شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی در وب سایت شورا به آدرس www.ppdc.ir).

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

نامه شماره ۲۰۴۵۶۶ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ وزارت کشور (معاونت هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه‌ای).

حکم شماره بیست و نه

تبصره ماده ۱۳- دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفتگو و فرم‌های درخواست از این شورا توسط دبیرخانه شورای گفتگو در اتاق ایران تهیه و به شوراهای استانی ارسال می‌شود.

خلاصه حکم شماره بیست و نه: دستورالعمل نحوه تشکیل و اداره جلسات شورای گفتگو؛

دستگاه متولی: شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	پایش دوره ای عملکرد شوراهای گفتگوی استانی	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱+۶ ماهه اول سال ۱۴۰۲	۲	۱۰۰
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲+۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳	۲	۱۰۰
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم بیست و نه					
۰/۶۱۱	درصد اجرای حکم بیست و نه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۰۶۱)					

با عنایت به این‌که در طول سال گذشته دوبار عملکرد شوراهای استانی توسط دبیرخانه شورای گفتگو مورد ارزیابی قرار گرفته است لذا عملکرد این حکم معادل ۱۰۰ در نظر گرفته شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۷/۸۹۰۵/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی. (گزارش عملکرد شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی در وب سایت شورا به آدرس www.ppdc.ir).

نامه شماره ۲۷/۱۲۷۵۱/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.

حکم شماره سی

ماده ۱۴- به منظور تعامل مستمر با فعالان اقتصادی اعم از کارفرمایی و کارگری و تلاش برای حل مشکلات آنان و ارائه پیشنهاد برای اصلاح قوانین، مقررات، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و رویه‌های اجرایی به شورای گفتگو، وزرا و رؤسای دستگاه‌های اجرایی و قضایی مرتبط با محیط کسب و کار و رؤسا و مدیران کل این دستگاه‌ها در مراکز استان‌ها موظفند یکی از معاونان خود را به عنوان مسئول بهبود محیط کسب و کار تعیین و معرفی نمایند.

خلاصه حکم شماره سی: تعیین یکی از معاونان دستگاه‌های اجرایی و قضایی مرتبط با محیط کسب و کار در تهران و مراکز استان‌ها به عنوان مسئول بهبود محیط کسب و کار؛

دستگاه متولی: وزرا و رؤسای دستگاه‌های اجرایی و قضایی مرتبط با محیط کسب و کار.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار	امتیاز از ۱۰۰	
۱	معاونان منصوب شده در دستگاه‌های اجرایی استان‌ها مرتبط با بهبود محیط کسب و کار	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ماهه اول سال ۱۴۰۲	-	-	
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ماهه اول سال ۱۴۰۳	-		
۲	کل دستگاه‌های اجرایی مرتبط در استان‌ها	تعداد	سالانه	۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۱ + ماهه اول سال ۱۴۰۲	-		
				۶ ماهه دوم سال ۱۴۰۲ + ماهه اول سال ۱۴۰۳	-		
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی							
درصد نهایی اجرای حکم سی (سوال ۱۹ نظرسنجی)							
۵۴٫۶۲							
درصد اجرای حکم سی از قانون بهبود با احتساب وزن (۰٫۱۲۲)							
۰٫۶۶۶							

در خصوص اطلاعات مربوط به محاسبه شاخص اجرای این حکم در سطح استانی، طی نامه‌ای از وزارت کشور استعلام به عمل آمد که پاسخی دریافت نشد. لذا همانند محاسبات انجام شده در سال گذشته عمل شد. با این حال همان گونه که در بخش روش‌شناسی این گزارش هم به آن اشاره شده است، در این گونه موارد براساس نظر فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار عمل کرده و نتایج حاصل از نظرسنجی برای این حکم ملاک قرار گرفته است.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۵۶۶ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ وزارت کشور (معاونت هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه‌ای).

حکم شماره سی و یک

تبصره ماده ۱۴- تشخیص دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار بر عهده وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

خلاصه حکم شماره سی و یک: تشخیص دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار؛

دستگاه متولی: وزیر امور اقتصادی و دارایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	فهرست عناوین دستگاه‌های مرتبط با محیط کسب و کار	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۱	۱۰۰
				۱۴۰۳	۱	۱۰۰
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم سی و یک					
۰/۶۷	سهم حکم سی و یک از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۰۶۶)					

وزارت امور اقتصادی و دارایی طی نامه شماره ۸۰/۱۰۳۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ اعلام نموده‌اند که آخرین به‌روزرسانی فهرست دستگاه‌های اجرایی در دو رشته ستادی و استانی انجام گرفته است. در این خصوص جدول مسئولان کسب و کار دستگاه‌های مرتبط با محیط کسب و کار با معرفی ۱۳۳۳ نفر در سال ۱۴۰۲ و ۳۶۰ نفر در سال ۱۴۰۳ در دو رشته ستادی و استانی تهیه و تنظیم شده است. لازم به توضیح است این موضوع به دلیل تغییر مسئولان کسب و کار در دولت چهاردهم مجدداً پیگیری شده و بانک اطلاعاتی موجود در حال به‌روزرسانی است.

مستندات:

نامه شماره ۸۰/۱۰۳۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی.

حکم شماره سی و دو

ماده ۱۵- کلیه دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار همچنین سازمان‌ها و ادارات کل آنها در مراکز استان‌ها موظفند به سؤالات نمایندگان تشکل‌ها و فعالان اقتصادی پاسخ دهند و مطالبات و شکایات آنها را بررسی نمایند.

خلاصه حکم شماره سی و دو: پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی سراسر کشور به سؤالات نمایندگان تشکل‌ها و فعالان اقتصادی؛

دستگاه متولی: کلیه دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	سوالات و پیشنهادات تشکل‌ها که از سوی دستگاه‌های اجرایی به آنها پاسخ داده شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۱۵	۳۷٫۵
				۱۴۰۳	۱۵	
۲	کل سوالات و پیشنهادهای ارسالی به دستگاه‌های اجرایی از سوی تشکل‌ها	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۴۰	۳۷٫۵
				۱۴۰۳	۴۰	
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۳۷٫۵						
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
۴۶٫۷۹						
درصد نهایی اجرای حکم سی و دو						
۴۰٫۲۸						
درصد اجرای حکم سی و دو از قانون بهبود با احتساب وزن (۰٫۰۱۵۵)						
۰٫۶۲۴						

با توجه به این که وزارت امور اقتصادی و دارایی اطلاعات کامل همه دستگاه‌های اجرایی راجع به عملکرد این حکم را در اختیار نداشتند و تنها در خصوص مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار اطلاعاتی را ارائه نموده‌اند که امکان تعمیم به کل دستگاه‌های اجرایی را ندارد. به همین دلیل از اطلاعات موجود معاونت تشکل‌های اتاق ایران استفاده شد که با توجه به اطلاعات مربوط به پایش رضایت فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار (۴۶/۷۹ درصد)، میزان اجرای این حکم برابر ۴۰/۲۸ درصد محاسبه شده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۴/۱۳۰۰۰/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۶ معاونت استان‌ها و تشکل‌های اتاق ایران.

نامه شماره ۸۰/۱۰۳۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی.

حکم شماره سی و سه

ماده ۱۶- شهرداری‌ها موظفند به منظور بالابردن امکان دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار مصرف و ایجاد امنیت برای فروشندگان کم‌سرمایه با استفاده از زمین‌های متعلق به خود و یا وزارت راه و شهرسازی، مکان‌های مناسبی برای عرضه کالاهای تولید داخل آماده نمایند و بر مبنای قیمت تمام شده به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه به متقاضیان عرضه کالاهای ایرانی اجاره دهند. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و کشور و نمایندگان شورای عالی استان‌ها و شورای اصناف کشور تهیه می‌شود و پس از تصویب هیئت وزیران به شهرداری‌های سراسر کشور ابلاغ می‌گردد.

خلاصه حکم شماره سی و سه: آماده سازی مکان‌هایی برای عرضه کالاهای ایرانی، دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار مصرف و ایجاد امنیت برای فروشندگان کم سرمایه؛

دستگاه متولی: شهرداری‌ها.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	نمایشگاه‌های عرضه محصولات تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایجاد شده توسط شهرداری‌ها	تعداد	سالانه	تا پایان ۱۴۰۲	۱۳۰۳	۱۰۰
۲	کل نمایشگاه‌های عرضه محصولات تولیدکنندگان کوچک و متوسط مورد نیاز در کشور	تعداد	سالانه	تا پایان برنامه هفتم توسعه	۴۰۰	۱۰۰
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۳۹/۶۲	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۸۱/۸۸	درصد نهایی اجرای حکم سی و سه					
۰/۷۴۴	درصد اجرای حکم سی و سه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۸۸)					

در متن برنامه هفتم توسعه آمده است: به منظور اختصاص کمک‌های فنی - اعتباری به تعاونی‌های تولیدی و ایجاد بازارچه‌های هفتگی و ایستگاه‌های عرضه مستقیم محصولات کشاورزی (با هدف کاهش قیمت کالا) شهرداری‌ها مکلفند بر اساس درخواست وزارت جهاد کشاورزی، فضاهای مناسب با قیمت کارشناسی جهت انجام امور فوق را در اختیار تولیدکنندگان روستایی و عشایر قرار دهند. با عنایت به این ماده قانونی، دبیرخانه شهرداری کلان‌شهرها و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور اطلاعات مورد نظر برای محاسبه این شاخص را به شرح جدول بالا ارائه کرده‌اند و نظر خبرگان نیز معادل ۳۹/۶۲ درصد محاسبه شده است؛ بنابراین میزان اجرایی شدن این حکم برابر ۸۱/۸۸ درصد بدست آمده است. لازم به ذکر است بر اساس اطلاعات دریافتی میزان عملکرد بیش از ۱۰۰ درصد توسط دستگاه اجرایی مربوط اعلام شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۵۶۶ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ وزارت کشور (معاونت هماهنگی امور اقتصادی و توسعه منطقه‌ای).

نامه شماره ۱۲۳/۷۱۶۷۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۳۱ شهرداری تهران به (معاونت برنامه‌ریزی توسعه سرمایه انسانی و امور شورای شهر).

حکم شماره سی و چهار

ماده ۱۷- به منظور توانمندسازی، ارزیابی و ارتقای شایستگی مدیریت بخش‌ها و بنگاه‌های اقتصادی کشور اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی و نیز هم‌افزایی و توسعه ظرفیت‌های مشاوره مدیریت در کشور، «سازمان نظام مشاوره مدیریت» در قالب شخصیت حقوقی مستقل غیردولتی و غیرانتفاعی تشکیل می‌شود.

اساسنامه این سازمان با همکاری تشکلهای اقتصادی ذی‌ربط از سوی اتاق‌ها تهیه می‌شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون و طی مراحل از طریق دولت به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

خلاصه حکم شماره سی و چهار: تشکیل سازمان نظام مشاوره مدیریت؛

دستگاه متولی: دولت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	گزارش آخرین وضعیت	تعداد	سالانه	-	-	۰
۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					۰
۰	درصد اجرای حکم سی و چهار					۰
۰	سهم حکم سی و چهار از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۲۲)					۰

با توجه به این که اجرای این حکم از سوی دولت در دستور کار قرار نگرفته است؛ لذا عملکرد این حکم صفر در نظر گرفته می‌شود.

مستندات:

ندارد.

حکم شماره سی و پنج

ماده ۱۸. به منظور ارتقای کیفیت خدمات، شفاف‌سازی و شکل‌گیری بازار کار در زیربخش‌های مختلف بخش ساختمان و ایجاد سهولت و امنیت برای متقاضیان نیروی کار در این بخش، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است زمینه شکل‌گیری تشکل‌های صنفی شاغلان در بخش ساختمان را فراهم کند.

این تشکل‌ها مسئولیت تعیین هویت، طبقه‌بندی مهارتی، کاریابی، معرفی کارجویان به کارفرمایان، معرفی کارگران و استادکاران به مراکز فنی و حرفه‌ای و پیگیری امور بیمه درمان و بازنشستگی و امور رفاهی شاغلان در بخش ساختمان را برعهده دارند.

خلاصه حکم شماره سی و پنج: فراهم آوردن زمینه شکل‌گیری تشکل‌های صنفی بخش ساختمان؛

دستگاه متولی: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	تشکل‌های ایجاد شده در بخش ساختمان	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	-	۱۰۰
۲	کل تشکل‌های ساختمانی مورد نیاز	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۲	۱۰۰
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم سی و پنج					
۰/۸۳	درصد اجرای حکم سی و پنج از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۰۸۳)					

با توجه به اطلاعات دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۱۴۰۳ هیچ تشکلی در بخش ساختمان ایجاد نشده است و با عنایت به اینکه در حال حاضر بیش از ۴۰۰ تشکل صنفی در حوزه ساختمان در سراسر کشور فعالیت می‌کنند لذا موضوع این حکم به صورت تحقق یافته تلقی شده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۴/۱۳۰۰۰/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۶ معاونت استان‌ها و تشکل‌های اتاق ایران.

نامه شماره ۱۳۳۳۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۱ تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

حکم شماره سی و شش

ماده ۱۹- (بخش اول) به منظور ایجاد شفافیت و امکان رقابت همه ذی‌نفعان در انجام معامله با دستگاه‌های اجرایی، معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رییس جمهور موظف است با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود خود، پایگاه ملی اطلاع‌رسانی مناقصات موضوع ماده (۲۳) قانون برگزاری مناقصات را به پایگاه اطلاع‌رسانی جامع معاملات بخش عمومی توسعه و ارتقا دهد. این پایگاه اطلاع‌رسانی باید اطلاعات کلیه معاملات متوسط و بزرگ بخش عمومی شامل خرید، فروش، اجاره و غیره را اعم از این که از طریق برگزاری مزایده یا مناقصه یا موارد عدم الزام به تشریفات یا ترک تشریفات یا دیگر روش‌ها تشکیل و منعقد شده باشد به تفکیک دستگاه و موضوع و نیز به تفکیک شهرستان، استان و ملی در زمانی که برای همه واجدان شرایط، فرصت برابر فراهم کند، به اطلاع عموم برساند.

خلاصه حکم شماره سی و شش: ایجاد پایگاه جامع معاملات بخش عمومی و انتشار اطلاعات کلیه معاملات متوسط و بزرگ بخش عمومی شامل خرید، فروش، اجاره به تفکیک دستگاه و موضوع و نیز به تفکیک شهرستان، استان و ملی؛ دستگاه متولی: وزارت صمت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	کل معاملات بخش عمومی ثبت شده در سامانه جامع معاملات	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۳۷۷,۳۰۳	۹۳
				۱۴۰۳	۴۰۴,۱۸۷	
۲	کل معاملات دستگاه‌های اجرایی	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۴۰۵۷۰۲	۹۳
				۱۴۰۳	۴۳۴۶۰۹	
۹۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۹۳	درصد نهایی اجرای حکم سی و شش					
۲,۷۹	درصد اجرای حکم سی و شش از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۳)					

با توجه به این که در سال‌های اخیر، وزارت صمت متولی سامانه ثبت معاملات دولتی شده است؛ این وزارتخانه نیز با ایجاد سامانه ستاد (سامانه تدارکات الکترونیکی دولت) نسبت به ثبت معاملات (خرید، فروش، مناقصه، مزایده ...) جاری دستگاه‌های اجرایی در این سامانه اقدام نموده است. لذا برای محاسبه این شاخص از اطلاعات موجود در این سامانه استفاده شده است. با عنایت به اطلاعات دریافتی مذکور در جدول فوق، میزان تعداد معاملات کل با احتساب ضریب دستگاه‌های فعال به کل دستگاه‌های اجرایی عضو (۹۳ درصد) محاسبه شده است.

مستندات:

سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس <https://mpr.setadiran.ir>

نامه شماره ۴۶۴۰۵۲۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت (موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی).

حکم شماره سی و هفت

ماده ۱۹- (بخش دوم) همچنین پس از انعقاد قرارداد، نام طرف قرارداد و مشخصات، کیفیت و کمیت مورد معامله و مدت و مبلغ قرارداد و حسب مورد تغییرات بعدی حجم و مبلغ اصل قرارداد یا الحاقیه‌های آن را اعلان نماید. کلیه دستگاه‌های اجرایی موظف به همکاری با این پایگاه اطلاع‌رسانی و ارائه اطلاعات یادشده در زمان‌های تعیین شده توسط این پایگاه هستند.

خلاصه حکم شماره سی و هفت: ارائه اطلاعات یاد شده در صدر ماده به پایگاه اطلاع‌رسانی جامع معاملات بخش عمومی؛

دستگاه متولی: کلیه دستگاه‌های اجرایی، وزارت صمت

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰	
۱	کل آگهی‌های منتشر شده در مورد معاملات در سامانه	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۳۷۷,۳۰۳	۹۳	
				۱۴۰۳	۴۰۴,۱۸۷		
۲	کل معاملات انجام گرفته در بخش عمومی	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۴۰۵۷۰۲		۹۳
				۱۴۰۳	۴۳۴۶۰۹		
۹۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۹۳	درصد نهایی اجرای حکم سی و هفت						
۱,۰۳۲	درصد اجرای حکم سی و هفت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۱۱)						

همان‌گونه که در مورد حکم شماره ۳۶ نیز، بیان شد با ایجاد سامانه ستاد و الکترونیکی شدن اطلاع‌رسانی در مورد معاملات دولتی، موضوع درج آگهی‌های مربوط نیز همزمان مورد توجه قرار گرفته است؛ لذا برای محاسبه این شاخص نیز از ارقام مشابه در شاخص حکم شماره ۳۶ استفاده شده است.

مستندات:

سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس

<https://www.setadiran.ir/setad/cms/setadTransactions#top>

نامه شماره ۴۶۴۰۵۲۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت (موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی).

حکم شماره سی و هشت

تبصره ۲ ماده ۱۹- کلیه معاملات بخش عمومی موضوع این ماده بدون رعایت حکم این ماده، مصداق اخلاف در رقابت موضوع ماده (۴۵) قانون اصل (۴۴) است و شورای رقابت موظف است خود و یا با شکایت ذی نفعان، به موارد عدم رعایت حکم این ماده رسیدگی و براساس ماده (۶۱) قانون اصل (۴۴) درباره آنها تصمیم بگیرد.

خلاصه حکم شماره سی و هشت (تبصره ۲ ماده ۱۹): رسیدگی و تصمیم‌گیری در صورت عدم انتشار اطلاعات معاملات بخش عمومی در پایگاه اطلاع‌رسانی معاملات بخش عمومی؛

دستگاه متولی: شورای رقابت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	کل معاملات اطلاع‌رسانی نشده، رسیدگی شده توسط شورای رقابت	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۴	۱۰۰
۲	کل معاملات اطلاع‌رسانی نشده در سامانه	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	-	
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم سی و هشت					
۱	درصد اجرای حکم سی و هشت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱)					

بر اساس این ماده قانونی، شورای رقابت وظیفه بررسی شکایت‌های ذی نفعان به موارد عدم رعایت این حکم را بر عهده دارد. از آنجا که بر اساس اطلاعات موجود که در احکام شماره ۳۶ و ۳۷ هم مورد توجه قرار گرفته، کماکان بخشی از دستگاه‌های اجرایی اطلاعات مربوط به معاملات خود را در سامانه ستاد وارد و ثبت نکرده‌اند؛ بنابراین موضوع اعلام شکایت از سوی ذی نفعان در خصوص نحوه اجرای این حکم و ماده قانونی غیرمحمتمل نیست. اگرچه اطلاعی در مورد تعداد معاملات اطلاع‌رسانی نشده وجود ندارد ولی طبق اعلام، از تعداد ۴ شکایت واصله به شورای رقابت، تماماً مورد رسیدگی قرار گرفته است. به همین دلیل، میزان عملکرد اجرای این حکم با در نظر گرفتن همین ۴ شکایت رسیدگی شده برآورد و جایگذاری شده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۰/۰۳/۲۵۸۹/ص مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۳ شورای رقابت.

حکم شماره سی و نه

ماده ۲۰- دستگاه‌های اجرایی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی که تحت مدیریت دستگاه‌های دولتی هستند و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته و متعلق به این دستگاه‌ها و مؤسسات در تمامی معاملات خود صرف نظر از نحوه و منشأ تحصیل منابع آن، مشمول قانون برگزاری مناقصات یا آیین‌نامه‌های معاملاتی قانونی و اختصاصی خود هستند.

خلاصه حکم شماره سی و نه: شمول قانون برگزاری مناقصات به همه دستگاه‌های اجرایی و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت‌ها و مؤسسات وابسته؛

دستگاه متولی: دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	کل دستگاه‌های اجرایی موجود (دارای اطلاع) در سامانه معاملات	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۱۰۲۱۵	۹۳
۲	کل دستگاه‌های اجرایی مشمول قانون مناقصات	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۱۰۹۳۵	۹۳
۹۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۹۳	درصد نهایی اجرای حکم سی و نه					
۱,۷۴۸	درصد اجرای حکم سی و نه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۸۸)					

همان‌گونه که در مورد حکم شماره ۳۶ نیز بیان شد با ایجاد سامانه ستاد و الکترونیکی شدن اطلاع‌رسانی در مورد معاملات دولتی، موضوع شمول قانون برگزاری مناقصات نیز همزمان در این سامانه مورد توجه قرار گرفته است؛ لذا با توجه به الزامات ثبت اطلاعات برگزاری مناقصات به عنوان یکی از شقوق انجام معاملات دولتی در سامانه مزبور، محاسبه این شاخص نیز براساس داده‌های حاصل از داشبورد مدیریتی سامانه ستاد انجام پذیرفته است.

مستندات:

سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس

<https://mpr.setadiran.ir/dashboard.aspx>

نامه شماره ۴۶۴۰۵۲۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت (موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی).

حکم شماره چهل

ماده ۲۱- در مواردی که براساس مواد (۲۷) و (۲۸) قانون برگزاری مناقصات، ترك تشریفات مناقصه صورت می گیرد، بالاترین مقام دستگاه اجرایی مناقصه گذار موظف است مصوبه جلسه و دلایل ترك تشریفات مناقصه را ظرف سه روز کاری پس از برگزاری جلسه و نیز هویت طرف قرارداد در هر مناقصه ترك تشریفات شده را تا سه روز پس از انتخاب طرف قرارداد، به پایگاه اطلاع رسانی معاملات بخش عمومی ارسال کند.

خلاصه حکم شماره چهل: انتشار اطلاعات ترك تشریفات مناقصه های برگزار شده در پایگاه اطلاع رسانی معاملات بخش عمومی؛ دستگاه متولی: تمامی دستگاه های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	معاملات ترک مناقصه اطلاع رسانی شده	تعداد	سالانه	-	-	-
۲	کل معاملات ترک مناقصه انجام شده	تعداد	سالانه	-	-	-
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۴۱/۴۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
درصد نهایی اجرای حکم چهل						
۴۱/۴۳	درصد اجرای حکم چهل از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۱۶)					
۰/۴۸۰						

با عنایت به این که در این سامانه ستاد، اطلاعات جامعی در مورد تعداد معاملات انجام شده در قالب ترك تشریفات مناقصه بصورت سالانه وجود ندارد لذا امکان محاسبه این شاخص از اطلاعات موجود در سامانه با دقت مناسب میسر نیست. بنابراین با احتساب نظر خبرگان میزان تحقق این حکم معادل ۴۱/۴۳ درصد در نظر گرفته می شود. جالب توجه است که متوسط نظر خبرگان نسبت به سال گذشته ۵/۷۲ واحد افزایش داشته است.

مستندات:

سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس

<https://mpr.setadiran.ir/dashboard.aspx>

نامه شماره ۴۶۴۰۵۲۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت (موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی).

حکم شماره چهل و یک

ماده ۲۲- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند در انتخاب طرف قرارداد در معاملات خود از جمله پیمانکاری‌ها و امثال آنها، چنانچه اشخاص حقوقی بخش عمومی اعم از دولتی و غیردولتی و اشخاص حقیقی و حقوقی بخش‌های تعاونی و خصوصی از لحاظ ضوابط عمومی انتخاب طرف قرارداد در شرایط برابر باشند، اشخاص حقیقی و حقوقی بخش‌های تعاونی و خصوصی را در اولویت قرار دهند.

خلاصه حکم شماره چهل و یک: اولویت دادن به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی در معاملات دستگاه‌های اجرایی؛ دستگاه متولی: کلیه دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	معامله واگذار شده به بخش خصوصی	تعداد	سالانه	-	-	-
۲	معامله واگذار شده به بخش تعاونی	تعداد	سالانه	-	-	-
۳	کل معاملات انجام شده در سامانه	تعداد	سالانه	-	-	-
۳۷/۷۹	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۳۷/۷۹	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۳۷/۷۹	درصد نهایی اجرای حکم چهل و یک					
۰/۷۱۰	درصد اجرای حکم چهل و یک از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۸۸)					

از آنجا که دستیابی به اطلاعات متقن در زمینه شرایط مندرج در این حکم از طریق داشبوردهای موجود در سامانه ستاد ممکن نیست؛ لذا با مراجعه به این سامانه، اطلاعات مربوط به معاملات واگذار شده به دو بخش تعاونی و خصوصی با نظر فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار محاسبه شد. خبرگان معتقدند که در شرایط برابر، اولویت دادن به انتخاب بخش‌های خصوصی و تعاونی در معاملات، کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد که میزان آن برابر ۳۷/۷۹ درصد است که همین مقدار برای تخمین میزان شاخص کمی نیز استفاده شده است.

مستندات:

سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس

<https://mpr.setadiran.ir/dashboard.aspx>

نامه شماره ۴۶۴۰۵۲۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت (موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی).

حکم شماره چهل و دو

ماده ۲۳- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند به منظور ایجاد تراضی و عادلانه نمودن قراردادهای و قراردادهای الحاقی در انعقاد قرارداد با شرکت‌های بخش خصوصی و تعاونی برای خرید کالا یا خدمت، از فرم‌های یکنواخت استفاده نمایند و یک نسخه از این فرم‌ها را برای هر کدام از اتاق‌ها ارسال دارند.

خلاصه حکم شماره چهل و دو: استفاده از فرم‌های یکسان در قرارداد با شرکت‌های بخش خصوصی و تعاونی؛

دستگاه متولی: کلیه دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	نمونه قراردادهای با فرم یکسان	تعداد	سالانه	-	-	-
۲	کل نمونه قراردادهای مورد استفاده دولت	تعداد	سالانه	-	-	-
۴۱/۵۶	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۱/۵۶	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۴۱/۵۶	درصد نهایی اجرای حکم چهل و دو					
۰/۵۵۳	درصد اجرای حکم چهل و دو از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۳۳)					

هرچند اقداماتی از سوی معاونت حقوقی ریاست جمهوری برای استعلام از کلیه دستگاه‌های کشور در زمینه بررسی قالب قراردادهای مورد استفاده آنان در سال‌های گذشته صورت پذیرفته است ولی تا زمان تهیه این گزارش، جمع‌بندی اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه شاخص مورد نظر در این حکم از سوی آن معاونت تهیه و ارسال نشده است. در هر حال از آنجا که اطلاعات موثقی در این خصوص از تمامی دستگاه‌های اجرایی دریافت نشده است؛ لذا مبنای محاسبه این حکم نظرسنجی از فعالان اقتصادی در نظر گرفته شده است. خاطرنشان می‌سازد میانگین نظرات فعالان اقتصادی معادل ۴۱/۵۶ واحد بدست آمده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۰۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری.

حکم شماره چهل و سه

تبصره ماده ۲۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون فرم‌های یکنواختی برای هریک از عقود اسلامی که منجر به اعطا تسهیلات می‌شود، همچنین نحوه اعطا تسهیلات و شیوه‌های اخذ ضمانتنامه از بخش‌های خصوصی و تعاونی متناسب با اعتبار سنجی مشتریان را تهیه کند و به تصویب شورای پول و اعتبار برساند و بر حسن اجرای آن نظارت نماید.

خلاصه حکم شماره چهل و سه: تهیه فرم‌های یکنواخت برای عقود مالی در بانک‌ها و همچنین نحوه اعطای تسهیلات و شیوه‌های اخذ ضمانتنامه از بخش‌های خصوصی و تعاونی، با اعتبارسنجی مشتریان توسط بانک مرکزی و تصویب آن در شورای پول و اعتبار؛

دستگاه متولی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	فرم‌های عقود مالی یکنواخت شده در بانک‌ها	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۱۴	۱۰۰
۲	کل فرم‌های مورد استفاده در عقود مالی	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۱۴	۱۰۰
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم چهل و سه					
۱/۳۳	درصد اجرای حکم چهل و سه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۳۳)					

با توجه به اطلاعات دریافتی از بانک مرکزی ج.ا.ا. تمامی فرم‌های مربوط به دریافت تسهیلات و انعقاد قراردادها و عقود بانکی مورد استفاده بانک‌ها و موسسات اعتباری طی سال‌های گذشته یکسان سازی شده‌اند.

مستندات:

نامه شماره ۰۴/۳۴۵۷۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (اداره دعاوی حقوقی).

حکم شماره چهل و چهار

ماده ۲۴- دولت و دستگاه‌های اجرایی مکلفند به منظور شفاف‌سازی سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی و ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری، هرگونه تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اقتصادی را در زمان مقتضی قبل از اجرا، از طریق رسانه‌های گروهی به اطلاع عموم برسانند.

خلاصه حکم شماره چهل و چهار: اطلاع‌رسانی تغییرات سیاست‌ها، مقررات و رویه‌های اجرایی مدتی قبل از اعمال تغییر؛
دستگاه متولی: دولت و دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	مقررات وضع شده دارای تغییرات که در مورد آنها اطلاع رسانی شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۲۴	۴۱/۴۳
۲	کل مقررات وضع شده دارای تغییرات	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۵۸	
۴۱/۴۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۱/۴۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۴۱/۴۳	درصد نهایی اجرای حکم چهل و چهار					
۰/۸۲۹	درصد اجرای حکم چهل و چهار از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۲)					

با عنایت به این که اطلاعات مربوط به محاسبه شاخص این حکم از سوی دبیرخانه هیئت دولت اعلام نشده است؛ لذا با مراجعه به پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور، تعداد ۵۸ مقرر که طی سال ۱۴۰۳ مورد اصلاح و تغییر قرار گرفته بودند شناسایی گردید. با توجه به میزان امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی (۴۱/۴۳)، مبنای محاسبه این حکم، نظرسنجی از فعالان اقتصادی در نظر گرفته شده است.

مستندات:

پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور به آدرس <http://dotic.ir>

حکم شماره چهل و پنج

تبصره - هیئت وزیران پس از کسب نظر مشورتی شورای گفتگو، زمان موضوع این ماده را تعیین و اعلام می‌کند. مواردی که محرمانه بودن آن اقتضا داشته باشد، با تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرایی، مستثنی است.

خلاصه حکم شماره چهل و پنج: تعیین زمان اطلاع‌رسانی قبل از تغییرات برای هریک سیاست‌ها و مقررات و رویه‌های اجرایی پس از مشورت با شورای گفتگو؛

دستگاه متولی: هیئت وزیران.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	مقررات تعیین تکلیف شده برای اطلاع‌رسانی زمان تغییرات	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۱۰	۱۰۰
۲	کل مقررات تعیین شده برای انجام تغییرات	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۱۰	
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۱/۴۳	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۸۲/۴۲	درصد اجرای حکم چهل و پنج					
۱/۰۹۶	سهم حکم چهل و پنج از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۳۳)					

با عنایت به این‌که از سوی معاونت حقوقی ریاست جمهوری و دبیرخانه هیئت دولت اعلام شده است که از ۱۰ مقررات تعیین شده برای انجام تغییرات، تماماً تعیین تکلیف شده است لذا اجرای کامل برای آن منظور شده و با محاسبه‌ی توانم نظر خبرگان، میزان اجرای این حکم برابر ۸۲/۴۲ بدست آمده است.

مستندات:

پایگاه ملی اطلاع‌رسانی قوانین و مقررات کشور. [http:// dotic.ir](http://dotic.ir)

حکم شماره چهل و شش

ماده ۲۵- در زمان کمبود برق، گاز یا خدمات مخابرات، واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات قرار داشته باشند و شرکت‌های عرضه‌کننده برق، گاز و خدمات مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با واحدهای تولیدی اعم از صنعتی، کشاورزی و خدماتی، وجه التزام قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات را در متن قرارداد پیش‌بینی کنند. هرگاه دولت به دلیل کمبودهای مقطعی به شرکت‌های عرضه‌کننده برق یا گاز یا خدمات مخابرات دستور دهد موقتاً جریان برق یا گاز یا خدمات مخابراتی واحدهای تولیدی متعلق به شرکت‌های خصوصی و تعاونی را قطع کنند، موظف است نحوه جبران خسارت‌های وارده به این شرکت‌ها ناشی از تصمیم فوق را نیز تعیین و اعلام کند. آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارتخانه‌های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه می‌شود و ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

خلاصه حکم شماره چهل و شش: پیش‌بینی وجه التزام قطع برق، گاز یا خدمات مخابرات در هنگام قرارداد با واحدهای تولیدی؛ دستگاه متولی: شرکت‌های عرضه‌کننده خدمات برق، گاز و مخابرات.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	قراردادهای دارای وجه التزام برای قطع برق	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۷۲۰۰	۱۰۰
	کل قراردادهای منعقد برق	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۷۲۰۰	
۲	قراردادهای دارای وجه التزام برای قطع گاز	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۰	۰
	کل قراردادهای منعقد گاز	تعداد	سالانه	۱۴۰۲	۱۲۲۶	
۳	قراردادهای دارای وجه التزام برای قطع مخابرات	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	-	۲۱/۹۳
	کل قراردادهای منعقد مخابرات	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	-	
۴	تدوین آیین نامه	تعداد	-	۱۴۰۳	تدوین شده	۱۰۰
۵	تعداد وجه التزام های پرداخت شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۰	۰
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
						۴۴/۳۸
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
						۲۱/۹۳
درصد نهایی اجرای حکم چهل و شش						
						۳۷/۶۴
درصد اجرای حکم چهل و شش از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۱۱)						
						۴/۱۷۸

تنها وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات اعلام داشته که اپراتورهای دارنده پروانه از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی موظف هستند در قراردادهای منعقد خود با مشترکان، نحوه جبران قطعی یا کاهش سطح سرویس را مشخص و نسبت به جبران آن از طریق ارائه خدمات با کیفیت مطلوب در چارچوب سطح خدمات (SLA) مورد تعهد اقدام کنند. با عنایت به اطلاعات اعلامی که در جدول بالا مشخص شده، میانگین امتیاز حاصل از فرم‌های کمی برابر ۴۴/۳۸ بدست آمده و خبرگان نیز درصد اجرا را برابر ۲۱/۹۳ اعلام داشته اند. بنابراین میزان عملکرد اجرای این حکم برابر ۳۷/۶۴ درصد در نظر گرفته شده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۰۰/۲۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۰۶ از طرف سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به مدیر کل دفتر وزارت و نامه شماره ۲/۳۶۷۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۱۸ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به اتاق ایران.

نامه شماره ۱۹۳۹۹۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ شرکت ملی گاز ایران.

نامه شماره ۱۴۰۴/۵۳۵۵/۲۴۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۶ وزارت نیرو.

حکم شماره چهل و هفت

تبصره ۲ ماده ۲۵- شرکت‌های عرضه‌کننده برق و گاز موظفند ضمن هماهنگی با شرکت‌های بیمه، امکان خرید بیمه‌نامه پوشش‌دهنده خسارات ناشی از قطع برق یا گاز را برای واحدهای تولیدی مشترک خود فراهم آورند.

خلاصه حکم شماره چهل و هفت: تمهید خرید بیمه‌نامه پوشش‌دهنده خسارات ناشی از قطع برق یا گاز برای واحدهای تولیدی توسط شرکت‌های عرضه‌کننده برق و گاز؛

دستگاه متولی: شرکت‌های عرضه‌کننده خدمات برق و گاز.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	تعداد بیمه‌نامه صادره بابت پرداخت خسارت ناشی از قطع برق، گاز و تلفن در قراردادهای واحدهای تولیدی	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۰	۰
۲	کل قراردادهای منعقد شده با شرکت‌های عرضه‌کننده	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۰	۰
۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۲۱/۹۲	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۶/۵۷	درصد نهایی اجرای حکم چهل و هفت					
۰/۰۶۹	درصد اجرای حکم چهل و هفت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۰۵)					

با عنایت به این‌که هیچ یک از دو دستگاه وزارت نیرو و وزارت نفت در زمینه تمهید خرید بیمه‌نامه پوشش‌دهنده خسارت‌های ناشی از قطع خدمات خود گزارشی نداده‌اند و همچنین عدم وجود سوابق لازم در شرکت‌های بیمه و نامشخص بودن حدود و ثغور و مقادیر خسارات احتمالی در شرکت‌ها و نیاز به اجرای فرآیند برگزاری مناقصه در هر سال، عملکرد اجرای این حکم صفر در نظر گرفته شده است. نظر خبرگان در فرم‌های نظرسنجی برابر ۲۱/۹۲ بوده و لذا درصد نهایی اجرای این حکم برابر ۶/۵۷ منظور شده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۰۰/۲۲۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۰۶ از طرف سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به مدیر کل دفتر وزارت و نامه شماره ۲/۳۶۷۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۱۸ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات به اتاق ایران.

نامه شماره ۱۹۳۹۹۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ شرکت ملی گاز ایران.

نامه شماره ۱۴۰۴/۵۳۵۵/۲۴۰ مورخ ۱۴۰۲/۰۱/۲۶ وزارت نیرو.

حکم شماره چهل و هشت

ماده ۲۶. اعلام تعطیلی روزهای کاری سال توسط دولت، فقط در شرایط وقوع حوادث غیرمترقبه یا بروز خطری که جان شهروندان را به خطر اندازد مجاز است و در غیر این موارد، دولت مجاز نیست روزهای کاری سال را تعطیل اعلام کند. مرجع تعیین شرایط غیرمترقبه سازمان‌های تخصصی نظیر هواشناسی و محیط زیست و مرجع تشخیص شرایطی که جان شهروندان را به خطر می‌اندازد، شورای تأمین استان محل ایجاد اضطرار است.

خلاصه حکم شماره چهل و هشت: منع اعلام تعطیلی روزهای کاری؛

دستگاه متولی: دولت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	روزهای کاری تعطیل شده	روز	سالانه	۱۴۰۳	به طور متوسط ۲۰ روز در طول سال بدلیل ناترازی انرژی و آب	۹۰
۹۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۹۰	درصد نهایی اجرای حکم چهل و هشت					
۰/۱۸۸	درصد اجرای حکم چهل و هشت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۰۹۴)					

با عنایت به این که اطلاعات مربوط به محاسبه شاخص این حکم از سوی دبیرخانه هیئت دولت اعلام نشده است؛ با مراجعه به پایگاه‌های خبری و اطلاع‌رسانی رسانه‌های کشور میزان تعطیلات بدلیل ناترازی انرژی و آب و ... در سال گذشته به طور متوسط ۲۰ روز در طول سال بوده است لذا عملکرد این حکم برابر ۹۰ درصد لحاظ شده است.

مستندات:

پایگاه‌های خبری و رسانه‌های عمومی کشور.

حکم شماره چهل و نه

ماده ۲۷. آن دسته از اشخاص حقوقی که دولت و دستگاه‌های اجرایی، مستقیم و یا غیرمستقیم در آنها سهام مدیریتی اعم از سهم‌الشرکه، دارایی و یا سهام دارند، نمی‌توانند از امتیازات و منافع تخصیص یافته به بخش‌های تعاونی و خصوصی استفاده کنند. مصادیق این امتیازات و منافع به پیشنهاد هر يك از اتاق‌ها، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می‌شود.

خلاصه حکم شماره چهل و نه: منع استفاده اشخاص حقوقی که دولت و دستگاه‌های اجرایی در آنها هر نوع سهام مدیریتی دارند از امتیازات و منافع تخصیصی به بخش‌های تعاونی و خصوصی؛

دستگاه متولی: دولت.

ردیف	رویه گزارش (فصلی، شش‌ماهه، سالانه)	شرح عملکرد	میزان دستیابی به اهداف (از ۱۰۰)	امتیاز از ۱۰۰
۱	-	-	-	-
	میانگین امتیاز حاصل از فرم کیفی			
	۳۲/۶۰			
	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی			
	۳۲/۶۰			
	درصد نهایی اجرای حکم چهل و نه			
	۳۲/۶۰			
	درصد اجرای حکم چهل و نه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱۳۳)			
	۰/۴۳۳			

با عنایت به این‌که گزارش کیفی مربوط به نحوه اجرای این حکم از سوی دبیرخانه هیئت دولت اعلام نشده است؛ لذا مبنای محاسبه این حکم، نظرسنجی از فعالان اقتصادی در نظر گرفته شده است که معادل ۳۲/۶۰ بدست آمده است. لازم به ذکر است که مصادیق مربوط به امتیازات و منافع تخصیص یافته به بخش‌های تعاونی و خصوصی باید توسط اتاق‌ها شناسایی و به وزارت امور اقتصادی و دارایی پیشنهاد می‌شد که به نظر نمی‌رسد اقدامات لازم در این خصوص توسط اتاق‌ها انجام شده باشد.

مستندات:

ندارد.

حکم شماره پنجاه

تبصره ۲ ماده ۲۷- به منظور تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاه‌ها به سیاستگذاری و نظارت، دولت موظف است ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، ترتیبات قانونی لازم را به نحوی اتخاذ نماید تا مداخله و نفوذ دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌ها و مؤسسات بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی منطبق بر سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی گردد. اجرای حکم این تبصره در مورد نهادهای تحت نظر مقام رهبری منوط به اذن ایشان است.

خلاصه حکم شماره پنجاه: اتخاذ ترتیبات قانونی برای منع مداخله و نفوذ دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌های خصوصی، تعاونی و عمومی غیردولتی؛
دستگاه متولی: دولت.

ردیف	رویه گزارش (فصلی، شش‌ماهه، سالانه)	شرح عملکرد	میزان دستیابی به اهداف (از ۱۰۰)	امتیاز از ۱۰۰
۱	-	-	-	-
میانگین امتیاز حاصل از فرم کیفی				
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی				
درصد اجرای حکم پنجاه				
سهم حکم پنجاه از اجرای قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۱۸۸)				
				۰/۷۴۵

با عنایت به این که گزارش کیفی مربوط به نحوه اجرای این حکم از سوی دبیرخانه هیئت دولت اعلام نشده است؛ لذا مبنای محاسبه این حکم، نظرسنجی از فعالان اقتصادی در نظر گرفته شده است که برابر ۳۹/۶۱ بوده است.

مستندات:

ندارد.

حکم شماره پنجاه و یک

ماده ۲۸. دولت با همکاری اتاق‌ها ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون اقدامات قانونی لازم را برای تعیین «نحوه رسیدگی به اعتراض مودیان مالیاتی» و «نحوه رسیدگی به اعتراض پرداخت‌کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی» به عمل می‌آورد.

خلاصه حکم شماره پنجاه و یک: اعمال اقدامات قانونی برای نحوه رسیدگی به اعتراض مؤدیان مالیاتی و نحوه رسیدگی به اعتراض پرداخت‌کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی؛

دستگاه متولی: دولت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	پرونده‌های اعتراض پرداخت کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی حل و فصل شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۱۱۲۶۷۱۱	۷۷
۲	کل پرونده‌های اعتراض پرداخت کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی مطرح شده	تعداد	سالانه		۱۴۵۷۹۵۰	
۳	پرونده‌های اعتراض مودیان مالیاتی حل و فصل شده	تعداد	سالانه	-	-	۵۵٫۸۴
۴	کل پرونده‌های اعتراض مودیان مالیاتی مطرح شده	تعداد	سالانه	-	-	
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۶۶٫۴۲						
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
۵۵٫۸۴						
درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و یک						
۶۳٫۲۵						
درصد اجرای حکم پنجاه و یک از قانون بهبود با احتساب وزن (۰٫۱۴۴)						
۰٫۹۱۱						

با توجه به این‌که در این حکم هم موضوع رسیدگی به اعتراض مودیان مالیاتی و هم پرداخت حق بیمه تأمین اجتماعی مورد نظر بوده است؛ به دلیل آنکه تنها اطلاعات مربوط به سازمان تأمین اجتماعی اعلام شده است بنابراین محاسبه مقدار این شاخص بر اساس این داده‌ها شکل گرفته و برای سازمان امور مالیاتی نظر خبرگان جایگذاری شده است. نهایتاً میزان اجرای این حکم برابر ۶۳/۲۵ بدست آمده است.

مستندات:

نامه شماره ۱۳۳۳۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۱ تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

نامه شماره ۸۰/۱۰۳۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی.

حکم شماره پنجاه و دو

ماده ۲۹- قوه قضاییه و دولت اقدامات قانونی لازم را برای تنظیم آیین دادرسی تجاری و تشکیل دادگاه‌های تجاری به عمل می‌آورند.

خلاصه حکم شماره پنجاه و دو: اعمال اقدامات قانونی برای تنظیم آیین دادرسی تجاری و تشکیل دادگاه‌های تجاری؛ دستگاه متولی: قوه قضاییه، دولت.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار / عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	پرونده‌های رسیدگی شده براساس آیین دادرسی تجاری در دادگاه‌های تجاری	تعداد	سالانه	-	-	-
۲	کل پرونده‌های بررسی شده	تعداد	سالانه	-	-	-
۳	دادگاه‌های تجاری تاسیس شده در استان‌ها	تعداد	سالانه	-	-	-
۴	دادگاه‌های تجاری برنامه‌ریزی شده برای تاسیس در استان‌ها	تعداد	سالانه	-	-	-
میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی						
۴۸/۵۹						
میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی						
۴۸/۵۹						
درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و دو						
۴۸/۵۹						
درصد اجرای حکم پنجاه و دو از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۳)						
۱/۴۵۷						

در خصوص تشکیل «دادگاه تجارت» در اجرای این حکم، ذکر این نکات ضروری است که ۱. «لایحه آیین دادرسی تجاری» در تاریخ ۱۳/۴/۱۳۹۵ در دوره یازدهم تقنینی اعلام وصول شد. ۲. کلیات لایحه در کمیسیون صنایع (به عنوان کمیسیون فرعی) در تاریخ ۲۸/۱۱/۱۴۰۲ به تصویب رسید. ۳. در نهایت، تصمیم گرفته شد مواد منتخبی از لایحه پیشگفته در قالب «لایحه تجارت» به تصویب برسد. این تصمیم در قالب تصویب مواد ۴۸۲ تا ۴۹۰ لایحه مذکور در تاریخ ۲۸/۱/۱۴۰۳ عملی شد و مصوبه به شورای نگهبان ارسال شد که همچنان توسط شورا درباره آن اعلام نظر نشده است. لذا از آنجائیکه آیین دادرسی تجاری در دادگاه‌های تجاری هنوز به صورت لایحه است و به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسیده و به قانون تبدیل نشده است؛ از سایر قوانین جاری و مرتبط، برای رسیدگی به دعوای تجاری موجود در کشور استفاده و استناد می‌شود. از سوی دیگر تعداد پرونده‌های بررسی شده با موضوع تجاری از سوی قوه قضاییه اعلام نشده است. همچنین بر اساس اطلاعات دریافتی، تنها یک شعبه دادگاه تجاری در دادگستری استان تهران دایر گردیده و از آنجا که تعداد دادگاه‌های تجاری برنامه‌ریزی شده برای استقرار در استان‌های کشور از سال ۱۴۰۰ نامعلوم است؛ بنابراین در مورد این شاخص به نظر خبرگان بسنده شده است. میانگین نظر خبرگان برای این حکم معادل ۴۸/۵۹ درصد محاسبه شده است.

مستندات:

نامه شماره ۵۵۰/۳۲۳۸۷/۹۰۰۰ مورخ ۲۶/۱۲/۱۴۰۳ قوه قضاییه (مرکز آمار و فناوری اطلاعات).

حکم شماره پنجاه و سه

تبصره ماده ۲۹- تا زمان تأسیس دادگاه‌های تجاری، جرائم مرتبط با فعالیت‌های تجاری و اختلافات بین بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی حسب مورد در شوراهای حل اختلاف یا شعب خاصی که روسای دادگستری استان‌ها با رعایت صلاحیت محلی در حوزه‌های قضایی تعیین می‌نمایند، رسیدگی می‌شود.

خلاصه حکم شماره پنجاه و سه: رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های تجاری و اختلافات بین بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی حسب مورد در شوراهای حل اختلاف یا شعب خاصی که روسای دادگستری استان‌ها با رعایت صلاحیت محلی در حوزه‌های قضایی تعیین می‌نمایند، تا زمان تأسیس دادگاه‌های تجاری؛

دستگاه متولی: قوه قضاییه.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	استان‌های دارای شوراهای حل اختلاف یا شعب خاص برای رسیدگی به جرائم تجاری	تعداد	سالانه	-	-	-
۲	جرائم تجاری حل اختلاف شده در شوراهای حل اختلاف یا شعب خاص در استان‌ها	تعداد	سالانه	-	-	-
۳	کل جرائم تجاری رسیدگی شده در استان‌ها	تعداد	سالانه	-	-	-
-	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۸/۵۹	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۴۸/۵۹	درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و سه					
۰/۹۷۲	درصد اجرای حکم پنجاه و سه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۲)					

همان‌گونه که در توضیحات حکم شماره ۵۲ نیز عنوان شد آیین دادرسی تجاری در دادگاه‌های تجاری هنوز به صورت لایحه است و به تصویب مجلس شورای اسلامی نرسیده و به قانون تبدیل نشده است؛ از سوی دیگر تعداد پرونده‌های بررسی شده با موضوع تجاری در شعب تخصصی و استان‌های دارای شوراهای حل اختلاف یا شعب خاص برای رسیدگی به جرائم تجاری از سوی قوه قضاییه اعلام نشده است. البته در این خصوص، استعلامی از سوی قوه قضاییه به دادگستری‌های سراسر کشور ارسال شده که تا زمان تهیه گزارش، جمع‌بندی نظرات استان‌ها به مرکز پژوهش‌های اتاق ارسال نشده است. با این حال برخی دادگستری‌های استانی که به طور مستقیم با این مرکز در ارتباط بوده‌اند اذعان داشته‌اند که دعواهای تجاری در شعب خاص بررسی می‌شوند. در هر صورت به دلیل عدم وجود اطلاعات لازم در مورد محاسبه امتیاز شاخص این حکم نیز به نظر خبرگان (۴۸/۵۹) بسنده شده است.

مستندات:

نامه شماره ۳۲۳۸۷/۵۵۰/۹۰۰۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ قوه قضائیه (مرکز آمار و فناوری اطلاعات).

حکم شماره پنجاه و چهار

قسمت مقدماتی ماده ۳۰- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است با همکاری معاونت ذیربط رئیس جمهور حداکثر شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، با استفاده از ظرفیت های موجود نسبت به اصلاح و ارتقاء «پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار» اقدام نماید.

خلاصه حکم شماره پنجاه و چهار: اصلاح و ارتقاء «پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار»؛

دستگاه متولی: معاونت حقوقی ریاست جمهوری و وزارت امور اقتصادی و دارایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	اصلاح قابلیت های پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات نسبت به زمان و براساس برنامه مقرر	درصد	شش ماهه	۱۴۰۳	-	۵۰
۵۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۵۰	درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و چهار					
۱	درصد اجرای حکم پنجاه و چهار از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۲)					

در گزارش عملکرد ارسالی از وزارت اقتصاد عنوان شده که این موضوع از حوزه اختیارات معاونت حقوقی رئیس جمهور است ولی طی چند مرحله، نسخه های جدیدی از نسخه عمومی پایگاه، تهیه و در شبکه اینترنت منتشر شده که موجب ارتقای عملکرد پایگاه فوق شده است. همچنین به منظور ارتقاء و اصلاح سامانه و همچنین تسهیل دسترسی و بارگذاری مصوبات توسط دستگاه های اجرایی طرح جامع نسخه جدید سامانه ملی قوانین و مقررات، به عنوان اقدامی مبنایی، آماده و از طریق مرکز فناوری نهاد ریاست جمهوری در شرف انعقاد قرارداد است که با این توصیفات میزان عملکرد این حکم برابر ۵۰ درصد در نظر گرفته شده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۰۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری.

نامه شماره ۸۰/۱۰۳۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ وزارت امور اقتصادی و دارایی.

حکم شماره پنجاه و پنج

قسمت میانی ماده ۳۰. دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۰۷/۰۸ مکلفند پیش‌نویس آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه خود را یک هفته قبل از صدور، در تارنمای (سایت) خود به اطلاع عموم و فعالان اقتصادی برسانند تا فرصت لازم برای اعلام نظرات عموم یا فعالان اقتصادی و تشکل‌ها وجود داشته باشد.

خلاصه حکم شماره پنجاه و پنج: قرارداد پیش‌نویس آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه در تارنمای (سایت) دستگاه مربوطه برای اعلام نظرات عموم یا فعالان اقتصادی و تشکل‌ها؛

دستگاه متولی: کلیه دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	پیش‌نویس آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه که در تارنمای دستگاه‌های اجرایی بارگذاری شده	تعداد	سالانه	۱۴۰۳	۷۳	۴۳/۷۲
	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					۴۳/۷۲
	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					۴۳/۷۲
	درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و پنج					۴۳/۷۲
	درصد اجرای حکم پنجاه و پنج از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۳)					۱/۳۱۲

همان‌گونه که در حکم قبل نیز بیان شد، به دلیل نبود مستندات لازم برای امتیاز فرم کمی، از امتیاز حاصل از فرم‌های نظرسنجی برای این حکم استفاده شده است. خبرگان اقتصادی میزان اجرایی شدن این حکم را ۴۳/۷۲ درصد بیان داشته‌اند.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۰۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری.

حکم شماره پنجاه و شش

قسمت پایانی ماده ۳۰. تا زمان تأسیس دادگاه‌های تجاری، جرائم مرتبط با فعالیت‌های تجاری و اختلافات بین بخش خصوصی و دستگاه‌های اجرایی حسب مورد در شوراهای حل اختلاف یا شعب خاصی که روسای دادگستری استان‌ها با رعایت صلاحیت محلی در حوزه‌های قضایی تعیین می‌نمایند، رسیدگی می‌شود.

خلاصه حکم شماره پنجاه و شش: ثبت آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقرر دستگاه در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار برای اطلاع عموم؛

دستگاه متولی: کلیه دستگاه‌های اجرایی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	درصد آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه که در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار بارگذاری شده	درصد	سالانه	۱۴۰۳	۷۱/۹۰	۷۱/۹۰
	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
	درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و شش					
	درصد اجرای حکم پنجاه و شش از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۲)					
						۱/۰۰

تعداد مصوبات دستگاه‌های اجرایی بارگذاری شده در پایگاه از ابتدای اجرای قانون معادل ۸۰۶ مصوبه بوده که از این مقدار، تعداد ۴۰۴ مصوبه توسط خود دستگاه وارد شده و مابقی آن و همچنین مصوبات هیات وزیران و سایر مراجع فرابخشی توسط کارشناسان معاونت حقوقی ریاست جمهوری بارگذاری شده است. تعداد مصوبات دولت در بازه زمانی مذکور برابر ۱۱۲۱ مصوبه بوده است. لذا مقدار ۷۱/۹ درصد از تقسیم ۸۰۶ مصوبه بارگذاری شده توسط دستگاه‌های اجرایی به کل ۱۱۲۱ مصوبه بدست آمده است.

مستندات:

نامه شماره ۲۰۴۰۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری.

پایگاه ملی اطلاعات قوانین و مقررات کشور. <https://dotic.ir/>

حکم شماره پنجاه و هفت

صدر ماده ۳۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، دستورالعمل نحوه ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی را تهیه کند و به تصویب شورای پول و اعتبار برساند. بانک‌ها و موسسات اعتباری موظفند در چهارچوب دستورالعمل مذکور و با استفاده از ظرفیت‌های موجود، سامانه الکترونیکی قراردادهای تسهیلات را با امکان دسترسی هر تسهیلات گیرنده به اطلاعات تسهیلات خود ظرف یکسال پس از لازم الاجراء شدن این قانون ایجاد نمایند و نسبت به ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات و قراردادهای وابسته از جمله ضمانت، ارزیابی وثایق، امهال مطالبات، اقرار به دین، تهاتر، صلح و توافق، رضایتنامه و هرگونه توافق مرتبط با تسهیلات اقدام نمایند. یکسال پس از لازم الاجراء شدن این قانون، دریافت هرگونه وجه قانونی مرتبط با تسهیلات توسط بانک‌ها و موسسات اعتباری (از قبیل کارمزد، هزینه کارشناسی، اصل، سود، وجه التزام و غیره) در قالب قرارداد درج شده در سامانه مذکور انجام خواهد پذیرفت.

خلاصه حکم شماره پنجاه و هفت: تهیه دستورالعمل نحوه ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی برای دسترسی هر تسهیلات گیرنده به اطلاعات تسهیلات خود؛

دستگاه متولی: بانک مرکزی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	تدوین دستورالعمل نحوه ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی	درصد	سالانه	۱۴۰۳	۱۰۰	۱۰۰
۲	ایجاد سامانه الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی	تعداد	سالانه	-	-	-
۳	ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانک‌ها	درصد	سالانه	-	-	-
۱۰۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۱۰۰	درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و هفت					
۳	درصد اجرای حکم پنجاه و هفت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱+۰/۰۲)					

دستورالعمل نحوه ثبت الکترونیکی قراردادهای تسهیلات بانکی طی بخشنامه شماره ۰۱/۱۵۲۹۵۴ مورخ ۱۴۰۱/۶/۱۹ تدوین و ابلاغ شده است. لذا امتیاز فرم کمی برابر ۱۰۰ درصد منظور شده است.

لازم به ذکر است که درصد اجرای این حکم با حکم شماره ۶۰ تجمیع شده است.

مستندات:

نامه شماره ۰۴/۳۴۵۷۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (اداره دعاوی حقوقی).

حکم شماره پنجاه و هشت

تبصره ۱ ماده ۳۱- در خصوص قراردادهای تسهیلاتی که قبل از لازم الاجراء شدن این قانون منعقد شده است، منوط براینکه بیش از سه سال از تسویه آنها نگذشته باشد، بانک‌ها و موسسات اعتباری مکلفند یک هفته پس از ثبت درخواست مشتری یا سایر متعهدین ذیربط در شعبه، یک نسخه از قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات مزبور از جمله جدول اقساط را به آنها ارائه نمایند.

خلاصه حکم شماره پنجاه و هشت: تحویل یک نسخه از قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات به مشتری در صورت درخواست؛ دستگاه متولی: بانک‌ها و موسسات اعتباری.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	درصد نسخ تحویل شده از قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات براساس درخواست مشتری	تعداد	سالانه	-	-	۴۵/۹۰
۴۵/۹۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۵/۹۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۴۵/۹۰	درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و هشت					
۰/۴۵۹	درصد اجرای حکم پنجاه و هشت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱)					

بدلیل عدم ارائه اطلاعات این حکم، مقدار بدست آمده از نظرسنجی خبرگان اقتصادی جایگذاری می‌شود.

مستندات:

نامه شماره ۰۴/۳۴۵۷۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (اداره دعاوی حقوقی).

حکم شماره پنجاه و نه

تبصره ۲ ماده ۳۱- تا زمان پیاده سازی سامانه الکترونیکی قراردادهای تسهیلات که حداکثر یکسال پس از لازم الاجراء شدن این قانون است، بانک‌ها و موسسات اعتباری مکلفند ظرف یکماه پس از انعقاد قرارداد، ترتیبی اتخاذ نمایند که مشتریان اعم از تسهیلات گیرنده، ضامنان و راهنان با ورود به صفحه شخصی خود در درگاه بانک، امکان دسترسی به تصویری از نسخه کاغذی قرارداد تسهیلاتی خود را داشته باشند یا در صورت درخواست، این قراردادها به صورت کاغذی به تسهیلات گیرندگان تسلیم و رسید تحویل تصویر قرارداد به مشتری، در پرونده شعبه نگهداری شود.

خلاصه حکم شماره پنجاه و نه: تحویل نسخه‌ای از قرارداد تسهیلات به مشتری در صورت درخواست (به صورت نسخه کاغذی یا از طریق سامانه الکترونیکی)؛

دستگاه متولی: بانک‌ها و موسسات اعتباری.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	درصد نسخ تحویل شده یا دسترسی به قرارداد و اطلاعات کامل تسهیلات در سامانه براساس درخواست مشتری	تعداد	سالانه	-	-	-
۴۵/۹۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
۴۵/۹۰	میانگین امتیاز حاصل از فرم نظرسنجی					
۴۵/۹۰	درصد نهایی اجرای حکم پنجاه و نه					
۰/۴۵۹	درصد اجرای حکم پنجاه و نه از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱)					

همانند حکم قبل، بدلیل عدم ارائه اطلاعات این حکم، مقدار بدست آمده از نظرسنجی خبرگان اقتصادی جایگذاری می‌شود.

مستندات:

نامه شماره ۰۴/۳۴۵۷۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (اداره دعاوی حقوقی).

حکم شماره شصت

تبصره ۳ ماده ۳۱- بانک مرکزی موظف است ضوابط انضباطی لازم برای بانک‌ها و موسسات اعتباری در راستای اجرای این ماده را در دستورالعمل مذکور در صدر این ماده پیش‌بینی کند. در هر حال محاسبات این سامانه الکترونیکی مبنای امور مربوط نظیر صدور اجراییه، دادخواست مطالبه وجه، تهاتر، تسویه حساب و امهال قرارداد از سوی بانک است و کلیه مراجع قانونی موظفند صرفاً این اطلاعات را ملاک و مبنای اقدام قرار دهند. حکم این تبصره مانع از اختیارات مقام قضایی نیست.

خلاصه حکم شماره شصت: پیش‌بینی ضوابط انضباطی لازم برای بانک‌ها و موسسات اعتباری در صدر ماده ۳۱؛

دستگاه متولی: بانک مرکزی.

ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب	آخرین اطلاع داده	مقدار/ عملکرد	امتیاز از ۱۰۰
۱	درصد امور بانکی از جمله صدور اجراییه، دادخواست مطالبه وجه، تهاتر، تسویه حساب و امهال قرارداد از سوی بانک براساس محاسبات سامانه الکترونیکی انجام شده	تعداد	سالانه	-	-	-
-	میانگین امتیاز حاصل از فرم کمی					
-	درصد نهایی اجرای حکم شصت					
-	درصد اجرای حکم شصت از قانون بهبود با احتساب وزن (۰/۰۱)					

بدلیل اینکه هنوز سامانه راه اندازی نشده و داده‌های موجود نیست، وزن اجرای این حکم به حکم ۵۷ تعلق گرفت.

مستندات:

نامه شماره ۰۴/۳۴۵۷۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (اداره دعاوی حقوقی).

فصل سوم

گزارش نظرسنجی از خبرگان و فعالان اقتصادی در زمینه میزان
اجرا و تحقق برخی احکام قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

مقدمه

پرسشنامه نظرسنجی با هدف سنجش ادراک صاحب نظران در زمینه میزان تحقق و اثربخشی اجرای احکام قانون طراحی گردیده است. در بخش اول پرسشنامه، اطلاعات تکمیل کننده پرسشنامه به منظور انجام تحلیل های توصیفی مورد پرسش قرار گرفته است. در بخش دوم پرسشنامه، نظر فعالان اقتصادی در مورد هریک از ۳۲ پرسش مطرح شده، از طریق پاسخ عددی دهگانه دریافت گردیده و در بخش سوم پرسشنامه، نظرهای فعالان اقتصادی در خصوص نیاز به بازنگری مواد قانون و پیشنهاد های اصلاحی آنان در این زمینه به صورت تشریحی مورد پرسش قرار گرفته است. با توجه به این که سه اتاق اصناف، بازرگانی و تعاون به عنوان بخش خصوصی متولیان بعضی از احکام قانون بوده و در شیوه سنجش آن احکام، به روش نظرسنجی اشاره شده، بنابراین فرم های نظرسنجی (پرسشنامه و راهنمای تکمیل، پیوست گزارش است) مذکور جهت تکمیل اطلاعات توسط خبرگان حوزه کسب و کار به سه اتاق فوق الذکر ارسال گردید که نهایتاً پس از پالایش تعداد ۷۹ پرسشنامه با جزئیات زیر مورد قبول واقع شد.

- از تعداد ۷۹ خبره اقتصادی، ۱۲ نفر زن و ۶۷ نفر مرد هستند.
- تعداد ۹ نفر از خبرگان دارای مدرک کاردانی و کمتر، ۲۸ نفر مدرک کارشناسی، ۲۹ نفر مدرک کارشناسی ارشد و ۱۳ نفر دارای مدرک دکتری هستند.
- تعداد ۶۵ نفر از خبرگان با عنوان شخصیت حقوقی و ۱۴ نفر به عنوان شخص حقیقی، پرسشنامه را تکمیل کردند.
- از ۷۹ خبره اقتصادی، ۵۴ نفر در گروه علوم انسانی، ۱۲ نفر در گروه مهندسی و ۱۳ نفر دیگر در سایر رشته ها، تحصیل کرده اند.
- تعداد ۵۳ نفر از خبرگان در بخش خدمات، ۲۰ نفر از خبرگان در بخش صنعت و ۶ نفر از خبرگان نیز در بخش کشاورزی اشتغال به کار و یا دارای سوابق تجربی بوده اند.
- از ۷۹ پاسخگو، تعداد ۵ خبره از اتاق اصناف، ۳۶ خبره از اتاق بازرگانی و ۳۸ خبره از اتاق تعاون در این نظرسنجی شرکت کرده اند.

الف: نتایج بخش پرسش‌های نظرسنجی شامل ۳۲ پرسش دارای مقیاس عددی

جدول ۴- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک بخش‌های عمده اقتصادی از ۱۰۰ امتیاز

ردیف	سؤال (حکم)	کل	بخش		
			کشاورزی	خدمات	صنعت
۱	ایجاد مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب در اتاق ایران	۵۱/۷۹	۵۳/۳۳	۴۶/۱۵	۶۶/۰۰
۲	درخواست و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها و تشکل‌ها توسط دولت پیش از تصمیم‌گیری‌های مرتبط با محیط کسب و کار	۵۴/۱۸	۳۵/۰۰	۵۳/۲۱	۶۲/۵۰
۳	استعلام نظر تشکل‌های اقتصادی توسط دستگاه‌های اجرایی هنگام تدوین مقررات و...	۵۳/۰۴	۳۳/۳۳	۵۱/۵۱	۶۳/۰۰
۴	عملکرد اتاق‌ها در زمینه تهیه فهرست تشکل‌های اقتصادی فعال در کشور و...	۶۴/۵۶	۶۱/۶۷	۶۲/۶۴	۷۰/۵۰
۵	عملکرد اتاق‌ها در زمینه حذف تشکل‌های موازی، ادغام و یکپارچه‌سازی و انسجام در فعالیت‌های موازی تشکل‌ها	۵۰/۲۶	۴۵/۰۰	۴۸/۳۰	۵۷/۳۷
۶	مدنظر قرار دادن نظرات اصناف و تشکل‌های جدید اقتصادی سراسری توسط مسئولان	۴۲/۳۱	۴۱/۶۷	۴۱/۵۴	۴۴/۵۰
۷	تهیه و انتشار آمار و اطلاعات مورد نیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در کشور	۴۵/۰۶	۴۱/۶۷	۴۴/۶۲	۴۷/۳۷
۸	مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مختلف به واحدهای تولیدی کشور ساماندهی و کاهش یافته است.	۵۰/۲۵	۶۵/۰۰	۴۷/۱۷	۵۴/۰۰
۹	ساماندهی صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی در دستگاه‌های اجرایی در قالب پنجره واحد	۵۸/۶۱	۵۱/۶۷	۵۵/۲۸	۶۹/۵۰
۱۰	ایجاد تمامی مراحل فرایند تجارت خارجی کشور با ایجاد و استقرار سامانه‌های الکترونیکی به صورت مجازی	۴۲/۷۳	۳۵/۰۰	۴۲/۳۱	۴۶/۳۲
۱۱	قرار دادن ظرفیت‌های روابط خارجی در اختیار فعالان اقتصادی	۳۸/۰۸	۳۲/۵۰	۳۶/۶۷	۴۳/۳۳
۱۲	تسهیل تردد سرمایه‌گذاران خارجی و شرکای تجاری به ایران	۳۰/۶۶	۱۳/۳۳	۳۲/۸۰	۳۰/۵۰
۱۳	تاثیر شورای گفتگو در تبادل نظر دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	۵۹/۲۳	۵۵/۰۰	۶۰/۷۷	۵۶/۵۰
۱۴	عملکرد مطلوب شورای گفتگو در بررسی و رفع موانع کسب و کار و اتخاذ تصمیم مؤثر و...	۶۰/۱۳	۵۰/۰۰	۶۳/۴۶	۵۴/۵۰
۱۵	توجه و استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکل‌ها توسط شورای گفتگو	۶۱/۴۱	۵۰/۰۰	۶۵/۱۹	۵۵/۰۰
۱۶	اقدامات مؤثر شورای گفتگو برای ارتقای فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و...	۵۷/۰۵	۴۳/۳۳	۶۰/۹۶	۵۱/۰۰
۱۷	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در زمینه حذف یا تعمیم امتیازات موجود در قوانین و مقررات و...	۵۰/۱۳	۴۳/۳۳	۵۱/۳۷	۴۹/۰۰
۱۸	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در شناسایی واحدهای مشمول پرداخت مالیات	۴۳/۲۹	۳۳/۳۳	۴۷/۰۰	۳۷/۰۰
۱۹	نقش مؤثر شوراهای استانی گفتگوی دولت و بخش خصوصی در بهبود فضای کسب و کار	۵۴/۶۲	۳۶/۶۷	۵۸/۶۵	۴۹/۵۰
۲۰	بررسی و پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار و واحدهای استانی سؤالات نمایندگان تشکل‌ها و...	۴۶/۷۹	۳۸/۳۳	۴۵/۹۶	۵۱/۵۰
۲۱	تعیین مکان‌هایی برای فروشندگان کم‌سرمایه و تولیدکنندگان کوچک و متوسط توسط شهرداری‌ها	۳۹/۶۲	۲۵/۰۰	۴۰/۱۹	۴۲/۵۰
۲۲	ایجاد پایگاه جامع معاملات بخش عمومی	۴۱/۴۳	۳۶/۶۷	۳۸/۸۲	۴۹/۵۰
۲۳	در اولویت قرار دادن انجام معاملات و انتخاب طرف قرارداد در شرایط برابر، توسط دستگاه‌های اجرایی	۳۷/۷۹	۳۳/۳۳	۳۷/۱۲	۴۱/۰۵
۲۴	استفاده از فرم‌های یکنواخت توسط دستگاه‌های اجرایی در انعقاد قراردادها	۴۱/۵۶	۳۸/۳۳	۴۰/۷۷	۴۴/۷۴
۲۵	اطلاع‌رسانی هرگونه تغییرات در سیاست‌ها و... توسط دستگاه‌های اجرایی قبل از اجرا	۴۱/۴۳	۳۸/۳۳	۳۸/۸۵	۴۹/۴۷
۲۶	پرداخت خسارت به واحدهای تولیدی ناشی از قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات	۲۱/۹۲	۱۶/۶۷	۱۸/۰۸	۳۳/۵۰
۲۷	عدم استفاده اشخاص حقوقی از امتیازات و منافع تخصیص یافته به بخش خصوصی و تعاونی...	۳۲/۶۰	۳۱/۶۷	۳۰/۲۰	۳۹/۰۰
۲۸	عدم مداخله و نفوذ دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌های خصوصی، تعاونی و عمومی	۳۹/۶۱	۴۰/۰۰	۴۰/۱۹	۳۷/۸۹
۲۹	انجام اقدامات قانونی برای رسیدگی به اعتراض مؤدیان مالیاتی و پرداخت کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی	۵۵/۸۴	۵۵/۰۰	۵۵/۸۸	۵۶/۰۰
۳۰	ایجاد شعب دادگاه‌های تجاری	۴۸/۵۹	۴۳/۳۳	۵۱/۵۴	۴۲/۵۰
۳۱	ثبت آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقرر دستگاه در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار برای اطلاع عموم	۴۳/۷۲	۴۱/۶۷	۴۵/۹۶	۳۸/۵۰
۳۲	تحویل نسخه‌ای از قرارداد تسهیلات به مشتری در صورت درخواست	۴۵/۹۰	۳۶/۶۷	۴۵/۹۶	۴۸/۵۰
میانگین کل (احکام)		۴۷/۱۴	۴۰/۵۵	۴۷/۰۰	۴۹/۴۸

همان‌گونه که از اطلاعات این جدول نیز مشخص است فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار شرکت‌کننده در این نظرسنجی، میزان اجرا و تحقق اهداف منبعث از احکام قانون را معادل ۴۷/۱۴ درصد اعلام کرده‌اند که در این میان فعالان اقتصادی و خبرگان در بخش صنعت با ۴۹/۴۸ درصد و خبرگان بخش کشاورزی با ۴۰/۵۵ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین میزان تحقق احکام را اعلام داشته‌اند. همچنین از نظر خبرگان حوزه کسب و کار حکم «پرداخت خسارت به واحدهای تولیدی ناشی از قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات» با مقدار ۲۱/۹۲ درصد کمترین میزان تحقق و حکم «عملکرد اتاق‌ها در زمینه تهیه فهرست تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ...» با مقدار ۶۴/۶ درصد بیشترین میزان تحقق احکام را به خود اختصاص داده است.

جدول ۵- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک خبرگان سه اتاق بازرگانی، اصناف و تعاون از ۱۰۰ امتیاز

ردیف	سؤال (حکم)	کل	اتاق		
			بازرگانی	اصناف	تعاون
۱	ایجاد مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب در اتاق ایران	۵۱/۷۹	۴۶/۰۰	۴۱/۰۸	۶۳/۶۱
۲	درخواست و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها و تشکلهای توسط دولت پیش از تصمیم‌گیری‌های مرتبط با محیط کسب و کار	۵۴/۱۸	۹۰/۰۰	۴۵/۲۶	۵۸/۶۱
۳	استعلام نظر تشکلهای اقتصادی توسط دستگاه‌های اجرایی هنگام تدوین مقررات و ...	۵۳/۰۴	۷۴/۰۰	۴۷/۱۱	۵۶/۳۹
۴	عملکرد اتاق‌ها در زمینه تهیه فهرست تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ...	۶۴/۵۶	۷۶/۰۰	۵۷/۱۱	۷۰/۸۳
۵	عملکرد اتاق‌ها در زمینه حذف تشکلهای موازی، ادغام و یکپارچه‌سازی و انسجام در فعالیت‌های موازی تشکلهای	۵۰/۲۶	۸۲/۰۰	۳۷/۳۷	۵۹/۷۱
۶	مدنظر قرار دادن نظرات اصناف و تشکلهای جدید اقتصادی سراسری توسط مسئولان	۴۲/۳۱	۶۸/۰۰	۳۴/۳۲	۴۶/۹۴
۷	تهیه و انتشار آمار و اطلاعات موردنیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در کشور	۴۵/۰۶	۵۲/۰۰	۴۰/۵۴	۴۸/۸۶
۸	مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مختلف به واحدهای تولیدی کشور ساماندهی و کاهش یافته است.	۵۰/۲۵	۴۶/۰۰	۵۶/۳۲	۴۴/۴۴
۹	ساماندهی صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی در دستگاه‌های اجرایی در قالب پنجره واحد	۵۸/۶۱	۶۶/۰۰	۵۸/۱۶	۵۸/۰۶
۱۰	ایجاد تمامی مراحل فرایند تجارت خارجی کشور با ایجاد و استقرار سامانه‌های الکترونیکی به‌صورت مجازی	۴۲/۷۳	۳۷/۵۰	۴۳/۱۶	۴۲/۸۶
۱۱	قرار دادن ظرفیت‌های روابط خارجی در اختیار فعالان اقتصادی	۳۸/۰۸	۳۴/۰۰	۳۸/۰۰	۳۸/۷۹
۱۲	تسهیل تردد سرمایه‌گذاران خارجی و شرکای تجاری به ایران	۳۰/۶۶	۴۸/۰۰	۲۶/۵۷	۳۲/۲۲
۱۳	تاثیر شورای گفتگو در تبادل نظر دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	۵۹/۲۳	۶۴/۰۰	۵۸/۱۱	۵۹/۷۲
۱۴	عملکرد مطلوب شورای گفتگو در بررسی و رفع موانع کسب و کار و اتخاذ تصمیم مؤثر و ...	۶۰/۱۳	۶۲/۰۰	۵۸/۶۵	۶۱/۳۹
۱۵	توجه و استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکلهای توسط شورای گفتگو	۶۱/۴۱	۷۰/۰۰	۵۴/۳۲	۶۷/۵۰
۱۶	اقدامات مؤثر شورای گفتگو برای ارتقای فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و ...	۵۷/۰۵	۷۶/۰۰	۵۴/۸۶	۵۶/۶۷
۱۷	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در زمینه حذف یا تعمیم امتیازات موجود در قوانین و مقررات و ...	۵۰/۱۳	۶۴/۰۰	۴۸/۰۶	۵۰/۲۸
۱۸	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در شناسایی واحدهای مشمول پرداخت مالیات	۴۳/۲۹	۵۸/۰۰	۴۱/۴۳	۴۳/۰۶
۱۹	نقش مؤثر شوراهای استانی گفتگوی دولت و بخش خصوصی در بهبود فضای کسب و کار	۵۴/۶۲	۸۰/۰۰	۴۸/۳۸	۵۷/۵۰
۲۰	بررسی و پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار و واحدهای استانی سؤالات نمایندگان تشکلهای و ...	۴۶/۷۹	۶۰/۰۰	۴۵/۶۸	۴۶/۱۱
۲۱	تعیین مکان‌هایی برای فروشندگان کم‌سرمایه و تولیدکنندگان کوچک و متوسط توسط شهرداری‌ها	۳۹/۶۲	۴۸/۰۰	۳۵/۴۱	۴۲/۷۸
۲۲	ایجاد پایگاه جامع معاملات بخش عمومی	۴۱/۴۳	۷۲/۰۰	۳۶/۳۹	۴۲/۲۲

ردیف	سؤال (حکم)	کل	اتاق		
			بازرگانی	اصناف	تعاون
۲۳	در اولویت قرار دادن انجام معاملات و انتخاب طرف قرارداد در شرایط برابر، توسط دستگاه‌های اجرایی	۳۷/۷۹	۷۲/۵۰	۲۹/۷۳	۴۲/۲۲
۲۴	استفاده از فرم‌های یکنواخت توسط دستگاه‌های اجرایی در انعقاد قراردادها	۴۱/۵۶	۳۶/۰۰	۳۹/۴۶	۴۴/۵۷
۲۵	اطلاع‌رسانی هرگونه تغییرات در سیاست‌ها و ... توسط دستگاه‌های اجرایی قبل از اجرا	۴۱/۴۳	۶۶/۰۰	۴۰/۲۷	۳۹/۱۴
۲۶	پرداخت خسارت به واحدهای تولیدی ناشی از قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات	۲۱/۹۲	۳۸/۰۰	۱۸/۱۱	۲۳/۶۱
۲۷	عدم استفاده اشخاص حقوقی از امتیازات و منافع تخصیص یافته به بخش خصوصی و تعاونی...	۳۲/۶۰	۴۰/۰۰	۳۰/۲۸	۳۳/۸۹
۲۸	عدم مداخله و نفوذ دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌های خصوصی، تعاونی و عمومی	۳۹/۶۱	۷۰/۰۰	۳۸/۱۱	۳۶/۸۶
۲۹	انجام اقدامات قانونی برای رسیدگی به اعتراض مؤدیان مالیاتی و پرداخت کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی	۵۵/۸۴	۴۴/۰۰	۵۲/۵۰	۶۰/۸۳
۳۰	ایجاد شعب دادگاه‌های تجاری	۴۸/۵۹	۶۰/۰۰	۴۷/۵۷	۴۸/۰۶
۳۱	ثبت آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقررده دستگاه در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار برای اطلاع عموم	۴۳/۷۲	۷۰/۰۰	۳۷/۸۴	۴۶/۱۱
۳۲	تحویل نسخه‌ای از قرارداد تسهیلات به مشتری در صورت درخواست	۴۵/۹۰	۵۶/۰۰	۴۱/۸۹	۴۸/۶۱
میانگین کل احکام		۴۷/۱۴	۴۹/۱۸	۶۰/۱۷	۴۳/۴۹

همان‌گونه که از اطلاعات این جدول نیز مشخص است در حالی که به طور کلی فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار شرکت کننده در این نظرسنجی، میزان اجرا و تحقق اهداف احکام قانون را معادل ۴۷/۱۴ درصد اعلام کرده‌اند؛ اما در این میان، فعالان اقتصادی و خبرگان در اتاق اصناف با ۶۰/۱۷ درصد و خبرگان در اتاق اصناف با ۴۳/۴۹ درصد به ترتیب بیشترین و کمترین میزان تحقق احکام را اعلام داشته‌اند.

جدول ۶- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک اشخاص حقیقی/ حقوقی و جنس از ۱۰۰ امتیاز

ردیف	سؤال (حکم)	کل	شخص		جنس	
			حقیقی	حقوقی	مرد	زن
۱	ایجاد مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب در اتاق ایران	۵۱/۷۹	۴۰/۰۰	۵۴/۳۸	۵۱/۵۲	۵۳/۳۳
۲	درخواست و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها و تشکلات توسط دولت پیش از تصمیم‌گیری‌های مرتبط با محیط کسب و کار	۵۴/۱۸	۵۰/۷۱	۵۴/۹۲	۵۴/۱۸	۵۴/۱۷
۳	استعلام نظر تشکلات اقتصادی توسط دستگاه‌های اجرایی هنگام تدوین مقررات و ...	۵۳/۰۴	۴۴/۲۹	۵۴/۹۲	۵۲/۶۹	۵۵/۰۰
۴	عملکرد اتاق‌ها در زمینه تهیه فهرست تشکلات اقتصادی فعال در کشور و ...	۶۴/۵۶	۶۴/۲۹	۶۴/۶۲	۶۳/۸۸	۶۸/۳۳
۵	عملکرد اتاق‌ها در زمینه حذف تشکلات موزی، ادغام و یکپارچه‌سازی و انسجام در فعالیت‌های موزی تشکلات	۵۰/۲۶	۶۲/۸۶	۴۷/۵۰	۵۰/۴۵	۴۹/۱۷
۶	مدنظر قرار دادن نظرات اصناف و تشکلات جدید اقتصادی سراسری توسط مسئولان	۴۲/۳۱	۵۰/۰۰	۴۰/۶۳	۴۲/۷۳	۴۰/۰۰
۷	تهیه و انتشار آمار و اطلاعات موردنیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در کشور	۴۵/۰۶	۴۴/۲۹	۴۵/۲۴	۴۵/۲۳	۴۴/۱۷
۸	مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مختلف به واحدهای تولیدی کشور ساماندهی و کاهش یافته است.	۵۰/۲۵	۵۲/۱۴	۴۹/۸۵	۴۹/۸۵	۵۲/۵۰
۹	ساماندهی صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی در دستگاه‌های اجرایی در قالب پنجره واحد	۵۸/۶۱	۷۰/۷۱	۵۶/۰۰	۵۷/۹۱	۶۲/۵۰
۱۰	ایجاد تمامی مراحل فرایند تجارت خارجی کشور با ایجاد و استقرار سامانه‌های الکترونیکی به صورت مجازی	۴۲/۷۳	۴۳/۸۵	۴۲/۵۰	۴۴/۱۵	۳۵/۰۰
۱۱	قرار دادن ظرفیت‌های روابط خارجی در اختیار فعالان اقتصادی	۳۸/۰۸	۴۰/۰۰	۳۷/۶۷	۳۶/۸۹	۴۴/۱۷

ردیف	سؤال (حکم)	کل	شخص		جنس	
			حقیقی	حقوقی	مرد	زن
۱۲	تسهیل تردد سرمایه‌گذاران خارجی و شرکای تجاری به ایران	۳۰/۶۶	۳۷/۶۹	۲۹/۲۱	۳۱/۴۱	۲۶/۶۷
۱۳	تأثیر شورای گفتگو در تبادل نظر دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	۵۹/۲۳	۶۵/۳۸	۵۸/۰۰	۵۹/۵۵	۵۷/۵۰
۱۴	عملکرد مطلوب شورای گفتگو در بررسی و رفع موانع کسب و کار و اتخاذ تصمیم مؤثر و ...	۶۰/۱۳	۶۹/۲۳	۵۸/۳۱	۵۹/۷۰	۶۲/۵۰
۱۵	توجه و استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکلهای توسط شورای گفتگو	۶۱/۴۱	۷۶/۱۵	۵۸/۴۶	۶۱/۶۷	۶۰/۰۰
۱۶	اقدامات مؤثر شورای گفتگو برای ارتقای فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و ...	۵۷/۰۵	۶۹/۲۳	۵۴/۶۲	۵۷/۷۳	۵۳/۳۳
۱۷	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در زمینه حذف یا تعمیم امتیازات موجود در قوانین و مقررات و ...	۵۰/۱۳	۶۴/۶۲	۴۷/۱۹	۴۹/۸۵	۵۱/۶۷
۱۸	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در شناسایی واحدهای مشمول پرداخت مالیات	۴۳/۲۹	۵۷/۶۹	۴۰/۳۲	۴۱/۵۶	۵۲/۵۰
۱۹	نقش موثر شوراهای استانی گفتگوی دولت و بخش خصوصی در بهبود فضای کسب و کار	۵۴/۶۲	۶۳/۰۸	۵۲/۹۲	۵۴/۷۰	۵۴/۱۷
۲۰	بررسی و پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار و واحدهای استانی سؤالات نمایندگان تشکلهای و ...	۴۶/۷۹	۵۹/۲۳	۴۴/۳۱	۴۵/۶۱	۵۳/۳۳
۲۱	تعیین مکان‌هایی برای فروشندگان کم‌سرمایه و تولیدکنندگان کوچک و متوسط توسط شهرداری‌ها	۳۹/۶۲	۴۷/۶۹	۳۸/۰۰	۳۹/۰۹	۴۲/۵۰
۲۲	ایجاد پایگاه جامع معاملات بخش عمومی	۴۱/۴۳	۴۵/۳۸	۴۰/۶۳	۴۱/۰۸	۴۳/۳۳
۲۳	در اولویت قرار دادن انجام معاملات و انتخاب طرف قرارداد در شرایط برابر، توسط دستگاه‌های اجرایی	۳۷/۷۹	۴۷/۶۹	۳۵/۷۸	۳۷/۳۸	۴۰/۰۰
۲۴	استفاده از فرم‌های یکنواخت توسط دستگاه‌های اجرایی در انعقاد قراردادها	۴۱/۵۶	۴۲/۳۱	۴۱/۴۱	۴۱/۵۴	۴۱/۶۷
۲۵	اطلاع‌رسانی هرگونه تغییرات در سیاست‌ها و ... توسط دستگاه‌های اجرایی قبل از اجرا	۴۱/۴۳	۴۳/۸۵	۴۰/۹۴	۳۹/۶۹	۵۰/۸۳
۲۶	پرداخت خسارت به واحدهای تولیدی ناشی از قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات	۲۱/۹۲	۲۸/۴۶	۲۰/۶۲	۲۰/۰۰	۳۲/۵۰
۲۷	عدم استفاده اشخاص حقوقی از امتیازات و منافع تخصیص‌یافته به بخش خصوصی و تعاونی...	۳۲/۶۰	۳۹/۲۳	۳۱/۲۵	۳۲/۳۱	۳۴/۱۷
۲۸	عدم مداخله و نفوذ دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌های خصوصی، تعاونی و عمومی	۳۹/۶۱	۴۵/۳۸	۳۸/۴۴	۳۸/۶۲	۴۵/۰۰
۲۹	انجام اقدامات قانونی برای رسیدگی به اعتراض مؤدیان مالیاتی و پرداخت‌کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی	۵۵/۸۴	۶۵/۳۸	۵۳/۹۱	۵۳/۰۸	۷۰/۸۳
۳۰	ایجاد شعب دادگاه‌های تجاری	۴۸/۵۹	۶۵/۳۸	۴۵/۲۳	۴۶/۰۶	۶۲/۵۰
۳۱	ثبت آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقررده دستگاه در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار برای اطلاع عموم	۴۳/۷۲	۵۴/۶۲	۴۱/۵۴	۴۰/۱۵	۶۳/۳۳
۳۲	تحویل نسخه‌ای از قرارداد تسهیلات به مشتری در صورت درخواست	۴۵/۹۰	۵۶/۹۲	۴۳/۶۹	۴۲/۲۷	۶۵/۸۳
میانگین کل احکام		۴۷/۱۴	۵۳/۲۲	۴۸/۵۰	۴۶/۵۰	۵۰/۷۰

همان‌گونه که از اطلاعات این جدول نیز مشخص است در حالی که به طور کلی فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار شرکت‌کننده در این نظرسنجی، میزان اجرا و تحقق احکام قانون را معادل ۴۷/۱۴ درصد اعلام کرده‌اند؛ اما در این میان، فعالان اقتصادی و خبرگان با شخصیت حقوقی (۵۳/۲۲)، میزان تحقق احکام را بیشتر از اشخاص حقیقی (۴۸/۵۰) ارزیابی کرده‌اند. همچنین زنان با امتیاز ۵۰/۷۰، میزان تحقق احکام را بیشتر از مردان (۴۶/۵۰) اعلام داشته‌اند.

جدول ۷- نظر خبرگان در مورد میزان اجرا و تحقق احکام قانون به تفکیک مدرک و گروه تحصیلی از ۱۰۰ امتیاز

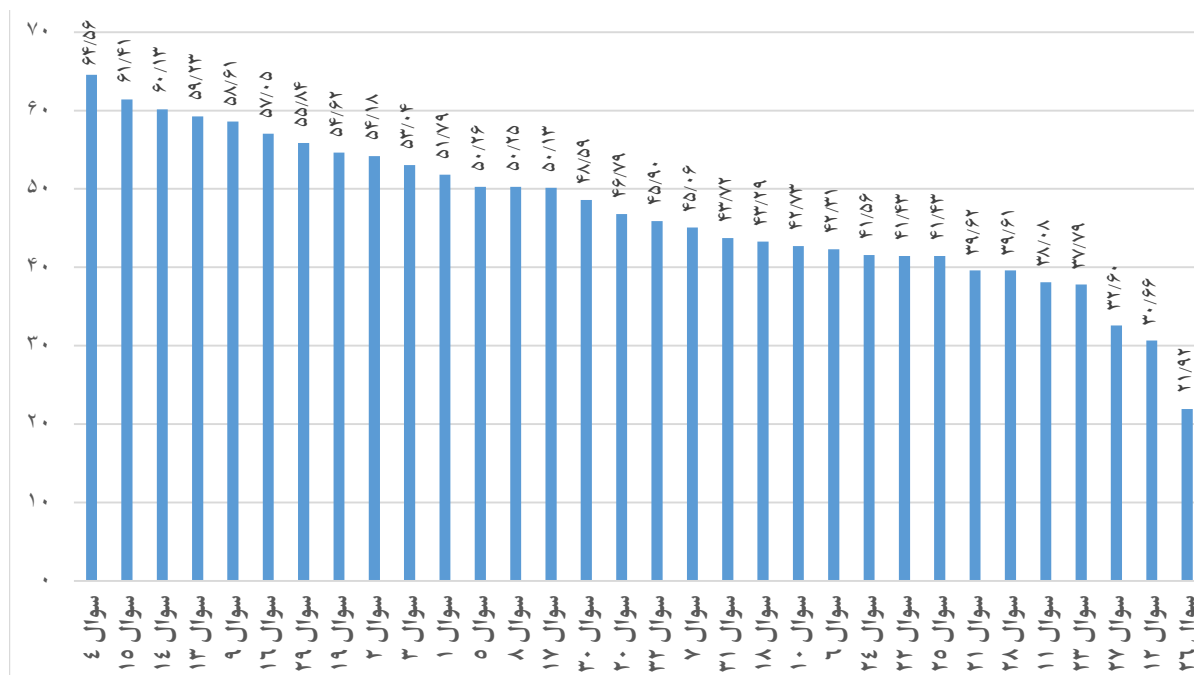
ردیف	سؤال (حکم)	کل	مدرک تحصیلی				گروه تحصیلی		
			دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردانی و کمتر	علوم انسانی	مهندسی	سایر رشته‌ها
۱	ایجاد مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب در اتاق ایران	۵۱/۷۹	۷۱/۸۲	۴۲/۰۰	۶۰/۰۰	۳۱/۲۵	۵۱/۳۵	۶۴/۱۷	۲۸/۳۳
۲	درخواست و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها و تشکل‌ها توسط دولت پیش از تصمیم‌گیری‌های مرتبط با محیط کسب و کار	۵۴/۱۸	۵۵/۸۳	۵۳/۶۷	۵۸/۲۸	۳۸/۷۵	۵۲/۰۸	۶۸/۳۳	۲۵/۰۰
۳	استعلام نظر تشکل‌های اقتصادی توسط دستگاه‌های اجرایی هنگام تدوین مقررات و ...	۵۳/۰۴	۶۲/۵۰	۴۷/۶۷	۵۶/۲۱	۴۷/۵۰	۴۹/۸۱	۶۲/۵۰	۵۱/۶۷
۴	عملکرد اتاق‌ها در زمینه تهیه فهرست تشکل‌های اقتصادی فعال در کشور و ...	۶۴/۵۶	۷۰/۰۰	۶۶/۰۰	۶۵/۸۶	۴۶/۲۵	۶۳/۲۱	۷۰/۰۰	۶۱/۶۷
۵	عملکرد اتاق‌ها در زمینه حذف تشکل‌های موازی، ادغام و یکپارچه‌سازی و انسجام در فعالیت‌های موازی تشکل‌ها	۵۰/۲۶	۴۳/۶۴	۵۶/۶۷	۵۰/۰۰	۳۶/۲۵	۴۹/۸۱	۵۵/۰۰	۳۱/۶۷
۶	مدنظر قرار دادن نظرات اصناف و تشکل‌های جدید اقتصادی سراسری توسط مسئولان	۴۲/۳۱	۴۹/۱۷	۳۷/۳۳	۴۸/۵۷	۲۸/۷۵	۴۰/۵۸	۵۲/۵۰	۳۳/۳۳
۷	تهیه و انتشار آمار و اطلاعات موردنیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران در کشور	۴۵/۰۶	۵۲/۵۰	۴۵/۶۷	۴۶/۰۷	۲۵/۷۱	۴۳/۲۷	۵۸/۱۸	۴۵/۰۰
۸	مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی مختلف به واحدهای تولیدی کشور ساماندهی و کاهش یافته است.	۵۰/۲۵	۴۷/۵۰	۴۷/۶۷	۵۸/۶۲	۳۳/۷۵	۴۶/۶۰	۵۵/۰۰	۷۵/۰۰
۹	ساماندهی صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی در دستگاه‌های اجرایی در قالب پنجره واحد	۵۸/۶۱	۶۰/۸۳	۶۲/۰۰	۵۷/۵۹	۴۶/۲۵	۶۰/۱۹	۶۲/۵۰	۵۳/۳۳
۱۰	ایجاد تمامی مراحل فرایند تجارت خارجی کشور با ایجاد و استقرار سامانه‌های الکترونیکی به صورت مجازی	۴۲/۷۳	۴۶/۶۷	۳۶/۳۳	۵۶/۶۷	۱۳/۷۵	۴۱/۸۹	۵۱/۸۲	۴۸/۳۳
۱۱	قرار دادن ظرفیت‌های روابط خارجی در اختیار فعالان اقتصادی	۳۸/۰۸	۳۹/۱۷	۳۶/۳۰	۴۵/۹۳	۱۲/۸۶	۴۰/۰۰	۴۵/۴۵	۲۶/۶۷
۱۲	تسهیل تردد سرمایه‌گذاران خارجی و شرکای تجاری به ایران	۳۰/۶۶	۳۸/۳۳	۳۰/۰۰	۳۲/۵۹	۱۵/۰۰	۲۸/۸۰	۳۸/۳۳	۲۶/۶۷
۱۳	تاثیر شورای گفتگو در تبادل نظر دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	۵۹/۲۳	۷۶/۶۷	۵۱/۳۸	۶۴/۴۸	۴۲/۵۰	۶۰/۷۷	۶۸/۳۳	۵۳/۳۳
۱۴	عملکرد مطلوب شورای گفتگو در بررسی و رفع موانع کسب و کار و اتخاذ تصمیم مؤثر و ...	۶۰/۱۳	۷۹/۱۷	۵۳/۱۰	۶۵/۵۲	۳۷/۵۰	۶۲/۵۰	۶۵/۸۳	۵۶/۶۷
۱۵	توجه و استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکل‌ها توسط شورای گفتگو	۶۱/۴۱	۷۶/۶۷	۵۳/۷۹	۶۸/۲۸	۴۱/۲۵	۶۲/۳۱	۷۶/۶۷	۵۶/۶۷
۱۶	اقدامات مؤثر شورای گفتگو برای ارتقای فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و ...	۵۷/۰۵	۷۴/۱۷	۴۸/۹۷	۶۱/۷۲	۴۳/۷۵	۵۸/۴۶	۶۷/۵۰	۵۶/۶۷
۱۷	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در زمینه حذف یا تعمیم امتیازات موجود در قوانین و مقررات و ...	۵۰/۱۳	۶۷/۵۰	۴۰/۷۱	۵۷/۹۳	۲۸/۷۵	۴۷/۸۴	۵۶/۶۷	۵۵/۰۰

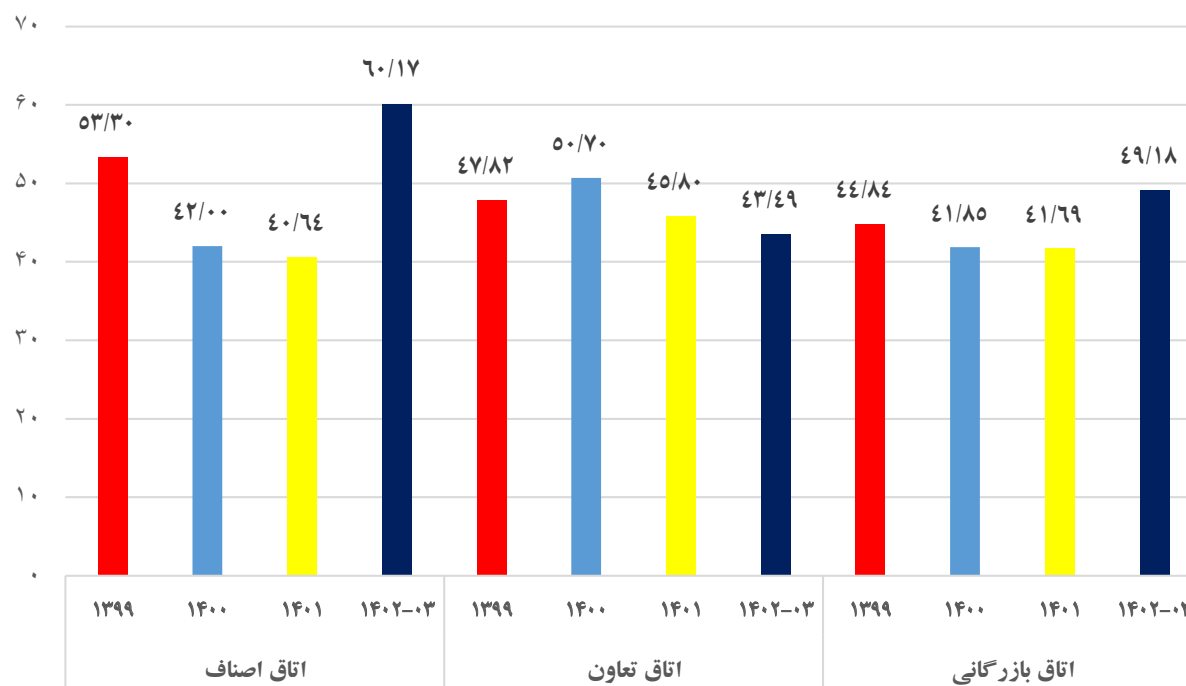
ردیف	سؤال (حکم)	کل	مدرک تحصیلی				گروه تحصیلی	
			دکتری	کارشناسی ارشد	کارشناسی	کاردانی و کمتر	علوم انسانی	مهندسی
۱۸	اقدامات مؤثر شورای گفتگو در شناسایی واحدهای مشمول پرداخت مالیات	۴۳/۲۹	۴۵/۰۰	۳۶/۲۱	۵۴/۶۴	۲۴/۲۹	۴۳/۴۰	۴۹/۱۷
۱۹	نقش مؤثر شوراهای استانی گفتگوی دولت و بخش خصوصی در بهبود فضای کسب و کار	۵۴/۶۲	۶۷/۵۰	۴۵/۵۲	۶۳/۴۵	۳۶/۲۵	۵۵/۰۰	۶۶/۶۷
۲۰	بررسی و پاسخگویی دستگاه‌های اجرایی مرتبط با محیط کسب و کار و واحدهای استانی سؤالات نمایندگان تشکلهای و ...	۴۶/۷۹	۴۹/۱۷	۳۶/۵۵	۵۹/۶۶	۳۳/۷۵	۴۹/۴۲	۵۵/۰۰
۲۱	تعیین مکان‌هایی برای فروشندگان کم‌سرمایه و تولیدکنندگان کوچک و متوسط توسط شهرداری‌ها	۳۹/۶۲	۴۵/۸۳	۳۲/۷۶	۴۶/۵۵	۳۰/۰۰	۳۹/۴۲	۵۵/۰۰
۲۲	ایجاد پایگاه جامع معاملات بخش عمومی	۴۱/۴۳	۴۸/۳۳	۳۷/۹۳	۴۳/۵۷	۳۶/۲۵	۴۲/۱۶	۵۰/۰۰
۲۳	در اولویت قرار دادن انجام معاملات و انتخاب طرف قرارداد در شرایط برابر، توسط دستگاه‌های اجرایی	۳۷/۷۹	۳۷/۵۰	۳۲/۴۱	۴۴/۸۳	۳۱/۴۳	۳۶/۴۷	۵۲/۵۰
۲۴	استفاده از فرم‌های یکنواخت توسط دستگاه‌های اجرایی در انعقاد قراردادها	۴۱/۵۶	۴۰/۰۰	۴۱/۷۲	۴۸/۵۷	۱۸/۷۵	۴۱/۱۸	۵۰/۸۳
۲۵	اطلاع‌رسانی هرگونه تغییرات در سیاست‌ها و ... توسط دستگاه‌های اجرایی قبل از اجرا	۴۱/۴۳	۳۹/۰۹	۴۰/۶۹	۴۳/۷۹	۳۸/۷۵	۳۹/۴۲	۵۴/۱۷
۲۶	پرداخت خسارت به واحدهای تولیدی ناشی از قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات	۲۱/۹۲	۱۵/۸۳	۱۵/۸۶	۳۱/۷۲	۱۷/۵۰	۱۸/۰۸	۲۸/۳۳
۲۷	عدم استفاده اشخاص حقوقی از امتیازات و منافع تخصیص‌یافته به بخش خصوصی و ... تعاونی ...	۳۲/۶۰	۲۲/۵۰	۲۷/۹۳	۴۵/۰۰	۲۱/۲۵	۳۳/۵۳	۳۳/۳۳
۲۸	عدم مداخله و نفوذ دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌های خصوصی، تعاونی و عمومی	۳۹/۶۱	۳۷/۵۰	۳۵/۵۲	۴۴/۲۹	۴۱/۲۵	۳۵/۱۹	۶۸/۱۸
۲۹	انجام اقدامات قانونی برای رسیدگی به اعتراض مؤدیان مالیاتی و پرداخت‌کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی	۵۵/۸۴	۶۰/۰۰	۵۲/۱۴	۶۴/۱۴	۳۲/۵۰	۵۱/۷۶	۶۹/۱۷
۳۰	ایجاد شعب دادگاه‌های تجاری	۴۸/۵۹	۴۵/۸۳	۴۱/۷۲	۵۹/۶۶	۳۷/۵۰	۴۶/۳۵	۶۵/۰۰
۳۱	ثبت آیین‌نامه، دستورالعمل یا بخشنامه یا مقررده دستگاه در پایگاه اطلاعات قوانین و مقررات مرتبط با محیط کسب و کار برای اطلاع عموم	۴۳/۷۲	۴۳/۳۳	۳۸/۹۷	۴۹/۶۶	۴۰/۰۰	۴۴/۲۳	۴۷/۵۰
۳۲	تحويل نسخه‌ای از قرارداد تسهیلات به مشتری در صورت درخواست	۴۵/۹۰	۴۰/۰۰	۴۶/۹۰	۵۱/۳۸	۳۱/۲۵	۴۳/۸۵	۴۵/۸۳
میانگین		۴۷/۱۴	۵۱/۶۳	۴۳/۱۷	۵۳/۳۴	۳۲/۷۸	۴۶/۳۹	۵۶/۴۲

همان‌گونه که از اطلاعات این جدول نیز مشخص است، فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار دارای مدرک تحصیلی کارشناسی (۵۳/۳۴) و دارندگان مدرک تحصیلی کاردانی و کمتر (۳۲/۷۸)، به ترتیب بیشترین و کمترین میزان تحقق احکام را ارزیابی کرده‌اند. علاوه بر آن، دارندگان مدرک مهندسی (۵۶/۴۲) بیشترین و دارندگان مدرک در سایر رشته‌های تحصیلی (۴۴/۱۱)، کمترین میزان تحقق احکام را اعلام داشته‌اند.

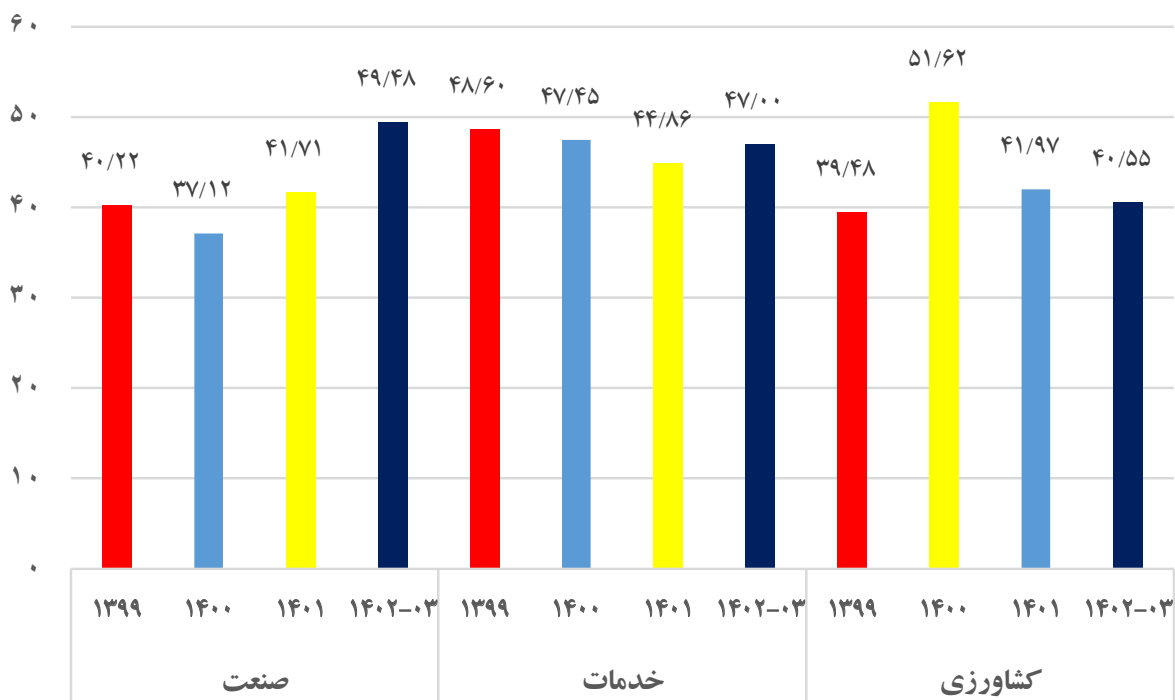
نمودار ۱- میانگین نظرات خبرگان به هریک از سوالات نظرسنجی

نمودار ۲- میانگین نمرات نظر خبرگان به تفکیک سه اتاق و مقایسه با سه سال گذشته

نمودار ۳- میانگین نمرات نظر خبرگان به تفکیک رشته فعالیت و مقایسه با سه سال گذشته

نکته: در هر سه نمودار فوق، دامنه تغییرات بین صفر تا صد است ولی برای برای بهتر دیده شدن اختلاف‌ها و تفاوت‌ها بین هر گروه، مقیاس نمودارها در محدوده مقادیر درصدهای موجود در نظر گرفته شده است.

ب: نتایج بخش پیشنهاد اصلاح و بازنگری و بیان دیدگاه‌های کلی شامل ۳ پرسش تشریحی

در این بخش، ۳ پرسش باز در زمینه نیاز به اصلاح، حذف و یا بازنگری در مواد قانون و پیشنهادهای اصلاحی آنان برای بهتر اجرا شدن قانون از فعالان اقتصادی به شرح زیر پرسیده شد:

۱. به نظر شما کدام یک از مواد و یا تبصره‌های قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، کارایی و اثربخشی لازم را ندارند و یا نیاز به اصلاح و بازنگری دارند؟
۲. به طور کلی نظر خود در رابطه با میزان اثربخشی قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در بهتر شدن فضای کسب و کار کشور را بیان فرمایید.
۳. پیشنهادهای خود برای اجرای هرچه بهتر قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار را بیان فرمایید.

در ادامه این بخش، نظرهای آن دسته از فعالان اقتصادی که به طور جامع‌تری به پرسش‌های فوق پاسخ داده بودند عیناً آورده شده و سعی شده تا به سایر نظرها هم با رعایت عدم تکرار موضوع و موجز بودن گزارش پرداخته شود.

۱- به نظر شما کدام یک از مواد و یا تبصره‌های قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، کارایی و اثربخشی لازم را ندارند و یا نیاز به اصلاح و بازنگری دارند؟

• **مواد ۲ و ۳:** با وجود تأکید قانون بر شفافیت اطلاعات اقتصادی، فقدان سامانه‌های یکپارچه و جامع برای ارائه داده‌ها به بخش خصوصی یکی از نقاط ضعف اجرای قانون است که نیازمند بازنگری در ابزارها و سازوکارهای اجرایی می‌باشد. در انتهای ماده ۲ این قانون ذکر شده است که دولت هرگاه صلاح بداند، این موضوع را به تشکلهای ابلاغ کرده و برای تصمیم‌گیری با آنها مشورت نماید؛ این بند دارای اشکالات جدی است و لازم است حذف گردد. ماده ۲ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در صورت اجرای کامل، می‌تواند نقش مؤثری در بهبود مستمر وضعیت محیط کسب و کار ایفا کند، با این حال، در حال حاضر مکانیزم الزام‌آور برای اجرای آن وجود ندارد و لازم است سازوکارهای تشویقی یا تنبیهی برای دستگاه‌های اجرایی تعریف شده و یک نهاد نظارتی مستقل جهت بررسی عملکرد ایجاد شود. طی ده سال گذشته، با وجود الزام دولت به دریافت نظر اتاق‌های بازرگانی و تشکلهای اقتصادی در تدوین و اصلاح مقررات، مفاد مواد ۲ و ۳ به صورت موردی و بسیار محدود اجرایی شده است. یکی از دلایل اصلی این موضوع، فقدان ضمانت اجرایی است. در واقع، این قانون دارای تکالیف اجرایی است، اما ابزار تنبیهی یا ضمانت اجرایی در صورت استنکاف دستگاه‌ها تعریف نشده است. مشخص نیست که در صورت عدم اجرای قانون توسط دستگاه‌های اجرایی، چه جریمه‌ای برای آنها در نظر گرفته می‌شود و همچنین اگر در هنگام تغییر ناگهانی قوانین و مقررات، از بخش خصوصی نظرخواهی نشود و بخش خصوصی متضرر گردد، کدام نهاد یا دستگاه مسئول جبران خسارت خواهد بود. این مسائل مهم تاکنون به‌طور جدی مورد بررسی قرار نگرفته‌اند.

• **تبصره ماده ۴:** قانون در خصوص ارتقای جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های جهانی تاکنون به نظر می‌رسد اجرایی نشده است؛ در صورت اجرا، اثربخش و کارآمد بود و نیازمند بازنگری در سازمان و دستگاه‌های مجری است.

• **ماده ۵:** فهرست ملی تشکلهای اقتصادی و جلوگیری از فعالیت‌های موازی. هنوز بسیاری از حوزه‌های اقتصادی از نبود تشکلهای قوی رنج می‌برند یا تشکلهای موازی بدون همکاری موثر وجود دارند. علاوه بر این سلیقه‌ای عمل کردن دستگاه‌ها در پذیرش یا رد تشکلهای اقتصادی موجب شده است که برخی تشکلهای موثر به حاشیه رانده شوند.

• **ماده ۶:** در زمینه به‌روزرسانی اطلاعات آماری مورد نیاز فعالان اقتصادی و سرمایه‌گذاران به‌صورت کامل اجرا نمی‌شود. همچنین، تعیین اقلام آماری مورد نیاز باید توسط مرکز پژوهش‌های اتاق ایران انجام شود، نه شورای گفت‌وگو، زیرا این موضوع

نیازمند تخصص و جنبه پژوهشی است و نه صرفاً یک فعالیت اجرایی.

• **ماده ۸:** با وجود تأکید قانون بر حذف مراجعات حضوری در فرآیندهای تجاری و موظف بودن وزارت صنعت، معدن و تجارت به الکترونیکی کردن این فرآیندها و دریافت اطلاعات از سایر وزارتخانه‌ها، در عمل بسیاری از بخش‌های دولتی هنوز نیازمند مراجعه حضوری هستند و سامانه‌های موازی در دستگاه‌های مختلف وجود دارد. نبود اجرای یکپارچه این ماده و فقدان وحدت رویه در نهادهای اجرایی باعث شده است برخی سازمان‌ها به طور کامل دیجیتالی شوند، در حالی که برخی دیگر همچنان به روش‌های سنتی پایبندند. همچنین سامانه‌های مرتبط با ثبت سفارش، گمرک، وزارت اقتصاد، تأمین اجتماعی و دیگر نهادهای اجرایی از ثبات عملیاتی برخوردار نبوده و تغییرات ناگهانی و غیرهماهنگ در آن‌ها، بدون مشورت و هماهنگی کافی با بخش خصوصی، اختلالات جدی در فرآیندهای تجاری، صادرات و واردات به وجود آورده است.

• **ماده ۹:** که بر بهره‌مندی تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران داخلی از ظرفیت‌های وزارت امور خارجه تأکید دارد، به صورت کامل اجرایی نشده است.

• **ماده ۱۰:** این ماده به تسهیل تجارت خارجی و رفع موانع صادرات و واردات پرداخته است، اما پیچیدگی قوانین گمرکی، تأثیر تحریم‌ها و ناهماهنگی بین مقررات دستگاه‌های مختلف، روند تجارت خارجی را دشوار ساخته‌اند. در بازنگری این ماده لازم است تأکید ویژه‌ای بر افزایش هماهنگی میان دستگاه‌های گمرکی، سازمان توسعه تجارت و دیگر نهادهای مرتبط صورت گیرد.

• **ماده ۱۱:** شوراهاى گفت‌وگو گرچه نقش مهمی در حل مسائل اقتصادی دارند، اما مصوبات آن‌ها از ضمانت اجرایی کافی برخوردار نیستند. برای افزایش اثربخشی، پیشنهاد می‌شود ضمانت‌های اجرایی مشخص و الزام‌آور برای مصوبات شورا تعریف شود.

• **ماده ۱۸:** این ماده با هدف حمایت از تعاونی‌ها تصویب شده، اما به دلیل نبود تعاونی‌های ساختمانی در زمان تصویب، انجمن‌های صنفی به صورت موازی آن را در اختیار گرفته‌اند. همچنین معاونت روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با صدور نامه‌هایی، این ماده را ویژه انجمن‌ها دانسته و تعاونی‌ها را مستثنی کرده است. بنابراین، بازنگری و ابلاغ صریح این ماده برای شمول تعاونی‌ها ضروری است.

• **ماده ۲۳:** در خصوص قراردادهای یکسان اجرایی نشده است، اگرچه تکلیف‌هایی در این زمینه ذکر شده، اما نیازمند تأکید و پیگیری جدی‌تری می‌باشد.

• **ماده ۲۴:** در خصوص ماده ۲۴ که بر شفاف‌سازی سیاست‌ها و برنامه‌های اقتصادی و اطلاع‌رسانی آن‌ها از طریق رسانه‌های گروهی تأکید دارد، معمولاً این موضوع به طور کامل اجرا نمی‌شود.

• **ماده ۲۵:** این ماده تأکید دارد که واحدهای تولیدی نباید در اولویت قطع خدمات انرژی قرار گیرند، اما در عمل صنایع کوچک و متوسط بیشترین آسیب را از قطع برق و گاز متحمل می‌شوند. همچنین در این ماده ذکر شده است که سازمان مدیریت و برنامه ریزی سالانه اعتبار لازم را برای قراردادهای بیمه‌ای، به ویژه در زمینه قطع برق و گاز واحدهای تولیدی جهت جبران خسارت پیش بینی با این حال، شرکت‌های خدمات‌رسان انگیزه و الزام لازم برای اجرای این بند و پیگیری آن ندارند. عدم اجرای هماهنگ این ماده و اتخاذ تصمیمات خلق الساعه در مدیریت انرژی باعث شده است که تولیدکنندگان در زمان بحران بدون حمایت مناسب باقی بمانند.

• **ماده ۲۹:** تشکیل دادگاه‌های تجاری هنوز اجرایی نشده و در متن قانون نیز الزامی برای آن تعیین نشده است.

• **ماده ۳۰:** علیرغم تدوین آئین‌نامه اجرایی، همچنان دستگاه‌ها از اجرای آن استنکاف می‌کنند و حتی تعریف سامانه ۲۴۳۰ که تنها نوعی ابزار پسینی است، در صورت وجود خلا قانونی نظارت پیشینی، از کارایی لازم برخوردار نیست.

۲- به طور کلی نظر خود در رابطه با میزان اثربخشی قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در بهتر شدن فضای کسب و کار کشور را بیان فرمایید.

• قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار اگر درست اجرا شود یکی از اثربخش‌ترین قوانین برای بهبود کسب و کار است. حتی در

حال حاضر که برخی مواد آن اصلاً اجرا نشده یا نمی‌شود باز هم این قانون اثربخش است به ویژه در مورد شورای گفتگو. در واقع نظر به اینکه شورای گفتگو، کارگروهی تحت عنوان کمیته کارشناسی تشکیل داده و نظرات اتاق‌ها را دریافت و در جلسه رسمی مطرح می‌نماید، تاکنون رضایت نسبی را ایجاد نموده است و با استمرار آن می‌توان حلال مشکلات موجود و احتمالی آینده باشد (هرچند که انتظار بیشتری از شورا می‌رود).

- قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار یک قانون مترقی در این حوزه است که تا حدودی از جامعیت کافی نیز برخوردار است اما به دلیل فقدان پشتوانه و ضمانت اجرایی و نبود ابزار کنترلی برای اجرای قانون و ضعف دولت در نظارت بر دستگاه‌های مشمول قانون، اثرات اجرای دقیق آن به ندرت مشاهده می‌شود و در برخی موارد تفسیر به رای می‌گردد. نتایج حاصل از پایش قانون در سال ۱۴۰۱ توسط اتاق ایران نیز میزان اجرای احکام قانون را معادل ۵۹/۴۴ درصد به دست آورده است که در مقایسه با سال گذشته حاکی از کاهش بیش از ۵ واحدی در اجرای قانون است. با تسهیل در ایجاد راهکارهای مناسب جهت به اجرا درآمدن مفاد قانون، نظارت بر حسن اجرای قانون و افزودن ضمانت اجرایی دولت در خصوص میزان خسارت برای فعالان اقتصادی در بخش خصوصی، این قانون اثربخش خواهد بود و موجبات رشد و ارتقای واحدهای تولیدی، ایجاد فضای مساعد کارآفرینی و اشتغال پایدار با عملکرد موثر بنگاه‌های تولیدی شکل خواهد گرفت.

- قانون بهبود دارای از هم‌گسیختگی است. ارتباط موثر و معنادار بین برخی مواد پس از ایجاد ضمانت اجرایی لازم، می‌تواند به افزایش اثربخشی کمک کند.

- بعضی موارد اجرایی این قانون در سطح استان قابل انجام نیستند و باید از طریق هیئت مقررات‌زدایی پیگیری شوند.

- اگر زیرساخت‌هایی مانند تأمین پایدار آب، برق و انرژی فراهم باشد، فعال اقتصادی خود می‌تواند به بهبود فضای کسب و کار کمک کند.

- با توجه به عدم اجرای درست بسیاری از مواد قانون مذکور می‌توان میزان اثربخشی این قانون را به طور نسبی حدود ۳۰ تا ۵۰ درصد تخمین زد که این رقم کمتر از حد انتظار می‌باشد و با در نظر گرفتن تمهیدات لازم جهت اجرای کامل قانون این میزان به طور قطع افزایش خواهد یافت.

- اثربخشی این قانون محدود بوده است، چرا که مشکلات اساسی تولید، توزیع و عرضه در کشور همچنان باقی است و اعضای تشکل‌ها با مسائل فراوانی مواجه‌اند که روز به روز بر مشکلاتشان افزوده می‌شود.

- یکی از مهمترین چالش‌های موجود، تغییرات ناگهانی و بدون اطلاع‌رسانی در سامانه‌های دیجیتال مرتبط با تجارت و اقتصاد است. این بی‌ثباتی نه تنها باعث ایجاد مشکلات در فرایندهای تجاری می‌شود، بلکه اعتبار اصلاحات دیجیتال را نیز کاهش می‌دهد. برای افزایش اثربخشی این قانون، نیاز به نظارت دقیق تر بر اجرای آن و جلوگیری از تصویب مقررات متناقض و خلق الساعه وجود دارد.

- قانون بهبود تا اوایل سال ۱۴۰۰ در محیط کسب و کار مفید بوده اما در حال حاضر مفید نیست و نیازمند تغییرات بنیادی می‌باشد.

- به طور کلی، تمامی قوانین مصوب مجلس شورای اسلامی به دلیل منوط بودن به تدوین آیین‌نامه‌های اجرایی در ساختار دولت، اثربخشی و کارایی خود را از دست می‌دهند که این موضوع درباره قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار نیز صدق می‌کند.

- این قانون در برخی حوزه‌ها، به ویژه در ارتقای گفت‌وگو بین دولت و بخش خصوصی و شناسایی مشکلات، اثرگذار بوده است.

- قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار که در سال ۱۳۹۰ به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده به طور کلی تأثیر مثبتی بر فضای کسب و کار کشور داشته است. با اینحال میزان اثربخشی آن در عمل، به دلایل مختلفی از جمله ضعف در ضمانت اجرا، اعمال سلیقه ای توسط نهادهای اجرایی، برقرار نبودن هماهنگی مورد انتظار بین نهادهای مقاومت در برابر تغییر، پیچیدگی بروکراسی و نبود نظارت کافی محدود بوده است. تا زمانی که این موارد رفع نشود تأثیر آن بر بهبود واقعی محیط کسب و کار محدود خواهد بود. پیشنهادات برای بهبود اثربخشی قانون عبارتند از: تقویت ضمانت اجرایی مصوبات شوراهای گفت‌وگو، افزایش

شفافیت اطلاعات اقتصادی و هماهنگی بین نهادها، حمایت ویژه از کسب و کارهای کوچک و متوسط و استارت‌آپ‌ها، توسعه زیرساخت‌های دیجیتال و ایجاد نظام پایش و ارزیابی، نظارت، سازگاری با شرایط اقتصادی، پاسخگویی به نیازهای کسب و کارها و کاهش فرآیندهای اداری زائد. هرچه میزان اثربخشی قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار بیشتر باشد و محیط کسب و کار شفاف تر و رقابتی تر شکل گیرد، در این صورت عاملی جهت افزایش سلامت اقتصادی کشور بوده و منجر به بهبود شاخص‌های اقتصادی می‌شود. همچنین این قانون هر چه اثربخش‌تر باشد باعث جذب سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی شده و در نهایت ایجاد اشتغال و رشد اقتصادی کشور را بوجود می‌آورد.

- این قانون از محدود قوانین مؤثر در بهبود فضای کسب و کار بخش خصوصی محسوب می‌شود.
- بهره‌گیری بیشتر از ظرفیت بخش خصوصی در تدوین بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها، خروج دولت و نهادهای عمومی غیردولتی از جمله شهرداری‌ها از اقتصاد و بنگاه‌داری و تمرکز آنها صرفاً بر نظارت بر بخش تعاون و خصوصی، حذف یا ادغام دستگاه‌های موازی، و جلوگیری از نفوذ مدیران دولتی در اتحادیه‌ها، کانون‌ها و انجمن‌های ذی‌ربط ضروری است.
- بهره‌گیری از توانمندی‌های بخش تعاون، بخصوص در حمل و نقل شهری و برون شهری و جمع‌آوری اطلاعات و نظرسنجی مخاطبان میزان اثربخشی را افزایش خواهد داد.
- همکاری مؤثر با شورای گفتگو به منظور تسهیل فرآیند ایجاد و استمرار فعالیت کسب و کارها ضروری است.
- شورای گفتگوی دولت و بخش خصوص رکن اصلی قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار است اما مصوبات آن ضمانت اجرایی کافی ندارند و اغلب در بروکراسی اداری مغفول واقع می‌شوند.
- با نظارت دقیق بر اجرای مواد ۲۴ و ۳۰ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و آیین‌نامه‌های اجرایی مرتبط، از تغییرات مکرر قوانین و مقررات سازمان‌ها به‌ویژه وزارت صمت و گمرک جلوگیری شود.
- با همکاری بخش خصوصی، قوانین، مقررات و رویه‌های مانع تولید و سرمایه‌گذاری در دستگاه‌های اجرایی مربوطه شناسایی و با استفاده از ظرفیت‌های داخلی دستگاه‌ها یا نهادهایی مانند هیأت مقررات‌زدایی، شورای رقابت و شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، اصلاح و تسهیل شوند.
- مجوزها و بخشنامه‌های خلق الساعه همچنان یکی از بزرگترین چالش‌های فعالان اقتصادی در تعامل با دولت محسوب می‌شوند.
- هماهنگی میان دو بخش اصلی تصمیم‌ساز کشور، یعنی دولت و مجلس، می‌تواند به جای افزودن مشکلات، راه حل‌های مؤثری برای چالش‌های موجود ارائه دهد. اجرای صحیح و به موقع قوانین، مانند قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، می‌تواند به تحقق سریع‌تر و بهتر منافع ملی کمک کند. با این حال، به جز ایجاد چند شورا که مسئولیت آنها بر عهده اتاق بازرگانی بوده، سایر نهادها فعالیت چشم‌گیری در این حوزه انجام نداده‌اند.
- یکی از نکات کلیدی در بهبود وضعیت، تقویت نقش تشکلهای در حوزه‌های مدنی، صنفی و تخصصی است. در قوانین مصوب، از جمله برنامه‌های پنج‌ساله پنجم و ششم توسعه و قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، به جایگاه تشکلهای در فرآیند تصمیم‌سازی تأکید شده است. این قانون در ۷ ماده به طور مستقیم وظایف تشکلهای اقتصادی را مشخص کرده و در ۶ ماده دیگر، وظایف شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی را به عنوان پل ارتباطی میان تشکلهای اقتصادی و سایر نهادها تعریف کرده است.
- قوانین و مقررات باید به گونه‌ای طراحی شوند که اجرای آنها برای کسب و کارها ساده و قابل فهم باشد. پیچیدگی‌ها و فرآیندهای غیرضروری ممکن است بار اضافی بر کسب و کارها تحمیل کنند و به جای افزایش پایداری و بهبود محیط کسب و کار، به توان رشد آنها آسیب برسانند. بنابراین، ساده‌سازی اجرای قوانین و حذف موانع غیرضروری می‌تواند به ارتقاء فضای کسب و کار کمک کند.
- قوانین و مقررات می‌توانند محیطی را فراهم کنند که نوآوری، تحقیق و توسعه و رشد کسب و کارها را تشویق کند. ارائه

تسهیلات مالی و مالیاتی، حذف موانع در مسیر استفاده از فناوری‌های نوین و ایجاد بسترهای مناسب برای توسعه و ترویج کسب و کارهای جدید و نوآورانه، می‌تواند به حمایت از بهبود مستمر فضای کسب و کار کمک کند.

- فضای کسب و کار مطمئن و قابل اعتماد نیازمند حفاظت از حقوق مالی و تنظیم بدهی‌ها است. قوانینی که به مدیریت مؤثر و کارآمد بدهی و وام‌دهی کمک کنند و تضمین حمایت لازم برای سرمایه‌گذاری در کسب و کارها را فراهم سازند، موجب بهبود مستمر و پایداری فضای کسب و کار خواهند شد.

- علاوه بر قوانین بهبود مستمر محیط کسب و کار، عوامل دیگری مانند پایداری و اجرای مؤثر قوانین، همکاری بین نهادها، توانایی خدمت‌رسانی به جامعه و ایجاد فرهنگ تجارت سالم نیز در بهبود فضای کسب و کار تأثیرگذارند. به طور کلی، طراحی و اجرای مناسب این قوانین می‌تواند محیطی مساعد برای رشد پایدار و توسعه اقتصادی کشورها فراهم کند. البته، لازم به ذکر است که تأثیر و اثربخشی قوانین بهبود مستمر محیط کسب و کار همواره باید تحت نظارت و ارزیابی مداوم قرار گیرد و تطابق با شرایط و پویایی‌های بازار همیشه در اولویت قرار گیرد.

- تقویت این نقش و اجرای مؤثر این مواد قانونی می‌تواند به شفاف‌سازی فرآیندها، کاهش تعارضات و دستیابی به فضای کسب و کار مطلوب‌تر منجر شود. اجرای جدی تر این قانون نیازمند تعهد و همکاری مؤثر تمامی نهادهای مرتبط است.

- الزام به هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی در صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌ها ضروری است، زیرا یکی از راه‌های دور زدن قانون توسط نهادهای دولتی، انداختن مسئولیت‌ها به عهده یکدیگر است که در نهایت به ضرر منافع بخش خصوصی تمام می‌شود.

- الزام تعیین ضرب‌الاجل مشخص برای پیگیری مصوبات شورای گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی، به‌طوری که دستگاه‌های اجرایی نتوانند با بهانه‌تراشی، اجرای تصمیمات را به تأخیر بیندازند.

- تهیه و ارسال فهرستی از تشکلهای استانی و ملی توسط اتاق ایران و اتاق‌های استان به دستگاه‌های اجرایی، همراه با تأکید بر الزام اجرای قانون مذکور، تا نهادهای دولتی دیگر بهانه‌ای جهت تصمیم‌گیری‌های خلق‌الساعه نداشته باشند.

- برگزاری کلاس‌های آموزشی و فراهم‌کردن شرایط لازم برای همکاری مؤثر و افزایش آگاهی مناسب در این زمینه.

- آموزش حقوق و تکالیف فعالان اقتصادی مرتبط با وظایف دستگاه به فعالان اقتصادی مربوطه و نیز همکاران همان دستگاه با کمک معاونت حقوقی ریاست جمهوری.

- نظارت بر اجرای دقیق قانون تسهیل صدور مجوزها و تسهیل شرایط صدور مجوزهای کسب و کار در سطح ملی و استانی توسط دستگاه مربوطه.

- دیدار مستمر با کارآفرینان به منظور دریافت سوالات، مطالبات و شکایت‌های فعالان اقتصادی، سرمایه‌گذاران و کارآفرینان حوزه دستگاه مربوطه و تشکیل ستاد پیگیری درخواست‌ها در دستگاه مرتبط، با هدف ارائه پاسخ‌های مطلوب و راهگشا به‌صورت مستمر و هفتگی، مطابق با ماده ۱۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار.

- همکاری با وزارت امور اقتصادی و دارایی برای ارتقای جایگاه ایران در شاخص‌های بین‌المللی بهبود محیط کسب و کار موضوع تبصره ماده (۴) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مورخ ۱۳۹۰/۱۲/۱۶ و تبصره (۱۱) ماده (۷) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی (اصلاحی ۱۴۰۲/۱۲/۲۲).

۳- پیشنهادهای خود برای اجرای هرچه بهتر قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار را بیان فرمایید.

۱- کاهش موانع اداری و بروکراسی

- یکی از اهداف کلیدی قانون، کاهش بروکراسی پیچیده و تسهیل فرآیندهای اداری است. با وجود برخی موفقیت‌ها، در برخی استان‌ها این فرآیندها همچنان کند بوده و نیاز به نظارت دقیق‌تر و آموزش مسئولان دولتی وجود دارد.

- راه‌اندازی پنجره‌های واحد برای صدور مجوزها و خدمات کسب و کار در سطح ملی و استانی، به طوری که متقاضیان تنها از طریق یک مرجع بتوانند تمامی فرایندها را انجام دهند. مثلاً در بخش محصولات کشاورزی و صنایع غذایی با استفاده از سیستم QR code (که در احکام پیشنهادی بخش خصوصی جهت درج در لایحه برنامه هفتم پیشرفت نیز بوده است) ضمن رهگیری محصول طی زنجیره تامین، می‌توان تمامی فرایند صدور مجوزها و خدمات را پایش نمود.
- برای پاسخ به درخواست‌ها (مانند صدور مجوزها) زمان‌بندی‌های مشخص و الزام‌آوری تعیین شود.
- برای جلوگیری از صدور بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های متعدد و بعضاً متناقض، لازم است کمیته‌ای ذیل نهاد ریاست جمهوری تشکیل شود تا از مقررات خلق‌الساعه جلوگیری و اجرای مواد ۲، ۳، ۲۴ و ۳۰ قانون تضمین شود. همچنین، حذف قوانین و بخشنامه‌های خلق‌الساعه و الزام به اعلام هرگونه تغییر مقررات حداقل ۶ ماه پیش از اجرا از طریق سامانه اطلاع‌رسانی رسمی، ضروری است.
- کاهش پیچیدگی فرآیندهای بانکی و تسهیل ارائه تضامین برای کسب و کارها.
- فرآیندهای رسیدگی و دادرسی در نهادهای قضایی و شبه قضایی با ایجاد ساختارهای شفاف و کارآمد و شعب تخصصی در محاکم قضایی ساده تر شده و زمان رسیدگی به مفاد قراردادها کاهش یابد.
- تسهیل حقوق مالکیت و قراردادها.

۲- حمایت از کسب و کارهای جدید و نوآورانه

- حمایت‌های خاصی برای استارت‌آپ‌ها و کسب و کارهای نوآورانه با توجه به عملکرد آن‌ها در نظر گرفته شود، مانند تسهیلات ارزان‌قیمت، معافیت‌های مالیاتی، تأمین مالی، حمایت‌های مالی و غیرمالی، مشاوره تخصصی، کاهش قوانین محدودکننده، حذف موانع غیرضروری، حمایت از مالکیت فکری، سهولت در استقرار کسب و کارها و بهره‌گیری از ظرفیت شرکت‌های تعاونی دانش‌بنیان.
- توسعه پارک‌های علم و فناوری برای تمرکز بر نوآوری و رشد کسب و کارهای فناورانه.

۳- آموزش و فرهنگ‌سازی

- اجرای موفق قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار نیازمند آموزش و آگاهی مسئولان دولتی و کارآفرینان است. در برخی موارد، آموزش‌های کافی درباره فرآیندهای جدید، قوانین و روش‌های دیجیتال‌سازی انجام نشده و لازم است آموزش‌های تخصصی به کارکنان دستگاه‌های اجرایی در خصوص اهمیت اجرای قانون، تعامل با بخش خصوصی و سازگاری با فناوری‌های جدید ارائه شود. در این مسیر می‌توان از پتانسیل معاونت محیط کسب و کار در وزارتخانه‌ها بهره گرفت.
- همکاری با نهادهای آموزشی و دانشگاه‌ها برای ارائه دوره‌های افزایش مهارت‌های مرتبط با کسب و کارها.
- تشویق دانشگاه‌ها به اجرای پروژه‌های تحقیقاتی کاربردی جهت برآوردن نیازهای صنایع.
- ابتدا زیرساخت‌ها تعریف و اجرایی شود، سپس فرهنگ‌سازی و تبلیغ مزایای اجرای قانون و نحوه استفاده از خدمات برای کسب و کارها انجام شود تا عموم با معنی و مفهوم آشنا شده و اجرا کنند، سپس طرح اجرا شود.
- توسعه فرهنگ کسب و کار سالم مبتنی بر اصول اخلاقی، شفافیت و مسئولیت‌پایدار به پیشرفت محیط کسب و کار کمک می‌کند. آموزش و آگاهی‌بخشی درباره اصول اخلاقی، مبارزه با فساد، تقویت مسئولیت‌پذیری و ایجاد انگیزه برای رفتار سالم در کسب و کارها بسیار مهم است.

۴- حمایت از سرمایه‌گذاری و تامین مالی

- دسترسی به تسهیلات مالی مناسب و تسهیل فرآیند جذب سرمایه‌گذاری در کشور.
- شرایط استفاده از مشوق‌های مالیاتی، تسهیلات بانکی و حمایت‌های دولتی و بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاران و کارآفرینان داخلی و خارجی شفاف‌سازی شود.
- تمرکز بر تامین سرمایه، تسهیل صادرات و ایجاد سیاست‌های پولی و مالی توسعه‌گرا و تولید محور.
- در خصوص ماده ۹ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، وزارت امور خارجه در معرفی ظرفیت‌های روابط خارجی و نمایندگی‌های سیاسی کشور به تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران اهتمام بیشتری داشته باشد تا بازارهای هدف صادراتی در رقابت با دیگر کشورها حفظ شود.
- تدوین مقرراتی که امنیت حقوقی فعالان اقتصادی را تضمین کرده و سرمایه‌گذاران را از تغییرات ناگهانی و غیرقابل پیش‌بینی محافظت کند.
- راه‌اندازی صندوق‌های تضمین وام و سرمایه‌گذاری خطرپذیر (Venture Capital) برای حمایت از ایده‌های نوآورانه.
- استفاده از روش‌هایی نظیر تامین مالی جمعی (Crowdfunding) و انتشار اوراق مشارکت.
- افزایش نسبت کفایت سرمایه بانک‌ها به ۱۲ درصد (طبق استاندارد بال ۳) از طریق سازوکارهایی مانند صرف سهام.
- اصلاح فرمول تسهیلات سرمایه در گردش واحدهای تولیدی به ۱۲۰ درصد فروش و افزایش دوره بازپرداخت از یک سال به دو سال.
- ایجاد حساب ویژه تولید برای تامین سرمایه در گردش مطابق ماده (۲۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر.
- ارائه مشوق‌های ویژه برای سرمایه‌گذاری در مناطق کمتر توسعه‌یافته.

۵- تسهیل و سهولت در دسترسی به اطلاعات

- ارائه اطلاعات به‌روز و شفاف درباره قوانین، مقررات، فرآیندها و مشکلات محیط کسب و کار بسیار مهم است. باید سامانه‌های مناسبی فراهم شود تا کسب و کارها به آسانی به اطلاعات اقتصادی، قوانین، شفاف‌سازی صدور مجوز و راهنمایی‌های لازم دسترسی داشته باشند.
- ایجاد سامانه‌های یکپارچه اطلاعاتی بین دستگاه‌های دولتی و ارائه خدمات متمرکز به کسب و کارها می‌تواند ناهماهنگی‌ها را کاهش دهد.

۶- اصلاح و دیجیتالی سازی فرآیندهای اداری و مجوزدهی

- عدم وجود زیرساخت‌های فنی و نرم‌افزاری در برخی بخش‌ها از بزرگ‌ترین چالش‌های کسب و کارها است. برای تغییرات ماندگار، اصلاحات ساختاری بیشتری لازم است و دولت باید به بهبود زیرساخت‌های فناوری و اطلاعات جهت تسهیل فرآیندهای قانونی توجه جدی‌تری کند.
- سامانه‌ای باید راه‌اندازی شود که تمامی فرآیندهای صدور مجوز، ثبت شرکت، پرداخت مالیات و گمرک، و ثبت سفارشات تجاری را به‌صورت آنلاین و در یک مکان ارائه دهد و دستگاه‌هایی که از این سامانه استفاده نکنند، مشمول جریمه شوند.
- سامانه‌های ثبت سفارش، گمرک، مالیات، تامین اجتماعی و سایر نهادهای مرتبط باید ثبات عملیاتی داشته باشند. هر تغییر باید با مشورت و هماهنگی کامل با بخش خصوصی انجام و پیش از اجرا آسیب‌شناسی شود. برای جلوگیری از ناهماهنگی و مشکلات اقتصادی، کارگروه مشترکی میان دولت و بخش خصوصی برای بررسی و مدیریت تغییرات سامانه‌ها ایجاد شود.
- اطمینان از امنیت سامانه‌ها برای جلب اعتماد فعالان اقتصادی.

- برگزاری کارگاه‌های آموزشی و ارائه راهنمایی لازم به کاربران برای استفاده از سامانه‌ها که نقش مهمی در کاهش بروکراسی دارد.
- رفع نواقص سامانه پنجره واحد تجارت برای الکترونیکی شدن کامل فرآیند تجارت خارجی و کاهش زمان تشریفات گمرکی.
- اصلاح و حذف مجوزها غیرضروری و بهبود درگاه ملی مجوزها.
- تسهیل فرآیندهای مجوزدهی برای اقلام صادراتی مازاد بر نیاز داخلی.

۷- نظارت بر اجرای قانون - پایش و ارزیابی مداوم

- دولت باید عملکرد دستگاه‌ها و نهادهای مرتبط با قانون را با توجه به سرعت واکنش و ظرفیت آن‌ها به صورت دوره‌ای بررسی کرده، نتایج را به اطلاع عموم برساند و به مشکلات و شکایات پاسخ دهد.
- بستری برای دریافت نظرات و شکایات بخش خصوصی فراهم شود تا مشکلات و نقاط ضعف قانون به سرعت شناسایی و اصلاح گردد.
- سازوکار ارزیابی عملکرد تهیه و به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شود تا سالانه اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار را ارزیابی کنند و گزارش عملکرد به اتاق ایران ارائه شود.
- بررسی کارشناسانه احکام قانون اجرایی نشده، اعلام موارد قابل اصلاح و تلاش برای تکمیل آن‌ها، به همراه آسیب‌شناسی دلایل استنکاف از اجرا (از طریق مکاتبه با نهادهای قانونگذار و درخواست گزارش عملکرد مواد ۲ و ۳) از اقدامات کلیدی است. خروجی این آسیب‌شناسی مسیر الزام دستگاه‌ها به اجرای مواد قانونی را مشخص می‌کند و کمک‌های مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار وزارت اقتصاد در این مسیر موثر خواهد بود.
- شاخص‌های کمی و کیفی قابل اندازه‌گیری برای سنجش پیشرفت بهبود محیط کسب و کار تعیین شود، مانند زمان صدور مجوزها و میزان سرمایه‌گذاری جذب‌شده.
- پیشنهاد می‌شود کمیته‌ای تخصصی با حضور نمایندگان بخش خصوصی، دولت و دانشگاه‌ها برای ارزیابی منظم عملکرد قانون تشکیل شود. همچنین، با توجه به وظیفه نظارت مجلس، اتاق می‌تواند موارد اجرا نشده توسط دستگاه‌ها را به مجلس گزارش و درخواست پیگیری کند.
- خلق دستورالعمل‌ها و بخشنامه‌های خلق الساعه خسارات شدید به بخش خصوصی وارد می‌کند، اما نحوه جبران آن باید مشخص شود. همچنین، برای چالش‌های بخش خصوصی در ارتباط با ناترازی انرژی و قطع برق، گاز، مخابرات و ... نیاز به آیین‌نامه‌های حقوقی جدی است. تعیین مرجع مشخص مانند هیأت مقررات‌زدایی یا کمیته حمایت از کسب و کار برای ابطال قوانین و دستورالعمل‌هایی که مواد ۲۴ و ۳۰ قانون را رعایت نکرده‌اند، می‌تواند موثر باشد.
- قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار با وجود قابلیت‌های خوب، توسط بخش دولتی یا اجرا نمی‌شود، یا به نفع افراد یا گروه‌های خاص تفسیر می‌گردد و با شرایط فعلی کشور، پاسخگوی رفع مشکلات بخش خصوصی نیست.
- تدوین مقرراتی برای الزام دستگاه‌های اجرایی به اجرای مصوبات شوراها و ایجاد سازوکاری که روسای اتاق‌های بازرگانی بتوانند موارد عدم اجرای مصوبات و استنکاف مجریان دولتی را به مراجع قضایی ارجاع دهند.
- در گام نخست از فرآیند تشویق برای نهادهای همکار استفاده شود، سپس نهادهای متخلف معرفی و در نهایت برای نهادهایی که از اجرای قانون یا ارائه اطلاعات شفاف خودداری می‌کنند، جریمه‌های مشخص و مؤثر تعیین گردد. به‌عنوان مثال، ماده ۹ قانون و آیین‌نامه اجرایی آن تاکنون پیشرفت صفر درصدی داشته، در حالی که این ماده برای صدور خدمات فنی و مهندسی و به‌طور کلی صادرات و واردات بسیار مؤثر است.
- اهتمام ویژه معاونت حقوقی ریاست جمهوری در تعیین قانون و تأکید بر اهمیت و ضرورت اجرای آن برای دستگاه‌های اجرایی و وزارتخانه‌های اقتصادی.

- نظارت ضعیف بر اجرای قانون در سطح استانی و شهرستانی باعث شده برخی کسب و کارها از تسهیلات آن بهره‌مند نشوند. ایجاد سازمان‌های نظارتی مستقل و بازرسی‌های دوره‌ای برای پایش عملکرد دستگاه‌ها ضروری است، هرچند با توجه به شرایط اقتصادی و اجتماعی کشور، انجام این امر آسان نیست.
- قوانین و مقررات باید ساده و قابل فهم ارائه شوند تا مشاغل بتوانند آن‌ها را بشناسند و درک کنند. از طریق فرآیندهای تعاملی با صنایع و کسب و کارها، قوانین می‌توانند در قالب قراردادهای قابل فهم و قابل پیگیری اجرا شوند.
- برای اثربخشی کامل این قانون، توجه به موانع اجرایی، بازنگری برخی مواد، تقویت ضمانت‌های اجرایی و تطبیق مفاد با شرایط روز کشور ضروری است.
- کلیه وزرا، مدیران کل و معاونان آن‌ها پیش از انتصاب ملزم به مطالعه قانون مذکور شوند.
- بازنگری و به‌روزرسانی قانون و اصلاح آیین‌نامه‌های مربوط به مواد قانونی با توجه به شرایط روز کسب و کار و اقتصاد ایران، از جمله:
- آیین‌نامه مرتبط با ماده ۲۵ که مفاد آن به صورت متضاد و متناقض با اصل ماده ۲۵ تصویب شده است.
- اجرای کامل قانون، به‌ویژه مواد ۲، ۳، ۲۴ و ۳۰، می‌تواند نقش مؤثری در تدوین قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های اجرایی داشته و نیاز به اصلاحات مکرر را برطرف کند.
- دستورالعمل ماده (۴۵) آیین‌نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز برای هوشمندسازی فرآیندهای تجاری.
- بهبود محیط کسب و کار بدون اصلاح سیاست‌های کلی مرتبط مانند FATF و تحریم‌ها نه تنها حاصل نمی‌شود، بلکه هر روز ضعیف‌تر می‌شود.
- اصلاح مقررات صادرات و واردات، حذف فرآیندهای زائد و شفاف‌سازی هزینه‌ها برای جلوگیری از قاچاق ضروری است.
- حذف یا اصلاح بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها و قوانین زائد با هماهنگی قوای سه‌گانه و بهره‌گیری از ظرفیت هیأت مقررات‌زدایی انجام شود.
- این قانون نیازمند تقویت جایگاه و مواد تکمیلی است و توجه به فضای کسب و کار اختصاصی متناسب با کسب و کارهای تولیدی، تجاری و خدماتی ضرورت دارد.

۸- تقویت تعامل بین دولت و بخش خصوصی

- کارگروه‌های تخصصی در بخش کشاورزی تشکیل شود تا مشکلات هر حوزه شناسایی و راه‌حل‌های عملیاتی ارائه گردد.
- حضور مستمر اعضا، از جمله نمایندگان قوای سه‌گانه، در جلسات شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان‌ها و شنیدن دیدگاه‌ها و چالش‌های بخش خصوصی، همراه با هم‌اندیشی و هم‌افزایی برای رفع مشکلات و بهبود مستمر محیط کسب و کار، اثربخشی مصوبات این جلسات را افزایش می‌دهد.
- دولت موظف شود هرگونه رد پیشنهادات تشکل‌های اقتصادی را به صورت رسمی مستند و دلایل آن را اعلام کند.
- اجرای فرامین مقام معظم رهبری در خصوص واگذاری امور بخش دولتی به مردم (اصل ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی) و حذف مداخله دولت در بخش خصوصی و تعاونی می‌تواند به بهبود اجرای قانون بهبود محیط کسب و کار کمک کند. این قانون زمانی اثربخش است که انتظارات و پیشنهادات بخش خصوصی و تعاونی در دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌ها لحاظ شود.
- نظرات و پیشنهادات نمایندگان بخش خصوصی و تعاونی در جلسات شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی و تشکل‌ها باید به طور جدی مورد توجه قرار گرفته و به مرحله اجرای کامل برسد.
- اخذ نظر کارشناسان در حوزه‌های مختلف اقتصادی و تشکیل کارگروه‌های تخصصی در نهادها و بخش‌های فعال اقتصادی

برای استخراج نظرات آنان انجام شود.

- استفاده از کارآفرینان و فعالان اقتصادی در تدوین قوانین و مقررات.
- برای بهبود وضعیت و بهره‌گیری از نظریات غیرتخصصی، دستگاه‌های اجرایی باید با بخش خصوصی مرتبط با قانون، کارگروه‌های مشترک تشکیل دهند.
- برقراری همکاری قوی بین نهادهای دولتی، خصوصی و مردمی و ایجاد فرآیندهای مشارکتی با کسب وکارها، به بهبود فضای کسب وکار کمک می‌کند. این همکاری در تحلیل و ارزیابی موانع، حل سریع‌تر مشکلات و اجرای با کیفیت‌تر قوانین موثر است. هدف اصلی بهبود مستمر محیط کسب وکار، ارتقای رقابت‌پذیری و پایداری است، بنابراین برای اجرای بهتر این قانون باید اهمیت ویژه‌ای به مشارکت عمومی و اجرای کارآمد آن داده شود.
- گسترش اختیارات و نقش اتاق‌های بازرگانی، تعاون و اصناف در تصمیم‌گیری‌های اقتصادی و الزام آور بودن قانونی و شرط لازم قراردادادن اعضای بخش خصوصی (تشکل مربوطه) بعلاوه اتاق بازرگانی به عنوان ۲ کرسی موثر.
- مشارکت اتاق در فرآیند تدوین و اصلاح قوانین و مقررات و رویه‌های موثر در مجلس شورای اسلامی با حضور کمیته‌های تخصصی.
- واگذاری بخشی از مسئولیت‌ها به تشکل‌ها.
- شوراها و گفت‌وگوی دولت و بخش خصوصی ملزم به ارائه گزارش‌های دوره‌ای از اجرای مصوبات خود شوند.

۹- حمایت از صنایع کوچک و متوسط (SMEs):

- صندوق حمایت از SMEs تأسیس شود تا در مواجهه با بحران‌های انرژی، مشکلات مالیاتی یا تغییرات ناگهانی مقررات، از آن‌ها حمایت گردد.
- نظام تأمین مالی تسهیل شده و SMEها بتوانند با ضمانت‌های کمتر به وام‌های بانکی دسترسی داشته باشند. همچنین تدوین مشوق‌های مالیاتی و ایجاد صندوق‌های حمایتی برای رشد و توسعه آن‌ها ضروری است.

۱۰- شفافیت در سیاست گذاری اقتصادی

- شفاف‌سازی فرآیندهای اداری و حذف هزینه‌های ناشی از بروکراسی و فساد ضروری است.
- دستگاه‌های اجرایی موظف شوند هرگونه تغییر در قوانین و آیین‌نامه‌های مرتبط با کسب وکار را حداقل ۶ ماه قبل از اجرا به اطلاع عموم برسانند.
- بانک مرکزی و وزارت اقتصاد موظف شوند تمامی مقررات مرتبط با کسب وکار را در یک سامانه واحد منتشر کنند و از تصویب آیین‌نامه‌های خلق الساعه و غیرشفاف جلوگیری نمایند.
- دولت و نهادهای اجرایی ملزم شوند هرگونه تغییر در سامانه‌های دیجیتال خود را حداقل ۳ ماه قبل از اجرا به بخش خصوصی اطلاع دهند و دوره آزمایشی برای آن برگزار کنند تا از ناهماهنگی و مشکلات فنی جلوگیری شود.
- ایجاد سازوکارهای شفاف در واگذاری مجوزها و مناقصات به منظور کاهش انحصار و افزایش رقابت‌پذیری.
- کاهش تعارضات میان دستگاه‌های اجرایی از طریق وضع رویه‌های شفاف و هماهنگ.

۱۱- بهبود اجرای مواد ۲ و ۳

- پیشنهاد می‌شود برای بهبود اجرای مواد ۲ و ۳، موارد نقص قانون شناسایی و احصا شود، قوانین متعارض با این مواد مشخص گردد و مصوباتی که نظرات بخش خصوصی در آن‌ها درج شده ولی خروجی قانون با آن‌ها مغایرت دارد یا نظرات بدون

تعدیل حذف شده‌اند، شناسایی شوند.

• پیشنهاد می‌شود سازوکار مشخصی در فرآیندهای قانون‌گذاری نهادهای قانون‌گذار برای مستندسازی اقدامات انجام شده پیرامون اجرای مواد ۲ و ۳، شامل ارائه نظرات و پیگیری بازخورد نظرات فعالان اقتصادی در تدوین یا اصلاح قوانین و مقررات، ایجاد شود. در این مسیر، لازم است چارچوب منظمی بین اتاق‌های سه‌گانه و سازمان‌های مقررات‌گذار برای تدقیق ابعاد قانون‌گذاری در حوزه کسب و کار، ضمن شناسایی موارد زیر، برقرار گردد:

۱. فهرست نهادهای سازمان‌هایی که مطابق با قانون، اختیار قانون‌گذاری دارند.
۲. مشخص شدن مقام واجد صلاحیت جهت وضع مقرر در هر دستگاه و حدود صلاحیت آن‌ها.
۳. تعیین نماینده بخش خصوصی متناسب با حوزه‌های قانون‌گذاری شناسایی شده، با یک چارچوب منعطف (به‌طوری‌که اتاق‌های سه‌گانه موظف باشند در جلسات و کارگروه‌های تخصصی نسبت به شناسایی و معرفی نمایندگان خبره در هر حوزه اقدام نمایند).
۴. الزام دستگاه‌های مقررات‌گذار به مستندسازی اقدامات پیرامون مواد ۲ و ۳ و همچنین تدوین چارچوبی برای همکاری‌های آتی در این زمینه، این مستندات شامل موارد زیر است:
 - مکاتبات دستگاه‌ها با اتاق‌های سه‌گانه و تشکلهای مرتبط با موضوع، هنگام تصمیم‌گیری پیرامون وضع قانون، مقرر و بخشنامه جدید و یا اصلاح قوانین قبلی.
 - نظرات دریافتی از اتاق‌ها و تشکلهای ذیربط.
 - گزارش توجیهی در خصوص پذیرش یا رد نظرات و علل آن در پیش‌نویس مصوبات مزبور.
۵. الزام دستگاه‌ها به ارائه مستندات بند فوق، هنگام بارگذاری قوانین در سامانه مقررات دولت و پیش از ابلاغ.
۶. استخراج ارتباطات برنامه BR با مواد ۲ و ۳، شناسایی و تحلیل نقاط قوت و ضعف برای بهبود رتبه ایران در شاخص آمادگی کسب و کار بانک جهانی.

۱۲- حمایت مالیاتی

- وضع مالیات بر عایدی سرمایه در حوزه‌هایی مانند مسکن، خودروهای لوکس، ارز و سکه به منظور کنترل سفته‌بازی.
- الکترونیکی کردن فرآیندهای حسابداری مالیاتی به منظور کاهش ارتباط مستقیم مودیان و ممیزان مالیاتی.
- تعریف رویه واحد برای اخذ مالیات از بنگاه‌های خصوصی، شبه دولتی و نهادهای عمومی.
- ارائه حمایت‌های مالیاتی ویژه برای بنگاه‌های کوچک و متوسط مثلاً وضع نرخ‌های ترجیحی مالیاتی برای این دسته از کسب و کارها جهت تشویق کارآفرینی و اشتغال‌زایی.
- اصلاح تبصره (۲) ماده (۱۷) قانون مالیات‌های مستقیم برای معافیت مالیاتی خرید ماشین آلات خطوط تولید کالاهای معاف از مالیات برارزش افزوده.
- ایجاد معافیت‌های مالیاتی برای فعالیتهای دانش‌بنیان و استارت‌آپ‌ها که می‌تواند به رشد فناوری و نوآوری در کشور کمک کند.
- طراحی فرآیندهای مالیاتی ساده و ارائه آموزش‌های گسترده به فعالان اقتصادی برای شفاف‌سازی قوانین مالیاتی و کاهش پیچیدگی‌ها.
- بازنگری در ترکیب هیئت‌های بدوی و تجدیدنظر تشخیص مطالبات با افزودن عضو قاضی و نمایندگانی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۱۳- سایر موارد

- ثبات در نرخ ارز، قیمت حامل‌های انرژی و تورم از وظایف دولت است، اما دولت از این مسئولیت‌ها غافل شده و خود وارد عرصه تجارت شده است. اجرای نادرست اصل ۴۴ قانون اساسی نیز باعث واگذاری‌های بی‌ضابطه به افراد نزدیک به قدرت و شکل‌گیری شرکت‌های خصوصی شده که کمکی به حل مشکلات نکرده‌اند.
- پارامترها و متغیرهای اقتصادی مانند تورم و نرخ تبدیل دلار به ریال ثابت نیستند، بنابراین اندازه‌گیری شاخص بهبود مستمر با چالش‌هایی مواجه است.
- برای استفاده از نتایج این مستندات در طرح پایش فضای کسب و کار، باید با همکاری مرکز آمار اتاق ایران برنامه‌ریزی شود. در این راستا، لازم است برای دو شاخص «مصوبات دولت / دستگاه‌های اجرایی» و «مقرراتی که نظر اتاق‌ها و تشکلات دربارۀ آن‌ها خواسته شده»، مستندات جمع‌آوری گردد. این اطلاعات می‌تواند ابزار مؤثری برای پیگیری مطالبات بخش خصوصی از دولت، حتی در سطح پیشنهاد اصلاح قوانین، باشد.
- بازرگاری و تجدید ساختار شرکت‌های مشمول واگذاری مطابق ماده (۱۹) قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) پیش از واگذاری.
- توسعه امکانات لجستیکی و کاهش زمان ترخیص کالاها از گمرک که به تسهیل صادرات و واردات کمک می‌کند.
- توسعه شهرک‌های صنعتی متمرکز برای صنایع خاص با امکانات زیرساختی مناسب، نظیر دسترسی به انرژی، اینترنت و خدمات لجستیکی.
- در حمل و نقل بخصوص اتوبوسرانی درون شهری در سال‌های اخیر توجهی به بخش تعاون نبوده است. در صورتی که توانمندی کیفی و کمی تعداد ناوگان تعاونی و جامعه هدف انسانی رانندگان و مسافرین کاملاً مشهود و مورد تصدیق مسئولین کشوری است.
- تمرکز بر شاخص‌های کلیدی مانند ثبت مالکیت، حمایت از سرمایه‌گذاران و اجرای قراردادهای و انجام اصلاحات مشخص در این حوزه‌ها با هدف ارتقای جایگاه کشور در رتبه‌بندی بانک جهانی.
- ایجاد تیم‌های تخصصی برای بررسی تجربه کشورهای موفق و تحلیل اقدامات انجام‌شده در آن‌ها که توانسته‌اند فضای کسب و کار خود را بهبود دهند و بومی‌سازی آن‌ها.
- دولت باید ملزم به ارائه گزارش سالانه در خصوص اقدامات انجام‌شده برای ارتقای رتبه ایران در شاخص کسب و کار بانک جهانی باشد و همچنین اتاق‌های بازرگانی نیز موظف شوند پیشنهادهای عملی برای بهبود جایگاه ایران در این شاخص‌های جهانی ارائه دهند.
- ایجاد تعرفه‌های ترجیحی انرژی و ارائه نرخ‌های مناسب‌تر برای مصرف انرژی در کسب و کارهای تولیدی.
- تعریف ضرایب متفاوت حق بیمه پیمانکاری متناسب با تنوع قراردادهای.
- اصلاح دستورالعمل‌های مربوط به حق بیمه و نرم افزار محاسباتی برای جلوگیری از اعمال مابه‌التفاوت‌های غیرمنطقی.
- اصلاح روش محاسبه قیمت پایه صادراتی براساس قیمت‌های جهانی و بازارهای هدف صادراتی.
- اصلاح نظام تعرفه‌گذاری به نحوی که از تولید داخلی حمایت شود.
- منطبق بر ماده ۵ قانون بهبود مستمر فضای کسب و کار، اتاق‌ها مکلف شده‌اند برای آن دسته از مشاغل که اتحادیه و صنف مشخصی ندارند نسبت به تاسیس صنف اقدام نمایند. از طرفی از آنجا که مشاغل فصلی و غیررسمی سیار بوده و محل کسب ثابت و کارفرمای مشخصی ندارند از قانون نظام صنفی خارج هستند. لذا مشاغل فصلی و سیار غیررسمی می‌بایست ذیل اتاق تعاون ایران و در قالب بخش تعاون و شرکت‌های تعاونی با گرایش تامین نیاز صنفی ساماندهی گردند.
- ضرورت عضویت اتاق‌های تعاون در ستاد تسهیل استان‌ها و کارگروه مبارزه با قاچاق کالا و ارز.

- تعیین سقف میزان تسهیلات قابل پرداخت توسط بانک‌ها به شکل‌های حقوقی زیر مجموعه خود به طریقی که عدالت در پرداخت، رعایت شود.
- اصلاح رویه اعتبارسنجی دارندگان کارت بازرگانی جهت صادرات در بخش تعاون، با توجه به اینکه کارت‌های بازرگانی بخش تعاون، حقوقی بوده و هر شرکت دارای تعداد زیادی عضو می‌باشد.
- افزایش خدمات بخش دولتی و دستگاه‌های اجرایی در راستای توسعه کسب و کارها.
- پیشنهاد می‌شود بانک‌ها به عنوان دستگاه‌های اجرایی شناخته شوند تا بتوان آن‌ها را پاسخگو کرد و تحت نظارت و قوانین دستگاه‌های اجرایی قرار داد، نه صرفاً تابع مقررات بانک مرکزی باشند.
- با توجه به شرایط بحرانی اقتصادی و ناپایداری رشد نرخ ارزهای خارجی، پیشنهاد می‌شود قوانین مربوط به چک‌های صادره توسط بنگاه‌های اقتصادی با تمرکز بر شورای تأمین هر استان تنظیم و قابل تعامل باشند تا از توقف روند فعالیت بنگاه‌ها جلوگیری شود.
- رفع تعهدات ارزی همچنان مشکلات زیادی برای مودیان مالیاتی ایجاد کرده است؛ بسیاری از آنان اطلاع دقیقی ندارند که نرخ صفر مالیاتی و نرخ تسعیر ارز آنها حذف یا تغییر کرده است.
- موضوع پرداخت خسارت قطع انرژی بدلیل اینکه قطعی برق و گاز، برنامه ریزی از طریق دولت می‌باشد و با اینکه خسارات سنگین است، موضوعیت ندارد.
- اگرچه قانون به طور کلی از تمام کسب و کارها حمایت می‌کند، اما کسب و کارهای کوچک و متوسط که نقش کلیدی در اشتغال‌زایی دارند، در عمل کمتر از حمایت‌های لازم برخوردار می‌شوند. در اصلاح قانون باید مواد ویژه‌ای برای تسهیل دسترسی این کسب و کارها به منابع مالی و بازار تعریف شود.
- شرط ضمانت و وثیقه برای انتشار اوراق بدهی شرکتی باید حذف شده و به جای آن، سیستم رتبه بندی اعتباری مؤثر و شفاف جایگزین شود. این اقدام می‌تواند دسترسی به منابع مالی را برای شرکت‌ها تسهیل کند.
- مشوق‌های صادراتی نظیر جواز صادراتی و انتخاب به عنوان صادرکننده نمونه که عمدتاً به صنایع بالادستی تخصیص داده می‌شوند، باید حذف شده و به جای آن، منابع مربوط به حمایت از صنایع مکمل و پایین دستی (به ویژه صنایع کوچک و متوسط) تخصیص یابد. این اقدام می‌تواند به توسعه متوازن تر زنجیره ارزش کمک کند.
- قوانین و مقررات زائد و مخل کسب و کار که موجب پیچیدگی و تأخیر در فرآیندها می‌شوند باید حذف شده و مجوزها، رویه‌ها و فرآیندهای غیرضروری کنار گذاشته شوند. همچنین زمان، اسناد و هزینه‌های مربوط به صدور مجوزها، گواهی‌ها و تعهدات کاهش یابد. سیاست اصلاح محیط مقرراتی کشور باید از طریق اصلاح یا حذف کلیه بخشنامه‌ها، آیین‌نامه‌ها، مقررات و قوانین زائد در دو بعد کمی و کیفی، با همکاری قوای سه گانه و بهره گیری از ظرفیت‌های قانونی و کارشناسی هیئت مقررات‌زدایی اجرا شود. انتشار اوراق بدهی شرکتی با حذف شرط ضمانت و وثیقه و جایگزینی آن با رتبه‌سنجی تسهیل گردد. در فرآیند اخذ مالیات بر ارزش افزوده، ممیز محوری حذف و از اعمال روش خودسرانه علی‌الراس جلوگیری شود.
- تبصره‌های مرتبط با مشوق‌های سرمایه‌گذاری (برخی از مشوق‌ها برای سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی به دلیل ابهام در آیین‌نامه‌ها یا عدم هماهنگی نهادهای اجرایی ناکارآمد بوده‌اند).
- آن بخش از این قانون که در مقابل با معافیت‌های ستاد رفع موانع تولیدات است بازنگری و اصلاح گردد.
- قانون بهبود محیط کسب و کار به طور کلی نیاز به بازنگری دارد و تغییرات و تبصره‌های جدید بایستی اضافه گردد بویژه آنکه شرایط کسب و کار در سال آتی از چند منظر تغییرات زیادی خواهد یافت و قانون‌های آن با توجه به شرایط به روز گردند. این اصلاحات نه تنها کارایی و اثربخشی قوانین بهبود محیط کسب و کار را افزایش می‌دهد، بلکه مسیر توسعه اقتصادی و رشد پایدار کسب و کارها را تسهیل می‌کند.
- مواد مربوط به حمایت از کسب و کارهای نوپا نیاز به شفاف سازی و تقویت بیشتری دارند و مکانیزم‌های نظارتی باید به

گونه‌ای اصلاح شود که به بهبود مستمر و واقعی محیط کسب و کار کمک کنند.

- هماهنگی میان دستگاه‌های اجرایی و تصمیم گیر باید تقویت شود تا از تعارضات و تضادهای ناشی از بخشنامه‌ها و آیین‌نامه‌های موازی و متناقض جلوگیری شود.
- کاهش تصدی گری بخش حاکمیتی و دولت.

فصل چهارم

جمع بندی و نتیجه گیری

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران در ادامه تجارب خود در ارائه گزارش پایش قانون بهبود مستمر کسب و کار سعی کرد تا در سال ۱۴۰۳ نیز با استفاده از رویکردی جدید که مبتنی بر پایش شاخص‌های عملکردی در حوزه خروجی‌ها، دستاوردها و پیامدهای اجرای قانون بهبود باشد، همزمان پیشنهادهای اصلاحی برای بازنگری در متن قانون و همچنین راهکارهای اجرایی برای تحقق هرچه بیشتر اهداف تدوین آن را نیز بیان کند. در این راه، علاوه بر دریافت اطلاعات از دستگاه‌های اجرایی متولی اجرای قانون که در قالب محاسبه شاخص‌های عملکردی صورت پذیرفت؛ نظر فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار را نیز در مورد میزان تحقق اهداف قانون و اثربخشی اقدامات انجام شده توسط سه گروه: دستگاه‌های اجرایی، اتاق‌ها و مشترک (شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی) جویا و در ارزیابی نهایی درصد اجرای قانون مورد استناد قرار داد. لازم به ذکر است که از بین ۱۸ دستگاه اجرایی یا نهاد حاکمیتی که به طور مستقیم در این قانون برای آنها وظایف و احکامی تعریف شده و به تبع آن شاخص‌هایی نیز برای ارزیابی عملکردشان تدوین شده و در همین راستا هم با آنها مکاتبه به عمل آمده بود؛ ۱۶ دستگاه و نهاد نسبت به ارائه اطلاعات مورد نیاز در قالب جداول درخواستی و یا ارسال گزارش عملکرد، اقدام نمودند. همچنین ۷۹ نفر از خبرگان حوزه کسب و کار از سه اتاق در قالب اشخاص حقوقی و حقیقی نسبت به تکمیل پرسشنامه نظرسنجی اقدام کردند.

برای جمع‌بندی نتایج این گزارش از مجموع اطلاعات و نظرهای دریافتی از منابع یادشده و علاوه بر آن، سایر اطلاعات موجود در گزارش‌های مشابه با توجه به روش‌شناسی مورد نظر در این پایش (که در فصل اول به تفصیل به آن پرداخته شد)، استفاده شده و نهایت کوشش به عمل آمده تا با نگاهی بی‌طرفانه، هر آنچه محصول این جمع‌بندی است، بی‌کم و کاست در اختیار کاربران این گزارش قرار گیرد. بدیهی است همکاری کامل دستگاه‌های اجرایی در ارائه اطلاعات مورد نیاز برای محاسبه شاخص‌ها، رفع کاستی‌هایی که ممکن است در فرایند تدوین شاخص‌ها، جمع‌آوری اطلاعات از فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار و محاسبات گزارش وجود داشته باشد، از یک سو و از سوی دیگر، ارائه نظرهای اصلاحی اندیشمندان و صاحب‌نظران حوزه کسب و کار در بخش‌های مختلف دولتی و خصوصی، می‌تواند بر غنای کیفی این گزارش افزوده، دستاوردهای آن را کاملتر نماید. در ادامه این فصل، ابتدا جداول نهایی نتایج طرح و به دنبال آن نکات مهم در نتیجه‌گیری گزارش ارائه شده است.

الف: جمع‌بندی نتایج پایش حاصل از تلفیق اطلاعات و شاخص‌های کمی و کیفی

جدول ۸- امتیاز اجرای احکام قانون بهبود بدون اعمال وزن (سال ۱۴۰۳ در مقایسه با سال‌های قبل)

شماره حکم	امتیاز اجرا از ۱۰۰ در سال			
	۱۴۰۳	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
۱	۷۹٫۶۵	۷۸٫۳	۸۳٫۶۵	۸۰٫۸
۲	۵۴٫۱۸	۵۰٫۲۱	۵۵٫۵	۴۱٫۶۱
۳	۵۳٫۰۴	۴۹٫۱۵	۴۷٫۳۷	۴۰٫۶۷
۴	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۵	-	-	۱۵	۸٫۵
۶	۸۹٫۳۷	۸۸٫۰۳	۸۸٫۹۶	۸۹٫۸۳
۷	۱۵٫۰۸	۴۸٫۶	۵۰٫۳	۵۰٫۴۲
۸	۸۲٫۶۹	۸۱٫۰۱	۸۳٫۶	۸۲٫۶۸
۹	۷۳٫۷۱	۷۵٫۷۸	۷۵٫۷۸	۷۴٫۲۷
۱۰	۵۰٫۰۷	۴۶٫۹۶	۸۱٫۳۷	۴۴٫۶۲
۱۱	۸۴٫۰۸	۸۳٫۲۷	۶۷٫۵	۴۶٫۰۲
۱۲	۴۲٫۷۳	۴۴٫۹۵	۳۶٫۸۴	۳۸٫۲۳
۱۳	۶۵٫۱	۳۲٫۵۸	۳۶٫۸۴	۲۴٫۸۹
۱۴	۶۴٫۴۹	۳۵٫۳۲	۵۷٫۹۱	۳۱٫۰۴
۱۵	۶۸٫۸۶	۷۲٫۱۴	۷۸٫۵۲	۷۸٫۵۰
۱۶	۸۱٫۲۵	۷۴٫۲۸	۸۷٫۰۹	۸۸٫۱۲
۱۷	۸۸٫۴۲	۸۹٫۸۵	۸۸٫۵۲	۸۹٫۱۹
۱۸	۱۰۰	۸۰	۱۰۰	۱۰۰
۱۹	۵۲٫۱۱	۸۵٫۷۹	۸۶٫۴	۸۵٫۲۶
۲۰	۷۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۱	۸۵٫۰۴	۴۸٫۱۵	۸۴٫۲۹	۸۴٫۹۳
۲۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۳	۸۲٫۹۸	۸۲٫۸۸	۸۲٫۱۲	۸۵٫۵
۲۴	-	-	۸۳٫۸۶	۸۲٫۳۶
۲۵	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۶	۸۰	۰	۱۰۰	۱۰۰
۲۷	-	-	۱۰۰	۱۰۰
۲۸	۶۷٫۵۶	۷۰٫۰۷	۷۴٫۹۴	۶۸٫۷۴

امتیاز اجرا از ۱۰۰ در سال				شماره حکم
۱۴۰۳	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۲۹
۵۴/۶۲	۵۶/۲۶	۵۳/۸۱	۵۶/۱۷	۳۰
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۱
۴۰/۲۸	۴۷/۹۳	۷۷/۹۸	۷۹/۱۲	۳۲
۸۱/۸۸	۳۶/۴۵	۵۲/۷۸	۳۹/۴۴	۳۳
.	.	.	.	۳۴
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۳۵
۹۳	۸۵	۶۷/۸۲	۶۰/۶۸	۳۶
۹۳	۸۵	۷۷	۶۶/۸۱	۳۷
۱۰۰	۳۵/۷۱	۴۲/۰۲	۴۶/۴	۳۸
۹۳	۸۵	۷۷	۶۴/۴۸	۳۹
۴۱/۴۳	۳۵/۷۱	۴۲/۰۲	۸۳/۹۲	۴۰
۳۷/۷۹	۳۵/۴۸	۳۹/۸	۳۰/۱۳	۴۱
۴۱/۵۶	۳۳/۳	۳۸/۹۸	۴۱/۳۵	۴۲
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۴۳
۴۱/۴۳	۳۵/۴۸	۳۹/۸	۳۱/۳۹	۴۴
۸۲/۴۲	۳۵/۴۸	۳۹/۸	۳۱/۳۹	۴۵
۳۷/۶۴	۲۳/۶۶	۲۷/۹۸	۲۶/۹۳	۴۶
۶/۵۷	۲۳/۶۶	۲۷/۹۸	۲۶/۹۳	۴۷
۹۰	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰	۴۸
۳۲/۶۰	۲۶/۴۱	۲۹/۸۹	۴۴/۱۷	۴۹
۳۹/۶۱	۳۱/۰۸	۳۸/۵۷	۳۹/۵۶	۵۰
۶۳/۲۵	۶۸/۵۸	۶۹/۰۶	۴۲/۹۲	۵۱
۴۸/۵۹	۴۶/۰۹	۴۲/۲۱	۴۷/۴۱	۵۲
۴۸/۵۹	۴۶/۰۹	۴۲/۲۱	۴۷/۴۱	۵۳
۵۰	-	-	-	۵۴
۴۳/۷۲	-	-	-	۵۵
۵۰/۳۳	-	-	-	۵۶
۱۰۰	-	-	-	۵۷
۴۵/۹۰	-	-	-	۵۸
۴۵/۹۰	-	-	-	۵۹
-	-	-	-	۶۰

جدول ۹- وزن و درصد اجرای نهایی قانون بهبود با احتساب وزن (سال ۱۴۰۳ در مقایسه با سال‌های قبل)

شماره حکم	وزن در ۱۳۹۹-۱۴۰۱	امتیاز اجرا با وزن در سال			وزن در ۱۴۰۳	امتیاز اجرا با وزن در سال ۱۴۰۳
		۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱		
۱	۰٫۰۱۶	۱٫۲۹۲	۱٫۳۳	۱٫۲۵۲	۱٫۶۷	۱٫۳۳
۲	۰٫۰۶۳	۲٫۶۲۱	۳٫۵۰	۳٫۱۶۳	۴٫۰۰	۲٫۱۶۷
۳	۰٫۰۵۲	۲٫۱۱۵	۲٫۴۶	۲٫۵۵۵	۳٫۰۰	۱٫۵۹۱
۴	۰٫۰۲	۲	۲٫۰۰	۲	۳٫۰۰	۳
۵	۰٫۰۲۲	۰٫۱۸۸	۰٫۳۳	-	۰٫۰۰	-
۶	۰٫۰۳۵۵	۳٫۱۸۸	۳٫۱۶	۳٫۱۲۵	۱٫۰۰	۰٫۸۹۳
۷	۰٫۰۱۸۸	۰٫۹۴۸	۰٫۹۵	۰٫۹۱۳	۱٫۸۹	۰٫۲۸۴
۸	۰٫۰۱۴۴	۱٫۱۹۰	۱٫۲۰	۱٫۱۶۶	۱٫۴۴	۱٫۱۹۱
۹	۰٫۰۲۴۴	۱٫۸۱۲	۱٫۸۵	۱٫۸۵	۱٫۰۰	۰٫۷۳۷
۱۰	۰٫۰۲۴۴	۱٫۰۸۸	۱٫۹۹	۱٫۱۴۶	۲٫۴۴	۱٫۲۲۱
۱۱	۰٫۰۴۴۴	۲٫۰۴۳	۳٫۰۰	۳٫۶۹۷	۴٫۴۴	۳٫۵۷۷
۱۲	۰٫۰۱۶۶	۰٫۶۳۴	۰٫۶۱	۰٫۷۴۶	۱٫۶۷	۰٫۷۱۳
۱۳	۰٫۰۲۴۴	۰٫۶۰۷	۰٫۹۰	۰٫۷۹۵	۲٫۴۴	۱٫۸۶۷
۱۴	۰٫۰۲۱۱	۰٫۶۵۴	۱٫۲۲	۰٫۷۴۵	۲٫۱۱	۱٫۳۶
۱۵	۰٫۰۱۱۱	۰٫۸۷۱	۰٫۸۷	۰٫۸	۱٫۱۱	۰٫۷۶۴
۱۶	۰٫۰۱۷۷	۱٫۵۵۹	۱٫۵۴	۲٫۰۵۷	۲٫۷۸	۲٫۲۷۵
۱۷	۰٫۰۱۷۷	۱٫۵۷۸	۱٫۵۷	۱٫۵۹	۱٫۷۸	۱٫۵۷۴
۱۸	۰٫۰۱۳	۱٫۳۳	۱٫۳۳	۱٫۰۴	۱٫۳۳	۱٫۰۳۳
۱۹	۰٫۰۱۱۶	۰٫۹۸۹	۱٫۰۰	۰٫۹۹۵	۱٫۱۷	۰٫۶۰۹
۲۰	۰٫۰۲۲	۲٫۲۲	۲٫۲۲	۲٫۲۲	۲٫۲۲	۱٫۶۶۵
۲۱	۰٫۰۱۸۸	۱٫۵۹۶	۱٫۵۸	۰٫۹۰۵	۱٫۸۹	۱٫۶۰۷
۲۲	۰٫۰۱۲۲	۱٫۲۲	۱٫۲۲	۱٫۲۲	۱٫۲۲	۱٫۲۲
۲۳	۰٫۰۱۶۶	۱٫۴۱۹	۱٫۳۶	۲٫۶۶	۳٫۲۲	۲٫۶۸
۲۴	۰٫۰۱۵۵	۱٫۴۳	۱٫۳۰	-	۰٫۰۰	-
۲۵	۰٫۰۱۱۱	۱٫۱۱۱	۱٫۱۱	۱٫۱۱	۱٫۱۱	۱٫۱۱
۲۶	۰٫۰۲۱۱	۲٫۱۱۱	۲٫۱۱	۰	۲٫۱۱	۱٫۷۶
۲۷	۰٫۰۱	۱	۱٫۰۰	-	۰٫۰۰	-
۲۸	۰٫۰۱۱۱	۰٫۷۶۳	۰٫۸۳	۰٫۷۷۷	۱٫۱۱	۰٫۷۵
۲۹	۰٫۰۰۶۱	۰٫۶۱۱	۰٫۶۱	۰٫۶۱۱	۰٫۶۱	۰٫۶۱۱
۳۰	۰٫۰۱۲۲	۰٫۶۸۵	۰٫۶۶	۰٫۶۸۶	۱٫۲۲	۰٫۶۶۶
۳۱	۰٫۰۰۶۶	۰٫۶۶۶	۰٫۶۷	۰٫۶۶۶	۰٫۶۷	۰٫۶۷
۳۲	۰٫۰۱۵۵	۱٫۲۲۶	۱٫۲۱	۰٫۷۴۲	۱٫۵۶	۰٫۶۲۴
۳۳	۰٫۰۱۸۸	۰٫۷۴۱	۰٫۹۹	۰٫۶۸۵	۱٫۸۹	۰٫۷۴۴
۳۴	۰٫۰۱۲۲	۰	۰٫۰۰	۰	۱٫۲۲	۰
۳۵	۰٫۰۰۸۳	۰٫۸۳۳	۰٫۸۳	۰٫۸۳	۰٫۸۳	۰٫۸۳

شماره حکم	وزن در ۱۳۹۹-۱۴۰۱	امتیاز اجرا با وزن در سال			وزن در ۱۴۰۳	امتیاز اجرا با وزن در سال ۱۴۰۳
		۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱		
۳۶	۰٫۰۳	۱٫۳۹۲	۲٫۰۳	۲٫۵۵	۳٫۰۰	۲٫۷۹
۳۷	۰٫۰۱۱۱	۰٫۷۴۲	۰٫۸۵	۰٫۹۴۳	۱٫۱۱	۱٫۰۳۲
۳۸	۰٫۰۱	۰٫۴۶۴	۰٫۴۲	۰٫۳۵۷	۱٫۰۰	۱
۳۹	۰٫۰۱۸۸	۱٫۲۱۷	۱٫۴۵	۱٫۵۹۸	۱٫۸۹	۱٫۷۴۸
۴۰	۰٫۰۱۱۶	۰٫۹۷۳	۰٫۴۹	۰٫۴۱۴	۱٫۱۷	۰٫۴۸
۴۱	۰٫۰۱۸۸	۰٫۵۶۶	۰٫۷۵	۰٫۶۶۷	۱٫۸۹	۰٫۷۱
۴۲	۰٫۰۱۳۳	۰٫۵۴۹	۰٫۵۲	۰٫۴۴۳	۱٫۳۳	۰٫۵۵۳
۴۳	۰٫۰۱۳۳	۱٫۳۳	۱٫۳۳	۱٫۳۳	۱٫۳۳	۱٫۳۳
۴۴	۰٫۰۳۱۱	۰٫۹۷۶	۱٫۲۴	۱٫۱۰۳	۲٫۰۰	۰٫۸۲۹
۴۵	۰٫۰۱۳۳	۰٫۴۱۷	۰٫۵۳	۰٫۴۷۱	۱٫۳۳	۱٫۰۹۶
۴۶	۰٫۰۱۱۱	۰٫۲۹۸	۰٫۳۱	۰٫۲۶۳	۱٫۱۱	۴٫۱۷۸
۴۷	۰٫۰۱۰۵	۰٫۲۸۲	۰٫۲۹	۰٫۲۴۸	۱٫۰۶	۰٫۰۶۹
۴۸	۰٫۰۰۹۴	۰٫۹۴۴	۰٫۹۴	۰٫۹۴۴	۰٫۹۴	۰٫۱۸۸
۴۹	۰٫۰۱۳۳	۰٫۵۸۷	۰٫۴۰	۰٫۳۵۱	۱٫۳۳	۰٫۴۳۳
۵۰	۰٫۰۱۸۸	۰٫۷۴۳	۰٫۷۳	۰٫۵۸۴	۱٫۸۹	۰٫۷۴۵
۵۱	۰٫۰۱۴۴	۰٫۶۱۸	۰٫۹۹	۰٫۹۸۷	۱٫۴۴	۰٫۹۱۱
۵۲	۰٫۰۳	۱٫۴۲۲	۱٫۲۷	۱٫۳۸۲	۳٫۰۰	۱٫۴۵۷
۵۳	۰٫۰۳۱۱	۱٫۴۶۴	۱٫۳۱	۱٫۴۳۳	۲٫۰۰	۰٫۹۷۲
۵۴	-	-	-	-	۲٫۰۰	۱
۵۵	-	-	-	-	۳٫۰۰	۱٫۳۱۲
۵۶	-	-	-	-	۲٫۰۰	۱
۵۷	-	-	-	-	۳٫۰۰	۳
۵۸	-	-	-	-	۱٫۰۰	۰٫۴۵۹
۵۹	-	-	-	-	۱٫۰۰	۰٫۴۵۹
۶۰	-	-	-	-	۰٫۰۰	-
مجموع	۱۰۰	۵۹٫۳۲	۶۴٫۱۵	۵۹٫۴۴	۱۰۰	۶۸٫۸۷

جدول ۱۰- امتیاز نهایی در مورد میزان دستیابی به اهداف قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار - مقایسه سال ۱۴۰۳ و دوره‌های قبل

شماره هدف	عنوان هدف	میزان تحقق در سال			
		۱۴۰۳	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹
۱	تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه تسريع در صدور مجوزها از طريق ايجاد و استقرار پنجره واحد کسب و کار	۸۴/۰۸	۸۳/۲۷	۴۱/۲۵	۲۷/۲۶
۲	الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پيش از تصميم‌گيری‌های اقتصادی	۵۳/۶۱	۴۹/۶۸	۵۱/۴۴	۴۱/۱۴
۳	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	۷۳/۱۰	۸۷/۸۹	۸۶/۵۵	۸۵/۵۴
۴	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	۷۶/۳۷	۶۰/۳۱	۷۰/۷۶	۵۸/۷۴
۵	ايجاد دسترسی امن به بازار عرضه برای تولیدکنندگان کوچک و متوسط کشور	۸۱/۸۸	۳۶/۴۵	۵۲/۷۸	۳۹/۴۴
۶	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغيير سياست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ايجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	۵۳/۵۸	۳۵/۴۸	۳۹/۸	۳۱/۳۹
۷	ايجاد و استقرار پنجره واحد تجارت فرامرزی	۴۲/۷۳	۴۴/۹۵	۳۶/۸۴	۳۸/۲۳
۸	معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های تجاری متقابل و ايجاد تسهیلات برای تردد و اقامت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی	۶۴/۸۰	۳۳/۹۵	۴۷/۳۸	۲۷/۹۷
۹	رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی در کانال مجزا از جرائم عمومی توسط افراد خبره (دادگاه‌های تجاری)	۴۸/۵۹	۴۶/۰۹	۴۲/۲۱	۴۷/۴۱
۱۰	ساماندهی، ايجاد و ثبت تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ارائه فهرست بهنگام تشکلهای اقتصادی	۵۲/۲۶	۶۸/۳۱	۶۹/۶۳	۷۰/۱۳
۱۱	افزایش نقش شورای گفتگو در اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار	۲۹/۵۳	۷۴/۷۸	۸۷/۳۴	۸۵/۶۲
۱۲	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	۸۵/۳۲	۷۶/۲۹	۸۴/۶۵	۸۵/۲۶
۱۳	کاهش مداخله دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌ها و مؤسسه‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی	۳۶/۱۱	۲۸/۷۴	۳۴/۲۳	۴۱/۸۷
۱۴	جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات	۲۲/۱۱	۲۳/۶۶	۲۷/۹۸	۲۶/۹۳
درصد تحقق اهداف قانون		۵۷/۴۳	۵۳/۵۶	۵۵/۱۱	۵۰/۴۹

جدول ۱۱- امتیاز نهایی در مورد میزان دستیابی به اهداف قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار - مقایسه سال ۱۴۰۳ و سال‌های قبل

شماره هدف	عنوان هدف	وزن	درصد اجرا با وزن در سال			
			۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۳
۱	تسهیل شروع کسب و کار به‌ویژه تسریع در صدور مجوزها از طریق ایجاد و استقرار پنجره واحد کسب و کار	۰٫۰۸	۲٫۱۸	۳٫۳	۶٫۶۶	۶٫۷۳
۲	الزام مسئولان به مشورت با فعالان اقتصادی پیش از تصمیم‌گیری‌های اقتصادی	۰٫۱۶	۶٫۵۸	۸٫۲۳	۷٫۹۵	۸٫۵۸
۳	شفاف‌سازی اطلاعات و آمار مورد نیاز فعالان اقتصادی	۰٫۰۶	۵٫۱۳	۵٫۱۹	۵٫۲۷	۴٫۳۹
۴	شفاف‌سازی معاملات بخش عمومی	۰٫۱۴	۸٫۲۲	۹٫۹۱	۸٫۴۴	۱۰٫۶۹
۵	ایجاد دسترسی امن به بازار عرضه برای تولیدکنندگان کوچک و متوسط کشور	۰٫۰۳	۱٫۱۸	۱٫۵۸	۱٫۰۹	۲٫۴۶
۶	اطلاع‌رسانی بهنگام در مورد تغییر سیاست‌ها، مقررات و رویه‌ها به منظور ایجاد امنیت اقتصادی و سرمایه‌گذاری	۰٫۰۶	۱٫۸۸	۲٫۳۹	۲٫۱۳	۳٫۲۱
۷	ایجاد و استقرار پنجره واحد تجارت فرامرزی	۰٫۰۴	۱٫۵۳	۱٫۴۷	۱٫۸۰	۱٫۷۱
۸	معرفی فرصت‌ها و ظرفیت‌های تجاری متقابل و ایجاد تسهیلات برای تردد و اقامت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه‌گذاران خارجی	۰٫۰۶	۱٫۶۸	۲٫۸۴	۲٫۰۴	۳٫۸۹
۹	رسیدگی به جرائم مرتبط با فعالیت‌های اقتصادی در کانال مجزا از جرائم عمومی توسط افراد خبره (دادگاه‌های تجاری)	۰٫۰۸	۳٫۷۹	۳٫۳۸	۳٫۶۹	۳٫۸۹
۱۰	ساماندهی، ایجاد و ثبت تشکلهای اقتصادی فعال در کشور و ارائه فهرست بهنگام تشکلهای اقتصادی	۰٫۰۷	۴٫۹۱	۴٫۸۷	۴٫۷۸	۳٫۶۶
۱۱	افزایش نقش شورای گفتگو در اصلاح، حذف یا وضع مقررات در جهت بهبود محیط کسب و کار	۰٫۰۶	۵٫۱۴	۵٫۲۴	۴٫۴۸	۱٫۷۷
۱۲	حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی	۰٫۰۹	۷٫۶۷	۷٫۶۲	۶٫۸۷	۷٫۶۷
۱۳	کاهش مداخله دستگاه‌های اجرایی در مدیریت شرکت‌ها و مؤسسه‌های بخش‌های خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسه‌های عمومی غیردولتی	۰٫۰۴	۱٫۶۷	۱٫۳۷	۱٫۱۵	۱٫۴۴
۱۴	جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات	۰٫۰۳	۰٫۸۱	۰٫۸۴	۰٫۷۱	۰٫۶۶
درصد تحقق اهداف قانون			۵۲٫۳۹	۵۸٫۱۵	۵۷٫۰۶	۶۰٫۷۵

در حالت کلی میزان تحقق اهداف در سال ۱۴۰۳ (بدون اعمال وزن اهداف) برابر ۵۷٫۴۳ درصد بدست آمده که در مقایسه با دوره گذشته (۵۳٫۵۶ درصد) به میزان حدود ۴ واحد افزایش داشته است. همچنین با در نظر گرفتن وزن هر هدف، درصد اجرای اهداف در سال ۱۴۰۳ معادل ۶۰٫۷۵ درصد حاصل شده که در مقایسه با دوره گذشته حدود ۴ واحد افزایش یافته است.

در بین ۱۴ هدف بیان شده برای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، هدف شماره ۱۲ (حذف امتیازات انحصاری و تحمیل شرایط غیرعادلانه در قوانین و روابط کاری بین دولت و بخش‌های خصوصی و تعاونی) با ۸۵٫۳۲ درصد در سال ۱۴۰۳ بیشترین میزان تحقق و همانند دوره‌های پیش، هدف شماره ۱۴ (جبران خسارت فعالان اقتصادی ناشی از اتخاذ تصمیم‌های دولت در زمینه قطع خدمات برق، گاز و مخابرات) با ۲۲٫۱۱ درصد کمترین میزان تحقق را داشته است.

جدول ۱۲- امتیاز نهایی اجرای احکام به تفکیک متولیان اجرا در سال ۱۴۰۳ و مقایسه با دوره‌های قبل

امتیاز نهایی از ۱۰۰ در سال ۱۴۰۳	امتیاز نهایی از ۱۰۰ در سال			سهم وظایف مجری تا ۱۴۰۱	متولی اجرای احکام قانون
	۱۴۰۱	۱۴۰۰	۱۳۹۹	درصد	
۶۰/۵۰	۵۱/۰۳	۵۴/۵۹	۴۷/۳۷	۶۹	حاکمیت
۷۶/۸۲	۷۸/۷۳	۸۲/۴	۸۱/۴۷	۹	اتاق‌ها (بخش خصوصی و تعاونی)
۸۳/۱۱	۷۷/۱۶	۹۰/۲۶	۹۱/۰۵	۲۲	مشترک (شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی)

براساس اطلاعات جدول ۱۰، سهم وظایف حاکمیتی در قانون بهبود تا گزارش دوره ۱۴۰۱ حدود ۷۰ درصد است که نشان‌دهنده غلبه سهم حاکمیت و مسئولیت بیشتر دستگاه‌های اجرایی در قبال اجرای قانون است. با توجه به این که بخشی از مسئولیت حاکمیت در قالب وظایف مشترک در شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی نیز احصا شده است، لذا مجموع سهم حاکمیت در اجرای قانون افزون‌تر هم خواهد شد. البته نوع وظایف محوله به بخش حاکمیت نیز از دشواری و پیچیدگی بیشتری برخوردار است و بیشتر از جنس وظایف اجرایی و در بسیاری موارد ایجاد می‌شود. این موضوع به همراه سایر عوامل باعث شده تا موفقیت حاکمیت در اجرای قانون به میزان ۶۰/۵۰ درصد ارزیابی شود که البته نسبت به عملکرد دوره گذشته شاهد رشد حدود ۹ واحدی بوده ایم و نشان از تلاش برای برطرف شدن موانع توسط حاکمیت برای بهبود فضای کسب و کار دارد. همچنین، عملکرد بخش مشترک از ۷۷/۱۶ در دوره قبل به ۸۳/۱۱ رسیده که رشد ۶ واحدی را نشان می‌دهد. در مقابل، عملکرد اتاق‌ها از ۷۸/۷۳ در دوره قبل به ۷۶/۸۲ رسیده که کاهش حدود ۲ واحدی را نشان می‌دهد.

ب: نتیجه‌گیری و نکات کلی پایش

- از آنجا که سهم وظایف و احکام بخش حاکمیت در قانون حدود ۷۰ درصد تخمین زده شده است، از دیدگاه خبرگان حوزه کسب و کار، تقریباً به همان میزان هم نقش عوامل داخلی در عدم اجرای کامل قانون مؤثر بوده است یعنی این که علیرغم وجود شرایط تحریم و جنگ اقتصادی در سال‌های اخیر و مشکلات خارجی ایجاد شده برای کشور، باز هم این عوامل مدیریتی و اجرایی داخل کشور است که بیشترین مانع برای بهبود محیط کسب و کار کشور را ایجاد میکنند.
- آنچه از نتایج پایش قانون در سال ۱۴۰۳ به وضوح پیداست آن است که شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی توانسته عملکرد خود نسبت به دوره گذشته را بهبود دهد. این در حالی است که بهبود حاصل از عملکرد اتاق‌ها در شاخص کارایی احکام و اثربخشی اهداف قانون با اندکی کاهش مواجه شده است. در این میان همراهی بیشتر دولت و فعالتر شدن شورای گفتگو می‌تواند به سرعت بخشیدن به حرکت اتاق‌ها در این زمینه کمک زیادی نماید.
- در گزارش سال ۱۴۰۳ نیز همانند گزارش‌های قبلی، در برخی احکام قانون تفاوت دیدگاه فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار در ارتباط با میزان موفقیت در شاخص‌های عملکردی خوداظهاری شده توسط دستگاه‌های اجرایی، اتاق‌ها و دبیرخانه شورای گفتگو وجود دارد. در این میان علاوه بر ناکافی بودن اقدامات انجام شده توسط دست‌اندرکاران قانون، موضوع اطلاع‌رسانی نامناسب در خصوص اقدامات انجام شده توسط حاکمیت، اتاق‌ها و شورای گفتگو نیز مزید بر علت بوده و باعث شده تا این تفاوت دیدگاه در مواردی بسیار زیاد باشد.
- در سال‌های اخیر، دستگاه‌های دولتی با هدف تسهیل محیط کسب و کار، اقدام به راه‌اندازی سامانه‌های متعدد کرده‌اند (از جمله سامانه ۲۴۳۰ در راستای اجرای مواد ۲۴ و ۳۰ قانون)؛ اما این رویکرد با چالش‌های ساختاری و اجرایی همراه بوده است. نبود یکپارچگی میان سامانه‌ها موجب سردرگمی کاربران و تکرار اطلاعات شده و هر سامانه با فرآیندها و فرم‌های خاص خود، هماهنگی را دشوار ساخته است. همچنین، فقدان استانداردهای فنی برای تبادل داده، مانع از تحلیل جامع و تصمیم‌گیری مؤثر در سطح ملی شده است. زمان بر بودن تطبیق کسب و کارها با سامانه‌های مختلف، بهره‌وری را کاهش داده و تعامل ضعیف میان سامانه‌ها و نهادهای اجرایی، پاسخگویی را محدود کرده است. دغدغه‌های امنیتی و حفظ حریم خصوصی نیز در برخی موارد به درستی مدیریت نشده‌اند. در نهایت، نبود نقشه راه ملی برای تحول دیجیتال، موجب پراکندگی، دوباره کاری و اتلاف منابع در توسعه این سامانه‌ها شده است. برای عبور از این چالش‌ها، نیازمند یکپارچه‌سازی هوشمند، استانداردسازی فنی، و طراحی معماری کلان ملی هستیم.
- در سال گذشته، هیئت وزیران و شوراهای عالی با هدف تسریع تصویب آیین‌نامه‌ها (از جمله آیین‌نامه‌های اجرایی قانون برنامه هفتم توسعه)، اصلاحاتی در فرآیند بررسی انجام داده‌اند. تشکیل کمیسیون‌های تخصصی با اختیارات تفویض شده، موجب کاهش رفت و برگشت‌های اداری شده است. استفاده از سامانه‌های الکترونیکی برای ثبت و پیگیری مصوبات، شفافیت و سرعت را افزایش داده است. تعیین ضرب‌الاجل برای بررسی در کمیسیون‌ها، از تعویق‌های طولانی جلوگیری کرده و هماهنگی بیشتر با مجلس، مانع از بازگشت مصوبات به دلیل مغایرت‌های قانونی شده است. با این حال، نبود معماری کلان تصمیم‌گیری و پراکندگی سامانه‌ها همچنان مانع تحقق کامل روند مطلوب است. تدوین نقشه راه ملی برای تحول دیجیتال و یکپارچه‌سازی فرآیندها، گام ضروری بعدی در این مسیر است.
- در اجرای قانون بهبود محیط کسب و کار، مواد کلیدی همچون ۲، ۳، ۵، ۸ و ۱۰ با چالش‌های جدی مواجه‌اند. فقدان سامانه‌های یکپارچه، ضمانت اجرایی ضعیف، و نبود نهاد نظارتی مستقل موجب شده مفاد قانونی به صورت محدود و غیرمؤثر اجرا شوند. تشکلهای اقتصادی با فعالیتهای موازی و برخوردهای سلیقه‌ای دستگاه‌ها تضعیف شده‌اند. فرآیندهای تجاری همچنان متکی بر مراجعات حضوری و سامانه‌های ناهماهنگ هستند که اختلالاتی در صادرات و واردات ایجاد کرده‌اند. همچنین، مواد مرتبط با حمایت از تولیدکنندگان، تعاونی‌ها، و شفاف‌سازی سیاست‌ها به طور کامل اجرا نشده و نیازمند بازنگری و الزام‌آوری بیشتر هستند.

پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران						
فرم ۱- دریافت گزارش اهداف کمی احکام قانون	حکم شماره	موضوع			دستگاه متولی	واحد پیگیر در اتاق
	دو	درخواست و بررسی نظر کتبی اتاق‌ها و آن دسته از تشکل‌های ذیربط که عضو اتاق‌ها نیستند توسط دولت هنگام بررسی موضوعات کسب و کار			معاونت حقوقی ریاست جمهوری	معاونت کسب و کار
ردیف	عنوان قلم آماری	واحد سنجش	دوره تناوب (فصلی، شش ماهه، سالانه)	دوره گزارش قلم	مقدار / عملکرد	شرح مستندات / منبع داده
۱	مقررات نظرخواهی شده از اتاق‌ها	تعداد				

					تعداد	کل مصوبات دولت	۲
					تعداد	کل مصوبات دستگاه‌های اجرایی	۳
نام و نام خانوادگی تکمیل کننده:				تاریخ تکمیل فرم:			

ستون ۱- شماره ردیف قلم آماری

شماره ردیف در هر بخش از ۱ شروع و به طور مسلسل تا آخرین قلم آماری آن بخش ادامه می‌یابد.

ستون ۲- نام قلم آماری

عنوان قلم آماری براساس موارد ذکر شده در جدول پیوست مربوط به موضوعات هر ردیف حکم آورده شده است.

ستون ۳- واحد سنجش قلم آماری

واحد اندازه گیری هر قلم آماری در سطر مقابل آن قلم آماری درج می‌شود. به طور مثال، واحد اندازه گیری طرح‌ها و پروژه‌های مطالعاتی اجرا شده، "تعداد" و یا واحد اندازه گیری شاخص ملی محیط کسب و کار براساس امتیاز از ۱۰ است که شماره یک، بهترین امتیاز و شماره ده، بدترین امتیاز است.

ستون ۴- دوره تناوب (فصلی، شش ماهه، سالانه) قلم آماری

دوره زمانی هر قلم آماری به ۳ دوره فصلی، شش ماهه و سالانه تقسیم شده است. بسته به نوع قلم آماری و اطلاعات موجود در صورتیکه دوره زمانی «سالانه» انتخاب شود؛ صرفاً باید یک مقدار برای عملکرد هر قلم آماری ذکر شود. اگر دوره زمانی «شش ماهه» انتخاب شود؛ نیاز به دو مقدار برای عملکرد هر قلم آماری است که مجموع آن، عملکرد سالانه را نشان دهد و نهایتاً برای دوره زمانی «فصلی» نیاز به چهار مقدار برای عملکرد است که مجموع آن، عملکرد سالانه را نشان دهد. بدیهی است در اولین دوره تکمیل این فرم، تکمیل‌کننده فرم با توجه به اطلاعات موجود در سازمان متبوع خود نسبت به تعیین دوره گزارش اقدام نموده و در دوره‌های بعدی نیز به همین طریق عمل خواهد شد.

ستون ۵- دوره گزارش قلم آماری

براساس آنچه که برای ستون ۴ گفته شد، با انتخاب دوره سالانه، باید سال مورد نظر، دوره شش ماهه، شش ماهه اول و دوم سال مورد نظر و در صورت انتخاب دوره فصلی باید به فصل بهار، تابستان، پاییز و زمستان سال مورد نظر اشاره نمود. مثلاً بهار ۱۳۹۹ یا شش ماهه اول ۱۳۹۸.

ستون ۶- مقدار / عملکرد قلم آماری

در این ستون، مقدار قلم آماری براساس دوره‌های زمانی انتخاب شده در ستون ۵ تکمیل می‌شود.

ستون ۷- شرح مستندات/ منبع داده

در این ستون نام منبع تولید کننده قلم آماری بسته به مورد مشخص می‌شود. به طور مثال برای طرح‌ها و پروژه‌های مطالعاتی اجرا شده، در این ستون «گزارشات مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب» نوشته می‌شود.

ستون ۸- دلایل عدم اقدام / تاخیر برای تولید قلم آماری

در این ستون در صورتی که برای قلم آماری ذکر شده اطلاعاتی موجود نیست، باید دلایل عدم اقدام صورت گرفته برای تولید آن قلم و یا دلایل تاخیر در تولید آن ذکر شود.

این فرایند تا پایان تمامی اقلام مربوط به حکم موردنظر ادامه یافته در خاتمه، فرد تکمیل کننده فرم با ذکر نام و نام خانوادگی خود در محل مربوط، تاریخ تکمیل فرم را نیز در مکان موردنظر درج می‌نماید.

ب) فرم کیفی

به منظور بررسی میزان تحقق اهداف قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، شاخص‌هایی تدوین شده است که برای محاسبه این شاخص‌ها نیاز به جمع‌آوری اطلاعات اقلام آماری از دستگاه‌های اجرایی، سازمان‌ها و نهادهای مختلف وجود دارد. بررسی شاخص‌های پایش اهداف قانون در دو گروه کمی و کیفی دسته‌بندی شده‌اند که به منظور اندازه‌گیری آنها از سه فرم اهداف کمی، اهداف کیفی و نظرسنجی استفاده می‌شود. راهنمای حاضر با هدف آشنایی تکمیل کنندگان با نحوه پاسخگویی و درج اطلاعات در فرم شماره دو تهیه شده است.

از آنجا که برای پایش اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، ۳۱ ماده قانونی آن در قالب ۶۰ حکم مجزا تدوین شده است لذا بخش بالایی فرم به معرفی شماره حکم، موضوع حکم، سازمان متولی اجرای آن حکم و واحد مرتبط در اتاق ایران با موضوع پیگیری دریافت اطلاعات مربوط به آن حکم پرداخته است. در بخش پایین فرم، اطلاعات اقلام آماری بر اساس راهنمای تکمیل آن توسط سازمان مرتبط درج می‌شود.

این فرم دارای ۶ ستون می‌باشد؛ ستون ۱ شماره ردیف، ستون ۲ رویه گزارش (فصلی، شش‌ماهه، سالانه)، ستون ۳ شرح عملکرد، ستون ۴ میزان دستیابی به اهداف (از ۱۰۰)، ستون ۵ شرح مستندات و ستون ۶ دلایل عدم اقدام/ تاخیر است. ترتیب قرار گرفتن هر بخش در این فرم براساس ردیف حکم است.

جدول ۱۴- نمونه فرم شاخص کیفی

پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران					
فرم ۲- دریافت گزارش اهداف کیفی احکام قانون		حکم شماره	موضوع	دستگاه / سازمان متولی	واحد پیگیر در اتاق
		ده	ساماندهی مراجعه نمایندگان دستگاه‌های اجرایی به واحدهای تولیدی	سازمان اداری و استخدامی	معاونت کسب و کار
ردیف	رویه گزارش (فصلی، شش‌ماهه، سالانه)	شرح عملکرد	میزان دستیابی به اهداف (از ۱۰۰)	شرح مستندات	دلایل عدم اقدام/ تاخیر
۱					
۲					
۳					
۴					
تاریخ تکمیل فرم:				نام و نام خانوادگی تکمیل کننده:	

ستون ۱- شماره ردیف قلم آماری

شماره ردیف در هر بخش از ۱ شروع و به طور مسلسل تا آخرین گزارش عملکرد یا اقدام انجام شده در این بخش ادامه می‌یابد.

ستون ۲- رویه گزارش (فصلی، شش‌ماهه، سالانه)

رویه گزارش بر اساس ۳ دوره فصلی، شش ماهه و سالانه قابل بیان است. بسته به موضوع حکم و اطلاعات موجود در صورتیکه دوره زمانی «سالانه» انتخاب شود؛ صرفاً باید گزارش سالانه ذکر شود. اگر دوره زمانی «شش ماهه» انتخاب شود؛ نیاز به دو گزارش براساس حکم مرتبط است که مجموع آن، عملکرد سالانه را نشان دهد و نهایتاً برای دوره زمانی «فصلی» نیاز به چهار گزارش است که مجموع آن، عملکرد سالانه را نشان دهد. بدیهی است در اولین دوره تکمیل این فرم، تکمیل‌کننده فرم با توجه به اطلاعات موجود در سازمان متبوع خود نسبت به تعیین دوره گزارش اقدام نموده و در دوره‌های بعدی نیز به همین طریق عمل خواهد شد.

ستون ۳- شرح عملکرد

در این ستون با توجه به نوع گزارش بیان شده در ستون دو، باید عملکرد مرتبط با آن حکم با توجه به اطلاعات موجود در سازمان متبوع شرح داده شود. به دلیل این که این شرح عملکرد به صورت کیفی است می‌توان از اصطلاحات «رشد صعودی / نزولی»، «کاهش / افزایش شدید در دوره مورد بررسی»، «تاثیر مثبت / منفی» و ... استفاده نمود.

ستون ۴- میزان دستیابی به اهداف (از ۱۰۰)

در این ستون به میزان دستیابی به اهداف تعیین شده در حکم مرتبط پرداخته می‌شود. این میزان به صورت عددی بین ۰ تا ۱۰۰ بیان شده که صفر نشانگر کمترین و ۱۰۰ بیشترین میزان دستیابی به اهداف را نشان می‌دهد. عدد بیان شده نسبی است و نظر سازمان متبوع در رابطه با میزان دستیابی به اهداف موضوع حکم است که ممکن است از دید سازمانی دیگر عدد متفاوتی باشد.

ستون ۵- شرح مستندات

در این ستون به شرح مستنداتی که بر اساس آن گزارش مرتبط تهیه شده پرداخته می‌شود. این مستندات شامل تمام مدارکی است که میزان دستیابی به اهداف موضوع حکم را نشان می‌دهد که می‌تواند شامل صورتجلسه، نامه، گزارش، نشریه، مقررات و آیین‌نامه‌های وضع شده، کمیته‌ها و یا شوراهای تشکیل شده و یا سامانه‌ها و پایگاه‌های ایجاد شده و ... باشد.

ستون ۸- دلایل عدم اقدام / تاخیر برای اجرای موضوع حکم

در این ستون در صورتی که برای موضوع حکم ذکر شده اطلاعاتی موجود نباشد، باید دلایل عدم اقدام صورت گرفته برای اجرای آن موضوع و یا دلایل تاخیر در اجرای آن ذکر شود.

این فرایند تا پایان اقدامات مربوط به حکم موردنظر ادامه یافته و در خاتمه، فرد تکمیل‌کننده فرم با ذکر نام و نام خانوادگی خود در محل مربوط، تاریخ تکمیل فرم را نیز در مکان موردنظر درج می‌نماید.

پیوست ۲: پرسشنامه نظرسنجی

طرح پایش اجرای قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

پرسشنامه نظرسنجی از فعالان اقتصادی و خبرگان حوزه کسب و کار کشور

پاسخگوی محترم:

پرسشنامه زیر با هدف سنجش ادراک صاحب‌نظران در زمینه میزان تحقق و اثربخشی اجرای احکام قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار به‌ویژه در مواردی که پایش اهداف کیفی مدنظر است یا در مواردی که احتمال کمتری برای دریافت مقادیر و اطلاعات آماری مرتبط برای پایش اهداف کمی اجرای قانون وجود دارد، طراحی شده است. در بخش اول پرسشنامه، اطلاعات تکمیل‌کننده پرسشنامه با هدف انجام تحلیل‌های توصیفی، مورد پرسش قرار گرفته‌اند. در بخش دوم پرسشنامه، نظر فعالان اقتصادی در مورد ۳۲ پرسش مطرح شده در مواد و تبصره‌های قانون، از طریق پاسخ به طیف عددی ده‌گانه دریافت می‌شود. در بخش سوم، نظرهای فعالان اقتصادی و خبرگان در خصوص نیاز به بازنگری مواد قانون، پیشنهادهای اصلاحی و دیدگاه کلی آنان در این زمینه به‌صورت تشریحی مورد پرسش قرار می‌گیرند. اتاق بازرگانی ایران ضمن تشکر از همکاری صمیمانه شما در تکمیل پرسشنامه به اطلاع می‌رساند که اطلاعات این پرسشنامه کاملاً محرمانه بوده و نتایج کلی آن صرفاً به‌منظور تکمیل فرایند پایش قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مورد استفاده قرار خواهند گرفت.

مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

راهنمای بخش اول: در این بخش، اطلاعات تکمیل‌کننده پرسشنامه فقط در یکی از سطرهای مربوط به اشخاص حقیقی یا حقوقی ثبت می‌شود. در صورتی که فرد تکمیل‌کننده، نماینده موسسه، تشکل، اتاق و ... باشد، مشخصات شخص حقوقی در محل مربوط درج می‌شود. منظور از اشتغال در بخش، شامل سه بخش عمده: خدمات، صنعت و کشاورزی است. نام استانی که محل اصلی فعالیت شخص یا کارخانه، تشکل، اتاق و ... در آن واقع است، در قسمت استان محل فعالیت درج می‌شود. عضویت در اتاق شامل عضویت یا وابستگی به یکی از اتاق‌های تعاون، اصناف و بازرگانی ایران است. سه اطلاع اخیر (بخش، استان و اتاق) برای همه اشخاص تکمیل می‌شود. در قسمت پایانی این بخش، تاریخ تکمیل پرسشنامه نیز درج می‌شود.

بخش اول: مشخصات تکمیل‌کننده

اشخاص حقیقی	نام و نام خانوادگی	سن (سال)	جنس	تحصیلات	رشته تحصیلی
اشخاص حقوقی	نام موسسه / تشکل / اتاق و ...	سابقه فعالیت مؤسسه (سال)	سمت فرد تکمیل‌کننده	تحصیلات فرد تکمیل‌کننده	رشته تحصیلی فرد تکمیل‌کننده
اشتغال در بخش:	استان محل فعالیت:	عضویت در اتاق:			

تاریخ تکمیل:

بخش دوم: یرسش‌های نظرسنجی

راهنمای بخش دوم: در این بخش، از شما درخواست می‌شود برای پاسخ به هریک از ۳۲ پرسش زیر، موافقت کامل خود با مفاد گزینه مربوط را با ثبت علامت * در ستون ۱۰، مخالفت کامل خود را با ثبت علامت * در ستون ۱ و در سایر موارد، یکی از اعداد بین این دو مقدار (۲ تا ۹) را انتخاب و در ستون مربوط علامت* کنید. همچنین در صورتی که در ارتباط با حکم موردنظر اطلاعی نداشته و یا نظر خاصی ندارید، در ستون نظری ندارم (صفر) علامت* را درج نمایید.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

بخش سوم: پیشنهاد اصلاح و بازنگری و بیان دیدگاه‌های کلی

راهنمای بخش سوم: در این بخش، از شما درخواست می‌شود برای پاسخ به هریک از ۳ پرسش زیر، به صورت تشریحی نسبت به اعلام موارد پیشنهادی خود با ذکر دلایل و یا درج متن و موضوع پیشنهادی مشخص در محل مربوط اقدام نمایید.

۱- به نظر شما کدام یک از مواد یا تبصره‌های قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار، کارایی و اثربخشی لازم را ندارند یا نیاز به اصلاح و بازنگری دارند؟ لطفاً دلایل خود را بیان کنید.

۲- به طور کلی نظر خود را در رابطه با میزان اثربخشی قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در بهتر شدن فضای کسب و کار کشور بیان فرمایید.

۳- پیشنهادهای خود برای اجرای هرچه بهتر قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار را بیان فرمایید.

الف) فهرست اشخاص حقوقی که پرسشنامه را تکمیل نموده‌اند.

۱. اتاق بازرگانی استان البرز
۲. اتاق بازرگانی استان خراسان رضوی
۳. اتاق بازرگانی استان خراسان شمالی
۴. اتاق تعاون استان آذربایجان شرقی
۵. اتاق تعاون استان اصفهان
۶. اتاق تعاون استان بوشهر
۷. اتاق تعاون استان خراسان رضوی
۸. اتاق تعاون استان خوزستان
۹. اتاق تعاون استان سیستان و بلوچستان
۱۰. اتاق تعاون استان فارس
۱۱. اتاق تعاون استان قزوین
۱۲. اتاق تعاون استان گلستان
۱۳. اتاق تعاون استان گیلان
۱۴. اتاق تعاون استان هرمزگان
۱۵. اتاق تعاون استان یزد
۱۶. اتاق مشترک بازرگانی ایران و آذربایجان
۱۷. اتاق مشترک بازرگانی ایران و اتریش
۱۸. اتاق مشترک بازرگانی ایران و اسپانیا
۱۹. اتاق مشترک بازرگانی ایران و ایتالیا
۲۰. اتاق مشترک بازرگانی ایران و کانادا
۲۱. اتاق مشترک بازرگانی ایران و هلند
۲۲. اتحادیه صنایع آلومینیم ایران
۲۳. اتحادیه تعاونی های بازرگانی شرکت های تعاونی صاحبان حرفه درودگری
۲۴. اتحادیه تعاونی های کارخانجات خوراک دام، طیور و آبزیان کشور
۲۵. اتحادیه بازرگانی شرکت های تعاونی جوارب و کشباف
۲۶. اتحادیه شرکت های تعاونی تکثیر و پرورش ماهیان گرمابی سراسر کشور
۲۷. اتحادیه مصرف فرهنگیان ایران
۲۸. اتحادیه پرورش میگوی استان بوشهر
۲۹. اتحادیه سراسری تعاونی های مصرف کارکنان دولت ج.ا.ا.

۳۰. اتحادیه شرکت های تعاونی مسافری کشور
۳۱. اتحادیه شرکت های تعاونی مرزنشینان بوشهر
۳۲. اتحادیه مرکزی نظارت و هماهنگی تعاونی های اعتبار گروه شغلی کشور
۳۳. اتحادیه دامداران استان سمنان
۳۴. اتحادیه تعاونی های تاکسی های سراسر کشور
۳۵. اتحادیه شرکت های تعاونی حمل و نقل درون شهری کشور
۳۶. اتحادیه سراسری تعاونی های فرش دستباف شهری و عشایری
۳۷. اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان صنعت چاپ و بسته بندی ایران
۳۸. اتحادیه سراسری تاکسیرانی کشور
۳۹. اتحادیه کارگزاران امور گمرکی
۴۰. اتحادیه تولیدکنندگان، بازرگانان و صنایع بسته بندی چای کشور
۴۱. انجمن مدیران صنایع فارس
۴۲. انجمن شرکت های دانش محور و فناوری های پیشرفته استان فارس
۴۳. انجمن انجیر/ انجمن غلات/ انجمن نهاده های دامی
۴۴. انجمن کارگزاران گمرک فارس
۴۵. انجمن تولیدکنندگان، صادرکنندگان و فرآوری محصولات کشاورزی استان هرمزگان
۴۶. انجمن صادرکنندگان و واردکنندگان مواد غذایی استان هرمزگان
۴۷. انجمن شرکت های مهندسی و ساخت (صنایع نفت و نیرو)
۴۸. انجمن شرکت های هواپیمایی
۴۹. بذراهنک پارس
۵۰. پترو تجهیز فدک دالین
۵۱. پلی اتیلن ستاره خلیج فارس
۵۲. تعاونی اقتصاد ج.ا.ا.
۵۳. تعاونی تولیدکنندگان و صادرکنندگان مشتقات نفتی ایران
۵۴. تامین نیاز صنفی استادکاران و کارگران ساختمانی و فصلی کشور
۵۵. دبیرخانه شورای گفتگو
۵۶. شرکت تعاونی اتحادیه تخصصی امور زیربنایی پیشگامان
۵۷. شرکت تعاونی کوثر
۵۸. شرکت تعاونی دهکده راه سبز کاسپین
۵۹. شرکت تعاونی تولید رنگ و رزین الوان

- ۶۰. شرکت نوین اندیش بسپار
- ۶۱. شرکت برسام کالای ماهان
- ۶۲. شرکت دستگاه‌های صنعتی متالوژی
- ۶۳. صنعت گستر فرزائگان
- ۶۴. مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب
- ۶۵. موج ترخیص بندر

ب) فهرست اشخاص حقیقی که پرسشنامه را تکمیل نموده‌اند.

۱. محمدرضا ابراهیمی
۲. وحید ایزدی
۳. روح اله پورعراقیان
۴. شیرویه جعفری نسب
۵. شیرین حسنی
۶. وحید حسن زاده
۷. علی رضا دوست
۸. مجتبی رستمی
۹. نرگس شفاهی
۱۰. حسین گشتاسبی
۱۱. فضل اله نصیری
۱۲. مجتبی نوروزی
۱۳. پریسا مطرانلویی
۱۴. رضا وفايي یگانه

پ) محقق و مجریان پروژه

۱. محمدرضا نوربخش (آمارشناس پروژه)
۲. محمدرضا دوست محمدی (ناظر و تحلیلگر پروژه)
۳. زهرا ناصری (مدیر اجرایی پروژه)
۴. حانیه زیادلو (کارشناس ارشد اجرای پروژه)
۵. فاطمه بهروزی هما (کارشناس پیگیری و اجرایی پروژه)

منابع و مآخذ

- قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.
- قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰ و اصلاحات بعد از آن.
- آیین نامه اجرایی ماده ۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۹/۱۲/۰۵.
- آیین نامه های مواد ۷، ۹، ۱۶ و ۲۵ قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار.
- گزارش پایش احکام قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار سال ۱۴۰۱.
- نشریات فصلی پایش ملی محیط کسب و کار و سالانه ارزیابی عملکرد دستگاه های اجرایی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.
- گزارش های نظارتی مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی در زمینه اجرای قانون بهبود در سال های ۱۳۹۶ و ۱۳۹۸.
- نامه شماره ۸۹۰۵/۲۷/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۱۷ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.
- نامه شماره ۹۰۴۷/۲۶/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۱ مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب اتاق ایران.
- نامه شماره ۹۱۹۸/۱۷/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۴ معاونت امور بین الملل اتاق ایران.
- نامه شماره ۹۳۹۹۱ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ شرکت ملی گاز ایران.
- نامه شماره ۱۸۰۹۳/۷/۲۴/د مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۷ اتاق اصناف ایران.
- نامه شماره ۲۰۴۵۶۶ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۲۸ وزارت کشور.
- نامه شماره ۴۶۴۰۵۲۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۱/۳۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت.
- نامه شماره ۲۵۸۹/۱۰/۰۳/ص مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۳ شورای رقابت.
- نامه شماره ۵۲۲/۲۴۰۸۳۳۷ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۱۵ وزارت امور خارجه.
- نامه شماره ۹۰۰۰/۳۲۳۸۷/۵۵۰ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ قوه قضائیه.
- نامه شماره ۲۰۴۰۶۴ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۶ معاونت حقوقی ریاست جمهوری.
- نامه شماره ۲۸۶۹۷/۱۴۰۳ مورخ ۱۴۰۳/۱۲/۲۸ مرکز آمار ایران.
- نامه شماره ۲/۳۶۷۸ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۱۸ وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.
- نامه شماره ۱۴۰۴/۵۳۵۵/۲۴۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۶ وزارت نیرو.
- نامه شماره ۵۶۲۶ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۲۷ سازمان اداری و استخدامی کشور.
- نامه شماره ۱۲۳/۷۱۶۷۳ مورخ ۱۴۰۴/۰۱/۳۱ شهرداری تهران.

- نامه شماره ۱۳۳۳۲ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۰۱ وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.
- نامه شماره ۱۲۷۵۱/۲۷/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۰ شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی.
- نامه شماره ۰۴/۳۴۵۷۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۴ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.
- نامه شماره ۱۴/۱۳۰۰۰/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۶ معاونت استان‌ها و تشکلهای اتاق ایران.
- نامه شماره ۱۷/۱۳۱۰۵/د مورخ ۱۴۰۴/۰۲/۱۷ معاونت امور بین‌الملل اتاق ایران.
- نامه شماره ۸۰/۱۰۳۴۰۵ مورخ ۱۴۰۴/۰۶/۲۲ وزارت امور اقتصاد و دارایی.
- اطلاعات پایگاه ملی قوانین و مقررات کشور مستقر در معاونت حقوقی ریاست جمهوری به آدرس <https://dotic.ir>
- سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس <https://mpr.setadiran.ir>
- اطلاعات پایگاه بانک جهانی به آدرس <https://www.worldbank.org/en/businessready>
- درگاه ملی مجوزهای کشور به آدرس <https://mojavez.ir>
- پایگاه‌های خبری و رسانه‌های عمومی کشور.